

**UCHWAŁA NR XLV/904/17
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 31 maja 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy – do 2020 roku w 2016r. oraz Plan działania w tym zakresie na 2017 rok

Na podstawie art.12 pkt 9c i art. 92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 814, zm. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730.)

uchwała się, co następuje :

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta z realizacji Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy - do 2020 roku w 2016r. oraz Plan działania w tym zakresie na 2017 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

dr Zbigniew Sobociński

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji: Przedmiotem uchwały jest sprawozdanie z realizacji Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia w 2016r. oraz aktywizacji lokalnego rynku oraz przedłożenie planu działania w tym zakresie na 2017 rok.

2. Omówienie podstawy prawnej: Na podstawie art.12 pkt 9c i art. 92 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 814, zm. poz. 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730.) oraz art. 9 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016r. poz. 645, zm. poz. 691, poz. 868, poz. 1265, poz. 1579, poz. 1860, poz. 1940, poz. 1948, poz. 1984, poz. 2138 i poz. 2260), uchwalenie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy należy do właściwości rady powiatu, a konieczność sprawozdawania wyniku z Uchwały Nr XII/159/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy – do 2020 roku.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi): Nie dotyczy

4. Uzasadnienie merytoryczne: Uchwała Nr XII/159/15 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy – do 2020 roku obliguje Prezydenta Miasta do przedstawienia Radzie Miasta rocznego sprawozdania z realizacji programu w pierwszym półroczu każdego następnego roku. Realizując powyższą uchwałę, Prezydent Miasta przedkłada Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji programu w 2016 r. oraz Plan działania w tym zakresie na 2017 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

5. Ocena skutków regulacji: Uchwała nie wywołuje skutków finansowych dla Miasta Bydgoszczy.

Załącznik do uchwały Nr XLV/904/17
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 31 maja 2017 r.

***Sprawozdanie z realizacji
„Programu przeciwdziałania bezrobociu,
promocji zatrudnienia oraz aktywizacji
lokalnego rynku pracy do 2020 roku”
w 2016 roku oraz Plan działania
w tym zakresie na 2017 rok.***

Bydgoszcz, maj 2017

Spis treści	Strona
I. Informacja o bezrobociu w Bydgoszczy w 2016r.	4
II. Sprawozdanie z realizacji „Programu przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”	6
1. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy	6
1.1 Pośrednictwo pracy	7
1.2 Współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy	12
1.3 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES	13
1.4 Poradnictwo zawodowe	14
1.5 Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy	16
2. Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz wybranych grup osób bezrobotnych	18
2.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia	18
2.2 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	26
3. Poprawa jakości usług na rzecz pracodawców, osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy	34
3.1 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych	34
3.2 Badania lokalnego rynku pracy	39
3.3 Rozwój kompetencji doradców klienta	44
3.4 Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet	46
4. Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu	48
4.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS	48
4.2 Organizacja i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS	49
4.3 Współpraca z Centrum Integracji Społecznej	50
4.4 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	51
5. Edukacja dla rynku pracy	64
5.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy	64
5.2 Promocja kształcenia ustawicznego	65
5.3 Popularyzacja w szkołach i na uczelniach wiedzy o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości	67
5.4 Dostosowywanie sieci szkół do wymogów lokalnego rynku pracy	69
5.5 Promocja szkolnictwa zawodowego	74
5.6 Patronat nad Miejskim Konkursem Przedsiębiorczości dla szkół ponadgimnazjalnych	75

6. Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości	75
6.1 Obsługa konsultacyjno-doradcza	75
6.2 Promocja przedsiębiorczości	77
6.3 Prowadzenie internetowego serwisu gospodarczego	78
6.4 Niekomercyjne warsztaty i seminaria w ramach projektu pn. Szkoła Biznesu	81
6.5 Udzielanie osobom bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej	83
6.6 Promocja ekonomii społecznej	83
7. Przedsięwzięcia związane z rynkiem pracy	84
7.1 Pozyskiwanie dodatkowych środków krajowych oraz unijnych na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy	84
7.2 Poradnictwo „Wspólna Sprawa” - wolontariat na rzecz osób bezrobotnych	103
7.3 Informacja o usługach Powiatowego Urzędu Pracy oraz innych partnerów rynku pracy dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracodawców	104
7.4 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami rynku pracy	105
7.5 Obsługa zwolnień grupowych w zakładach pracy	105
7.6 Inne niestandardowe działania prozatrudnieniowe Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy na rzecz lokalnego rynku pracy	106
<u>ZAŁĄCZNIK 1. Bezrobocie w liczbach (Tabele 1 - 9)</u>	111
<u>ZAŁĄCZNIK 2. Aktywizacja zawodowa według źródeł finansowania</u>	119
<u>ZAŁĄCZNIK 3. Środki przeznaczone na aktywizację zawodową mieszkańców Bydgoszczy</u>	120
<u>ZAŁĄCZNIK 4. Finanse</u>	121
III. Plan działań na rok 2017 w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy	122

Informacja o bezrobociu w Bydgoszczy w 2016 roku.

Pod koniec 2016 roku na terenie miasta Bydgoszczy zarejestrowanych było wg bazy REGON 42.926 podmiotów gospodarki narodowej (tj. o 62 - o 0,1% podmiotów więcej niż na koniec 2015r. - 42.864). Stanowiły one 22,1% wszystkich firm działających na terenie województwa. Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia dzieliły się następująco: 41.082 podmioty zatrudniały do 9 osób (95,7%); 1.423 podmioty zatrudniały od 10 do 49 osób (3,3%); 357 podmiotów zatrudniało od 50 do 249 pracowników (0,8%); 64 podmioty zatrudniały powyżej 250 pracowników (0,2%).

Rok 2016 charakteryzował się zauważalnym spadkiem poziomu bezrobocia, liczba bezrobotnych spadła podobnie jak w roku poprzednim nawet w miesiącu grudniu, gdzie sytuacja taka nie miała miejsca w latach wcześniejszych. Stopa bezrobocia po początkowym styczniowym wzroście, utrzymywała przez resztę roku stałą tendencję spadkową osiągając stan mniejszy o 0,6 pkt procentowego w porównaniu z końcem roku 2015. Na początku 2016 roku w Bydgoszczy zarejestrowane były 8.803 osoby bezrobotne. Na dzień 31 grudnia 2016r. liczba ta zmalała o 791 osób (o 9,0%) i osiągnęła poziom 8.012 osób.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, a także stopy bezrobocia w Bydgoszczy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Zmiany w liczbie bezrobotnych w okresie XII. 2015r. - XII. 2016r. w Bydgoszczy

Miesiąc	Liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Bydgoszcz	zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca	stopa bezrobocia % Bydgoszcz
XII. 2015r.	12.304	8.803		5,4
I. 2016r.	13.055	9.360	+557	5,7
II. 2016r.	13.214	9.456	+96	5,7
III. 2016r.	12.850	9.273	-183	5,6
IV. 2016r.	12.399	8.942	-331	5,4
V. 2016r.	11.764	8.563	-379	5,2
VI. 2016r.	11.491	8.375	-188	5,1
VII. 2016r.	11.360	8.272	-103	5,0
VIII. 2016r.	11.301	8.220	-52	5,0
IX. 2016r.	11.251	8.175	-45	4,9
X. 2016r.	11.165	8.103	-72	4,9
XI. 2016r.	11.181	8.072	-31	4,9
XII. 2016r.	11.164	8.012	-60	4,8

Sytuacja na bydgoskim rynku pracy w 2016 roku uległa znacznej poprawie, jednak nadal utrzymuje się niekorzystna struktura osób bezrobotnych; wg stanu na koniec grudnia 2016 roku:

- kobiety - stanowiły **54,7%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne do 30 roku życia - stanowiły **19,3%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia - stanowiły **7,3%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki - stanowiły **2,2%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły **49,1%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - stanowiły **14,4%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- **osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia - stanowiły 32,8% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,**
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych - stanowiły **30,7%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego - stanowiły **11,3%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego - stanowiły **52,6%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia - stanowiły **19,4%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia - stanowiły **0,5%** ogółu zarejestrowanych bydgoszczan,
- **osoby niepełnosprawne - stanowiły 9,6% ogółu zarejestrowanych bydgoszczan.**

Odsetek osób po 50 roku życia oraz niepełnosprawnych jest w Bydgoszczy wyższy niż średnia w województwie.

Program „Przeciwdziałania bezrobociu, promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy - do 2020 roku” został przyjęty uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy Nr XII/159/15 z dnia 27 maja 2015 roku.

Program zakłada realizację następujących celów:

- ograniczanie zjawiska bezrobocia,
- zmniejszenie udziału osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Pożądane efekty realizacji programu:

- zwiększenie motywacji oraz umiejętności osób bezrobotnych do samodzielnego poszukiwania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej,
- dodatkowe miejsca pracy.

Działania ujęte w programie są zgodne z zapisami „Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015r.”, przyjętej uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy nr XXXVI/795/04 z dnia 10 listopada 2004r.

DZIAŁANIE I. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy

Zadania określone w pierwszym działaniu realizowano poprzez:

- a) powszechnie dostępne, bezpłatne pośrednictwo pracy,
- b) współpracę z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy,
- c) pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES,
- d) poradnictwo zawodowe,
- e) promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy.

1.1 Pośrednictwo pracy

W 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowało się 14.842 bydgoszczan. Wyłączono z ewidencji 15.633 mieszkańców Bydgoszczy, w tym z tytułu podjęcia pracy 7.842 osoby.

W roku 2016 do Powiatowego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 21.166 ofert pracy, w tym 17.545 od pracodawców z Bydgoszczy. Wrzesień był miesiącem, w którym pracodawcy zgłosili największą ilość wolnych etatów natomiast najliczniejsze wyrejestrowania osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia zanotowano w marcu.

Tabela 2. Podjęcia pracy przez osoby bezrobotne na przestrzeni 2016r. dla PUP ogółem

Miesiąc	Liczba ofert pracy		Podjęcia pracy BYDGOSZCZ	
	PUP ogółem	Bydgoszcz	Ogółem	Kobiety
2015	23.347	19.721	9.030	4.825
I. 2016r.	1.262	1.079	507	272
II. 2016r.	1.602	1.297	732	378
III. 2016r.	1.583	1.237	836	458
IV. 2016r.	1.596	1.216	739	358
V. 2016r.	1.652	1.384	578	286
VI. 2016r.	2.107	1.761	587	281
VII. 2016r.	1.848	1.571	570	281
VIII. 2016r.	1.750	1.409	505	268
IX. 2016r.	2.463	2.081	809	479
X. 2016r.	1.855	1.516	719	390
XI. 2016r.	1.866	1.686	643	361
XII. 2016r.	1.582	1.308	617	349
Razem	21.166	17.545	7.842	4.161

W 2016r. najwięcej miejsc zatrudnienia w Bydgoszczy zgłosili pracodawcy na takie stanowiska jak: Agent - doradca ubezpieczeniowy / pracownik ds. odszkodowań, cieśla, doradca finansowy, doradca klienta, elektromonter - elektryk, frezer CNC, kasjer handlowy, kierowca, konsultant telefoniczny / telemarketer, kucharz, magazynier - pracownik magazynowy, mechanik maszyn i urządzeń, monter podzespołów elektrycznych i elektronicznych, operator wtryskarek, opiekun osób starszych, niepełnosprawnych i bezdomnych, pakowacz, pozycjoner stron www, pracownik

budowlany, pracownik ds. reklamy, pracownik fizyczny, pracownik gospodarczy, pracownik ochrony, pracownik produkcji, przedstawiciel handlowy, referent, rzeźnik/rozbieracz-wykrawacz/ubojowy, spawacz, pracownik ekipy sprzątającej - pracownik porządkowy, sprzedawca, stolarz, szwaczka, ślusarz, ślusarz - spawacz, zbrojarz.

Pracodawcy z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego w omawianym okresie złożyli **27.733 oświadczenia** o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom - obywatelom Republiki Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy, Mołdawii, Gruzji oraz Armenii, na okres 6 miesięcy (było to o ponad 43% więcej niż w roku ubiegłym i aż o 279% więcej niż w roku 2014 - kiedy złożono 7.316 oświadczeń). Szczegółowe zestawienie za rok 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba zarejestrowanych oświadczeń w 2016r. o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

LICZBA ZAREJESTROWANYCH OŚWIADCZEŃ O ZAMIARZE POWIERZENIA WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI							
Obywatelstwo pracownika, którego dotyczy oświadczenie	Białoruś	Rosja	Ukraina	Mołdawia	Gruzja	Armenia	Razem
1. Liczba oświadczeń	401	58	26.815	425	12	22	27.733
w tym - liczba oświadczeń dla osób, które już posiadają wizę lub zezwolenie na zamieszkanie	120	21	12.850	85	6	8	13.090
2. Liczba kobiet	105	21	8.280	95	4	7	8.512
3. Wiek pracownika							
3.1 poniżej 26 lat	85	9	6.650	106	1	7	6.858
3.2 26-40 lat	231	29	13.001	193	8	9	13.471
3.3 41-65 lat	85	20	7.153	126	3	6	7.393
3.4 powyżej 65 lat	-	-	11	-	-	-	11
4. Sekcje PKD							
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	3	909	12	-	-	924
C. Przetwórstwo przemysłowe	46	18	8.605	5	2	2	8.678
E. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	-	-	1	-	-	-	1
F. Budownictwo	9	3	1.618	117	-	5	1.752
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	24	4	2.086	39	-	5	2.158

H. Transport i gospodarka magazynowa	23	3	466	1	2	-	495
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2	1	59	-	-	-	62
J. Informacja i komunikacja	14	-	18	-	-	-	32
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	-	50	-	-	1	52
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	2	0	0	0	2
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2	2	2.165	6	-	1	2.176
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	267	22	10.141	243	8	5	10.686
P. Edukacja	12	-	575	-	-	2	589
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	-	-	79	2	-	-	81
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	-	1	-	-	-	2
S. Pozostała działalność usługowa	-	2	29	-	-	1	32
T. Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	-	-	11	-	-	-	11
5. Wielkie grupy zawodów i specjalności							
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1	-	14	-	-	-	15
2. Specjaliści	3	-	82	1	-	-	86
3. Technicy i inny średni personel	2	5	291	-	-	2	300
4. Pracownicy biurowi	-	3	369	-	-	-	372
5. Pracownicy usług i sprzedawcy	2	1	243	12	1	3	262
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	-	3	384	-	-	-	387
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	114	7	7.602	293	5	9	8.030
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	80	8	2.361	15	3	-	2.467
9. Pracownicy przy pracach prostych	199	31	15.469	104	3	8	15.814

6. Rodzaj umowy							
Umowa o pracę	27	15	5.631	22	2	5	5.702
Umowa zlecenie	228	35	17.604	72	10	12	17.961
Umowa o dzieło	146	8	3.574	331	-	5	4.064
Inne	-	-	6	-	-	-	6
7. Okres na jaki wystawiano oświadczenie							
Poniżej 1 miesiąca	14	1	543	4	-	1	563
Od 1 do 3 miesięcy	71	9	3.188	39	2	-	3.309
Od 3 do 6 miesięcy	316	48	23.084	382	10	21	23.861
8. Miesięczne wynagrodzenie brutto							
Średnie miesięczne wynagrodzenie w PLN	1.514,41	1.546,75	1.548,40	508,40	1.700,00	1.456,82	1.531,93

Profilowanie pomocy osobom bezrobotnym.

Każda osoba bezrobotna zostaje poddana badaniu (za pomocą kwestionariusza w systemie informatycznym) określającemu profil wsparcia. Profil oznacza właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie. Profil pomocy dla bezrobotnego określa jego oddalenie od rynku pracy oraz gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy.

Przy ustalaniu profilu urząd dokonuje analizy sytuacji i szans osoby bezrobotnej na rynku pracy, biorąc pod uwagę:

- oddalenie od rynku pracy, czyli czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy, w szczególności:
 - wiek,
 - płeć,
 - poziom wykształcenia,
 - umiejętności,
 - uprawnienia,
 - doświadczenie zawodowe,
 - czas pozostawania bez pracy,
 - miejsce zamieszkania pod względem oddalenia od potencjalnych miejsc pracy,

- dostępność do nowoczesnych form komunikowania się z powiatowym urzędem pracy i pracodawcami;
- gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, czyli czynniki wskazujące na potrzebę i chęć do podjęcia pracy, w szczególności:
 - zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy,
 - gotowość do dostosowania się do wymagań rynku pracy,
 - dyspozycyjność,
 - powody skłaniające do podjęcia pracy,
 - powody rejestracji w powiatowym urzędzie pracy,
 - dotychczasową oraz aktualną gotowość do współpracy z powiatowym urzędem pracy, innymi instytucjami rynku pracy lub pracodawcami.

Możliwe są 3 profile pomocy:

I profil pomocy - pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach: poradnictwo zawodowe; sfinansowanie kosztów szkolenia lub kosztów egzaminów; refundacja kosztów dojazdu do pracy lub kosztów zakwaterowania; jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej; świadczenie aktywizacyjne w przypadku osoby wychowującej dziecko do lat 6 lub sprawującej opiekę nad osobą zależną; pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej; bon szkoleniowy; bon stażowy; bon zatrudnieniowy; bon na zasiedlenie w przypadku osób do 30 roku życia.

II profil pomocy - usługi i instrumenty rynku pracy: pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe; szkolenia; dofinansowanie kosztów przejazdu do miejsca pracy lub zakwaterowania w przypadku podjęcia pracy poza miejscem stałego zamieszkania; dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy i podjęcia działalności gospodarczej; różne formy subsydiowanego zatrudnienia (refundacja składek ZUS; prace interwencyjne; roboty publiczne; staże; stypendium z tytułu kontynuacji nauki; grant na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy lub świadczenie aktywizacyjne dla rodziców dzieci do 6 roku życia i osób sprawujących opiekę nad osobą zależną; refundacja składek ZUS za bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podjęli zatrudnienie po raz pierwszy; dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego po 50 roku życia; refundacja kosztów opieki nad dzieckiem; działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy agencjom zatrudnienia; pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub utworzenie stanowiska pracy; bon szkoleniowy; bon stażowy; bon zatrudnieniowy; bon na zasiedlenie w przypadku osób do 30 roku życia oraz inne formy pomocy ujęte w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja.

III profil pomocy - Program Aktywizacja i Integracja; działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy; programy specjalne; skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Na koniec grudnia 2016r. ustalono profil dla 7.770 bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy:

- profil I - 479 osób - 6,2%;
- profil II - 3.390 osób - 43,6%;
- profil III - 3.901 osób - 50,2%.

1.2 Współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy.

Usługi rynku pracy na bieżąco dostosowywano do potrzeb i oczekiwań pracodawców, celem pozyskania nowych partnerów rynku pracy oraz większej liczby ofert pracy.

Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracował z 17 funkcjonującymi w Bydgoszczy prywatnymi agencjami zatrudnienia:

- RANDSTAD Polska Sp. z o.o.,
- WORK SERVICE S.A.,
- ADECCO POLAND Sp. z o.o.,
- MANPOWER GROUP Sp. z o.o.,
- Serwis Personel Sp. z o.o.,
- ORION.PL Sp. z o.o. Sp. K.,
- GP PEOPLE Sp. z o.o.,
- JOB IMPULSE POLSKA Sp. z o.o.,
- LENEXPO Sp. z o.o. - Centrum Współpracy ze Wschodem,
- ALEX GROUP POLSKA - Legion Ukraina Sp. z o.o.,
- BEETSMA Sp. z o.o.,
- TAP Uliana Szczetenko,
- WORK 365 Sp. z o.o.,
- AXELL Polska 2012 Sp. z o.o.,
- AXELL Polska 2004 Sp. z o.o.,
- AXELL Holandia Sp. z o.o.,
- 2.4.6. Sp. z o.o.

Współpraca polegała na bieżącej wymianie informacji o kandydatach do pracy i ofertach zatrudnienia, szczególnie o ofertach pracy czasowej oraz ofertach zgłaszanych przez pracodawców spoza obszaru działania powiatowego urzędu pracy.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy współpracował z MOPS w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych będących podopiecznymi MOPS. Według potrzeb, informacje o klientach PUP przekazywane były do MOPS i odwrotnie.

Prace związane z utworzeniem elektronicznej bazy wspólnych klientów MOPS i PUP trwają na szczeblu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Od dnia 10.02.2013r. uruchomiono system wymiany informacji o wspólnych klientach Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy, jednostek pomocy społecznej i jednostek obsługujących świadczenia rodzinne z terenu Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

System działa w oparciu o wnioski opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym składane przez jednostki do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy odsyła jednostkom w ramach systemu zaświadczenia opatrzone elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

1.3 Pośrednictwo pracy za granicą w ramach systemu EURES

Usługi:

- informowanie osób bezrobotnych lub poszukujących pracy o możliwościach zatrudnienia, warunkach życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w państwach UE /EOG i Szwajcarii,
- informowanie pracodawców z kraju o możliwościach zatrudniania osób bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG i Szwajcarii.

Pośrednik pracy wykonujący zadania asystenta EURES udostępniał informacje o ofertach z obszaru UE/EOG na bieżąco. Oferty dostępne były również na stronach internetowych <http://wup.torun.pl/oferty-pracy/oferty-pracy-za-granica/>.

Informacje o warunkach życia i pracy w krajach UE/EOG były przekazywane osobiście, w formie ulotek i informatorów, telefonicznie lub pocztą elektroniczną.

Dzięki sieci EURES istniała możliwość sprawnego kojarzenia sprawdzonych (przez doradców EURES we wszystkich krajach EOG) ofert pracy z osobami zainteresowanymi.

W ubiegłym roku z usług skorzystało **680 osób**, w tym:

- **265 osób** zainteresowanych poszukiwaniem pracy za granicą,
- **175 osób** zainteresowanych poznaniem warunków życia i pracy w krajach EOG,
- **240 osobom** przekazano ogólne informacje o EURES.

1.4 Poradnictwo zawodowe

Porady udzielane były w trybie indywidualnym i grupowym. Z usług poradnictwa zawodowego korzystały głównie osoby, które nie posiadały umiejętności poszukiwania pracy oraz sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz takie, które nie posiadały doświadczenia zawodowego.

Usługi doradcze polegały m.in. na udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, tworzeniu „Indywidualnych Planów Działania”, a także na ocenie szans uruchomienia działalności gospodarczej.

W 2016 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 2.620 osób, w tym 1.421 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- z doradczych porad indywidualnych skorzystało 1.680 osób (w tym 967 kobiet),
- w grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 468 osób (w tym 188 kobiet). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- z porady grupowej skorzystało 66 osób (w tym 44 kobiety),
- 391 osobom (w tym 208 kobietom) udzielono indywidualnych informacji zawodowych,
- ze szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy skorzystało 15 osób (w tym 14 kobiet).

Wśród grupy 2.620 mieszkańców Bydgoszczy, którzy skorzystali z poradnictwa zawodowego było: 1.421 kobiet (tj. 32,4% ogółu zarejestrowanych kobiet wg stanu w dniu 31.XII.2016r.), 318 osób powyżej 50 roku życia (tj. 12,1% ogółu zarejestrowanych osób powyżej 50 roku życia wg stanu w dniu 31.XII.2016r.), 229 osób znajdowało się w ewidencji bydgoskiego urzędu od ponad 12 miesięcy (tj. 8,1% ogółu zarejestrowanych osób będących w ewidencji ponad 12 miesięcy wg stanu w dniu 31.XII.2016r.).

Zatrudnienie subsydiowane

- **Prace interwencyjne**

W roku 2016 w ramach prac interwencyjnych zatrudnionych zostało 125 osób (dodatkowo prace interwencyjne wykonywały 132 osoby w ramach umów z roku 2015), które wykonywały prace m.in. na stanowiskach: grafika komputerowego, sprzedawcy, diagnosty, opiekuna w żłobku, pracownika budowlanego, ogrodnika, szwaczki, introligatora przemysłowego, magazyniera, pokojówki - recepcjonistki, monterki izolacji, fryzjera, pomocy kuchennej, zaopatrzeniowca, doradcy klienta, blacharza - dekarza, mechanika samochodowego, krojczego.

W 2016r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 1.066.651,33 zł.

▪ **Roboty publiczne**

Ogółem w 2016r. uczestniczyły w robotach publicznych 73 osoby z Bydgoszczy (22 osoby na podstawie umów zawartych w roku 2015).

Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 487.927,44 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: gospodarza-opiekuna, referenta administracyjno-księgowego, opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, dozorca, sprzątaczkę.

▪ **Staż**

W 2016r. łącznie staż odbywało 1.140 osób, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 235 osób bezrobotnych (w tym 64 osoby w ramach umów z roku 2015),
- w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER - 662 osoby bezrobotne (w tym 336 osób w ramach umów z roku 2015),
- w ramach Działania 8.1 RPO - 243 osoby bezrobotne (w tym 79 osób w ramach umów z roku 2015).

Osoby odbywały staż m.in. na stanowiskach: technika prac biurowych, asystenta nauczyciela, referenta, pracownika serwisu, wulkanizatora, sprzedawcy, informatyka, recepcjonisty, płytkarza, magazyniera, konserwatora reklam, technika weterynarii, zrywkarza, sekretarki medycznej, pracownika budowlanego, monter mebli, malarza, logistyka, pomocy kuchennej. Łączna kwota wydatków w 2016r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 5.788.065,64 zł, z czego 3.269.968,40 zł pochodziło ze środków PO WER natomiast 1.328.688,34 zł ze środków RPO.

• **Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy**

W 2016r. 288 osób bezrobotnych było zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Osoby wykonywały prace głównie na takich stanowiskach jak: nauczyciel przedszkola, kierowca, sprzedawca, pracownik ogólnobudowlany, pracownik produkcji przemysłowej, operator wózka widłowego, magazynier, pracownik serwisu sprzątającego, sortowacz operator, mechanik samochodowy, operator wtryskarki, pracownik administracyjny, stolarz, kucharz, doradca techniczny, kelner, pracownik ds. reklamy, ślusarz mechanik, sekretarka, pracownik cateringu.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wyniosła 20.000,00 zł. Urząd na doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy wydatkował kwotę 3.153.857,71 zł.

- **Zatrudnienie wspierane**

W 2016r. prace w ramach zatrudnienia wspieranego wykonywało 48 osób bezrobotnych zamieszkałych w Bydgoszczy (25 osób w ramach umów zawartych w roku 2015). Łączna kwota wydatków na ten cel w 2016r. wyniosła 196.062,86 zł. Osoby bezrobotne były zatrudnione m.in. na stanowiskach: klejarza drewna, operatora maszyny blacharskiej, młodszej opiekunki, pracownika gospodarczego, opiekuna dzieci i młodzieży przy przejściu w drodze do i ze szkoły, kierowcy, konserwatora urządzeń wodno-melioracyjnych, sprzedawcy, pokojowej, sprzątaczk.

- **Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna**

W 2016r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 12 osób bezrobotnych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę (w tym 10 osób w ramach umów z roku 2015), na łączną kwotę 44.070,83 zł. Przykładowe stanowiska zatrudnionych osób: operator wózka widłowego, kosmetyczka, ogrodnik terenów zielonych, kierownik działu administracyjno-gospodarczego, magazynier-fakturzysta, fakturzysta-sprzedawca.

1.5 Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych, refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 lub osobą zależną oraz refundację kosztów dojazdu lub zakwaterowania osobom bezrobotnym, które podejmują pracę poza miejscem zamieszkania.

- **Dodatek aktywizacyjny**

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 415,60 zł. Dodatki aktywizacyjne wypłacono 1.174 mieszkańcom Bydgoszczy zarejestrowanym w PUP na kwotę 876.247,30 zł.

- **Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną**

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 59 osobom bezrobotnym, na łączną kwotę 72.812,66 zł.

- **Zwrot kosztów dojazdu lub zakwaterowania**

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy/zakwaterowania 24 bezrobotnym osobom, na łączną kwotę 13.985,92 zł, w tym:

- koszty dojazdu - 21 osobom, na kwotę 6.035,73 zł,
- koszty zakwaterowania - 3 osobom, na kwotę 7.950,19 zł.

- **Bon na zasiedlenie**

W omawianym okresie 4 osoby bezrobotne otrzymały bon na zasiedlenie w wysokości 7.000,00 zł (w tym 1 osoba w ramach umowy z roku 2015) na łączną kwotę 28.000,00 zł

O bon na zasiedlenie może ubiegać się osoba bezrobotna do 30 roku życia. Bon stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Przyznanie wsparcia jest uzależnione od profilu pomocy, który zostanie ustalony w wyniku analizy sytuacji i szans na rynku pracy oraz indywidualnego planu działania ustalonego z doradcą w urzędzie.

Bon na zasiedlenie może zostać przyznany jeżeli:

- bezrobotny będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia będzie wynosić co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- bezrobotny będzie pozostawał w zatrudnieniu przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Bon na zasiedlenie zostaje przyznany w wysokości nie wyższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia.

DZIAŁANIE II. Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz wybranych grup osób bezrobotnych

Zadania określone w drugim działaniu realizowano poprzez aktywizację zawodową:

- a) osób bezrobotnych do 30 roku życia,
- b) osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

2.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia

W 2016r. łącznie działaniami objęto 1.557 osób do 30 roku życia, z czego 442 osoby kontynuowały udział w ramach umów zawartych w roku poprzednim (tabela 5).

W 2016r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 10.019.974,81 zł na aktywne formy dla osób do 30 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy (tabela 6). Działania na rzecz młodych osób finansowane/ współfinansowane były z dwóch źródeł:

1. Funduszu Pracy w wysokości 5.251.524,28 zł (tj. 52,4%),
2. ze środków PO WER w wysokości 4.768.450,53 zł (tj. 47,6%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób do 30 roku życia największe wydatki PUP poniósł na staże, tj. 4.024.871,36 zł, co stanowiło 40,1% ogółu wydatków przeznaczonych na rzecz osób młodych.

Wykres 1. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób do 30 roku życia mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2016r. (w zł)

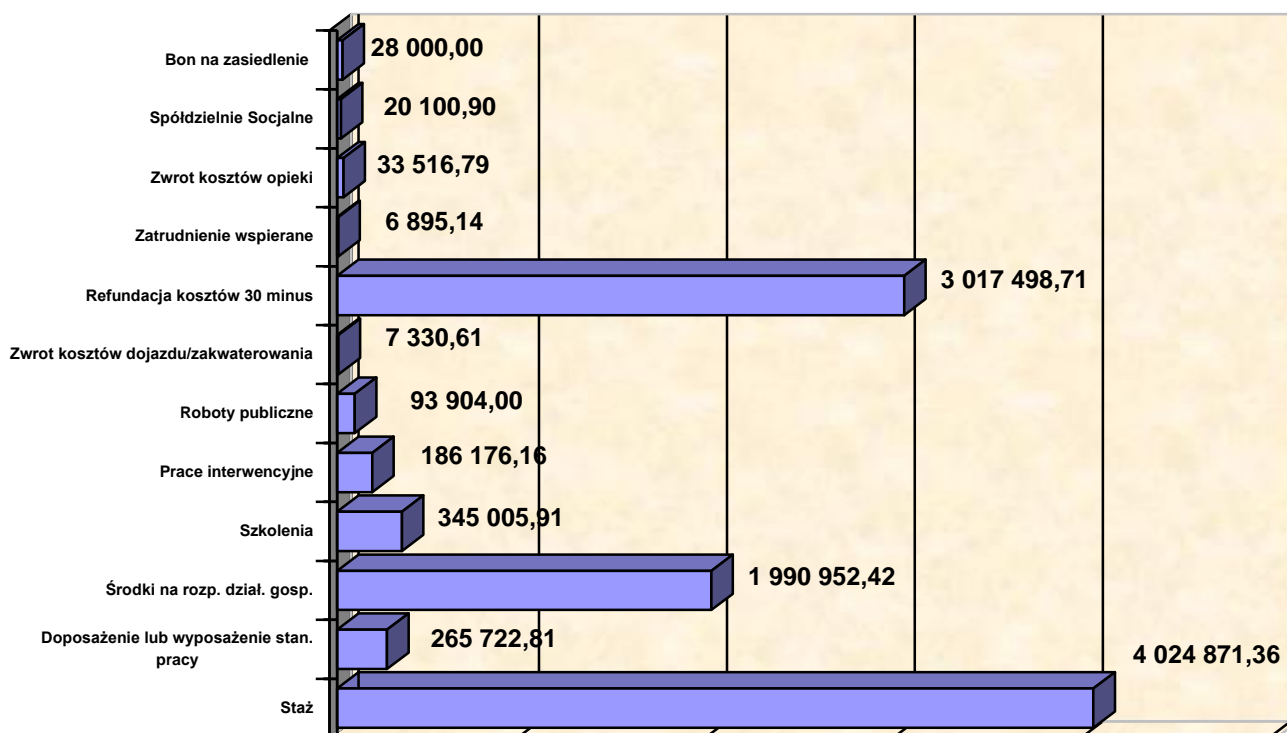

Tabela 5. Aktywizacja osób do 30 roku życia mieszkańców Bydgoszczy bezrobotnych i poszukujących pracy w 2016r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Refundacja kosztów 30 minus	Szkolenia		Refundacja kosztów dojazdu do pracy	Bon na zasiedlenie	Spółdzielnie Socjalne - re-fundacja składki ZUS	OGÓŁEM
										grupowe	indywidualne				
2015/ 2016r.	Fundusz Pracy	54	4		1	35	2	1			1	4	1	3	106
	PO WER	336													336
z 2016r.	Fundusz Pracy	95	19	31	44	24	8		389	51	12	3	3		679
	PO WER	326		72						37	1				436
RAZEM	Fundusz Pracy	149	23	31	45	59	10	1	389	51	13	7	4	3	785
	PO WER	662		72						37	1				772
OGÓŁEM		811	23	103	45	59	10	1	389	88	14	7	4	3	1.557

Działania aktywizacyjne przy zaangażowaniu środków z Funduszu Pracy, PO WER, RPO, PFRON

1. Poradnictwo zawodowe

W 2016 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystały 802 osoby do 30 roku życia, w tym 421 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- z doradczych porad indywidualnych skorzystało 613 osób do 30 roku życia (w tym 343 kobiety),
- w grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 178 osób do 30 roku życia (w tym 73 kobiety). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- z porady grupowej skorzystało 11 osób bezrobotnych do 30 roku życia (w tym 5 kobiet).

2. Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 102 osoby bezrobotne do 30 roku życia z miasta Bydgoszczy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 345.005,91 zł (z czego 112.807,71 zł w ramach projektu PO WER).

Osoby do 30 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej - łącznie 88 osób, w tym:
 - 51 osób z Funduszu Pracy,
 - 37 osób w ramach projektu PO WER.
- w trybie indywidualnym - łącznie 14 osób, w tym:
 - 13 osób z Funduszu Pracy,
 - 1 osoba w ramach PO WER.

Osoby bezrobotne do 30 roku życia - mieszkańcy Bydgoszczy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 88 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2016 roku) - 51 osób:

- Autocad (I, II, III stopień) - 2 osoby,
- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej - 3 osoby,

- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC - 1 osoba,
- Operator wózków podnośnikowych - 2 osoby,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 3 osoby,
- Podstawy rachunkowości z programem Symfonia - 2 osoby,
- Pozwolenie do kierowania tramwajem - 2 osoby,
- Prawo jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. C - 17 osób,
- Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. D - 3 osoby,
- Rysunek techniczny - 1 osoba,
- Szkolenie podstawowe strażników gminnych (miejskich) - 4 osoby,
- Szkolenie z zakresu IT - 3 osoby,
- Ślusarz - spawacz - 5 osób,
- Zbrojarz - betoniarz - 3 osoby.

B. W ramach PO WER (umowy zawarte w 2016 roku) - 37 osób:

- Magazynier - logistyk - 5 osób,
- Operator koparkoładowarki i koparki jednonaczyniowej - 6 osób,
- Operator wózków podnośnikowych - 10 osób,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą MAG - 9 osób,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą TIG - 5 osób,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 2 osoby.

Szkolenia indywidualne - 14 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowa zawarta w 2015 roku) - 1 osoba:

- Nowoczesne trendy we fryzjerstwie - 1 osoba.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2016 roku) - 12 osób:

- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C, CE - 1 osoba,
- Kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie prawa jazdy kat. C, C+E - 1 osoba,
- Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej - 1 osoba,
- Makijaż permanentny - 1 osoba,
- Operator żurawia wieżowego IŻ - 1 osoba,
- Pozwolenie do kierowania tramwajem - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. C+E - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. CE - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną uzupełniającą w zakresie prawa jazdy kat D - 1 osoba,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metoda MIG i TIG - 1 osoba,
- Szkolenie podstawowe w zawodzie strażak - 1 osoba.

C. W ramach Funduszu PO WER (umowa zawarta w 2016 roku) - 1 osoba:

- Operator wózków podnośnikowych - 1 osoba.

3. Staż

W 2016r. łącznie staż odbywało 811 osób z czego:

- do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2016 roku 421 osób, w tym:
 - w ramach Funduszu Pracy - 95 osób bezrobotnych,
 - w ramach PO WER - 326 osób,
- urząd kontynuował rozpoczętą w 2015r. współpracę z pracodawcami, u których odbywało staż ogółem 390 osób.

Osoby do 30 roku życia odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: technik prac biurowych, asystent nauczyciela, referent, pracownik serwisu, sprzedawca, informatyk, recepcjonista, płytkarz, magazynier, sekretarka medyczna, pracownik budowlany, monter mebli, malarz, logistyk, pomoc kuchenna.

Łączna kwota wydatków w 2016r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 4.024.871,36 zł, z czego 754.902,96 zł pochodziło ze środków Funduszu Pracy, natomiast 3.269.968,40 zł w ramach Projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)”, Poddziałanie 1.1.2 PO WER.

4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2016r. 45 osób bezrobotnych zostało zatrudnionych przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy w wysokości 265.722,81 zł na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Były one zatrudnione na stanowiskach m. in.: kierowcy, sprzedawcy, pomocy kuchennej, pracownika ogólnobudowlanego, pracownika produkcji przemysłowej, magazyniera, pracownika serwisu sprzątającego, sortowacza, pracownika administracyjnego, stolarza, kelnera, pracownika ds. reklamy, sekretarki, pracownika cateringu.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wynosiła 20.000,00 zł.

5. Środki na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej

W 2016 roku udzielono 103 osobom do 30 roku życia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 1.990.952,42 zł, w tym:

- 31 osobom z Funduszu Pracy na łączną kwotę 605.278,00 zł,
- 72 osobom ze środków PO WER na łączną kwotę 1.385.674,42 zł.

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m. in.: z zakresu: usług ogólnobudowlanych, usług w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, usług krawieckich, usług fryzjerskich, serwisu sprzątającego. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 20.000 zł.

6. Zatrudnienie wspierane

W 2016r. kontynuowano umowę zawartą w roku poprzednim z jedną osobą skierowaną do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego. Bezrobotny był zatrudniony na stanowisku klejarza drewna. Kwota wydatków na ten cel wyniosła 6.895,14 zł.

7. Prace interwencyjne

W roku 2016 zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych było 59 osób ze środków Funduszu Pracy (z tego 35 osób w ramach umów z roku poprzedniego). Osoby wykonywały prace na stanowiskach: grafika komputerowego, opiekuna w żłobku, pracownika budowlanego, ogrodnika, szwaczki, introligatora przemysłowego, monter izolacji, fryzjera, pomocy kuchennej.

W 2016r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 186.176,16 zł.

8. Roboty publiczne

Ogółem w 2016r. w robotach publicznych uczestniczyło 10 osób do 30 roku życia (2 osoby w ramach kontynuacji umów z roku 2015). Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 93.904,00 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione na stanowiskach: opiekuna, dozorcę przy monitoringu miasta, pomocy kuchennej, sprzątaczkę, referenta administracyjno-księgowego.

9. Zwrot kosztów dojazdu do pracy

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 7 osobom bezrobotnym do 30 roku życia, na łączną kwotę 7.330,61 zł.

10. Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 23 bezrobotnym osobom do 30 roku życia (w tym 4 umowy z roku 2015), na łączną kwotę 33.516,79 zł.

11. Refundacja składek ZUS - Spółdzielnia Socjalna

W 2016r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 3 osób bezrobotnych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę z roku 2015 na łączną kwotę 20.100,90 zł. Osoby zatrudnione były na stanowiskach opiekuna osób starszych, pracownika sprzątającego, kosmetyczki.

12. Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. W 2016r. PUP przyznał 4 osobom bezrobotnym bon na zasiedlenie (1 osobie w ramach umowy z roku 2015) w wysokości 7.000,00 zł. Łączna kwota na ten cel wyniosła 28.000,00 zł

13. Refundacja kosztów 30 minus

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przyznawał pracodawcom zainteresowanym zatrudnieniem osób do 30 roku życia refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenie oraz składek ZUS. O refundację ubiegać się mogli pracodawcy, którzy zatrudnili na okres 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy osobę bezrobotną do 30 roku życia objętą II profilem pomocy. Pracodawcy po spełnieniu określonych warunków otrzymywali przez okres 12 miesięcy zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenie (w wysokości 99% minimalnego wynagrodzenia za pracę) oraz składki na ubezpieczenie społeczne tj. emerytalna, rentowa i wypadkowa (od refundowanego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP w ramach refundacji kosztów 30 minus skierował do pracy 389 bezrobotnych bydgoszczan. Osoby wykonywały prace na stanowiskach: asystenta księgowego, asystenta nauczyciela, doradcy klienta, handlowca, kasjera-sprzedawcy, kierowcy, księgowej, magazyniera, kucharza, mechanika, pomocy fryzjerskiej, pomocy kuchennej, pomocnika budowlanego, pomocnika mechanika samochodowego, pomocnika stolarza, pracownika administracyjno-biurowego, pracownika gospodarczego, przedstawiciela handlowego, recepcjonisty, specjalisty ds. sprzedaży, sprzedawcy.

W 2016r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na ten cel wyniosły 3.017.498,71 zł.

Tabela 6. Kwota wydatków na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców Bydgoszczy do 30 roku życia wg źródła finansowania w 2016r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2015/2016	umowy 2016r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	275.107,27	479.795,69	754.902,96	
	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną	5.189,91	28.326,88	33.516,79	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		605.278,00	605.278,00	
	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	19.919,00	245.803,81	265.722,81	
	Szkolenia	grupowe	4.518,84	183.038,97	187.557,81
		indywidualne	10.556,68	34.083,71	44.640,39
	Refundacja kosztów 30 minus		3.017.498,71	3.017.498,71	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	6.253,20	1.077,41	7.330,61	
	Prace interwencyjne	122.941,19	63.234,97	186.176,16	
	Spółdzielnie Socjalne - zwrot składki ZUS	20.100,90		20.100,90	
	Roboty publiczne	12.842,20	81.061,80	93.904,00	
	Bon na zasiedlenie	7.000,00	21.000,00	28.000,00	
	Zatrudnienie wspierane	6.895,14		6.895,14	
Ogółem			5.251.524,28		
PO WER	Staż	1.220.563,24	2.049.405,16	3.269.968,40	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.385.674,42	1.385.674,42	
	Szkolenia	grupowe	1.913,75	108.558,36	110.472,11
		indywidualne	683,36	1.652,24	2.335,60
	Ogółem			4.768.450,53	
OGÓŁEM (w zł)		1.714.484,68	8.305.490,13	10.019.974,81	
(w %)		17,11	82,89	100,00	

2.2 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

W 2016r. łącznie działaniami objęto 390 osób powyżej 50 roku życia, z czego 59 osób kontynuowało udział z roku poprzedniego (tabela 7).

W 2016r. PUP przeznaczył łącznie kwotę w wysokości 2.518.005,44 zł na aktywne formy dla osób pow. 50 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy (tabela 8). Działania na rzecz tej grupy osób finansowane/ współfinansowane były z trzech źródeł:

1. Funduszu Pracy w wysokości 1.871.831,26 zł (tj. 74,3%),
2. RPO w wysokości 643.004,18 zł (25,6%),
3. PFRON w wysokości 3.170,00 zł (tj. 0,1%).

W zakresie aktywizacji zawodowej osób pow. 50 roku życia największe wydatki PUP poniósł na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy tj. 1.175.584,03 zł, co stanowiło prawie 46,7% ogółu wydatków przeznaczonych na rzecz osób pow. 50 roku życia.

Wykres 2. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób pow. 50 roku życia mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2016r. (w zł)

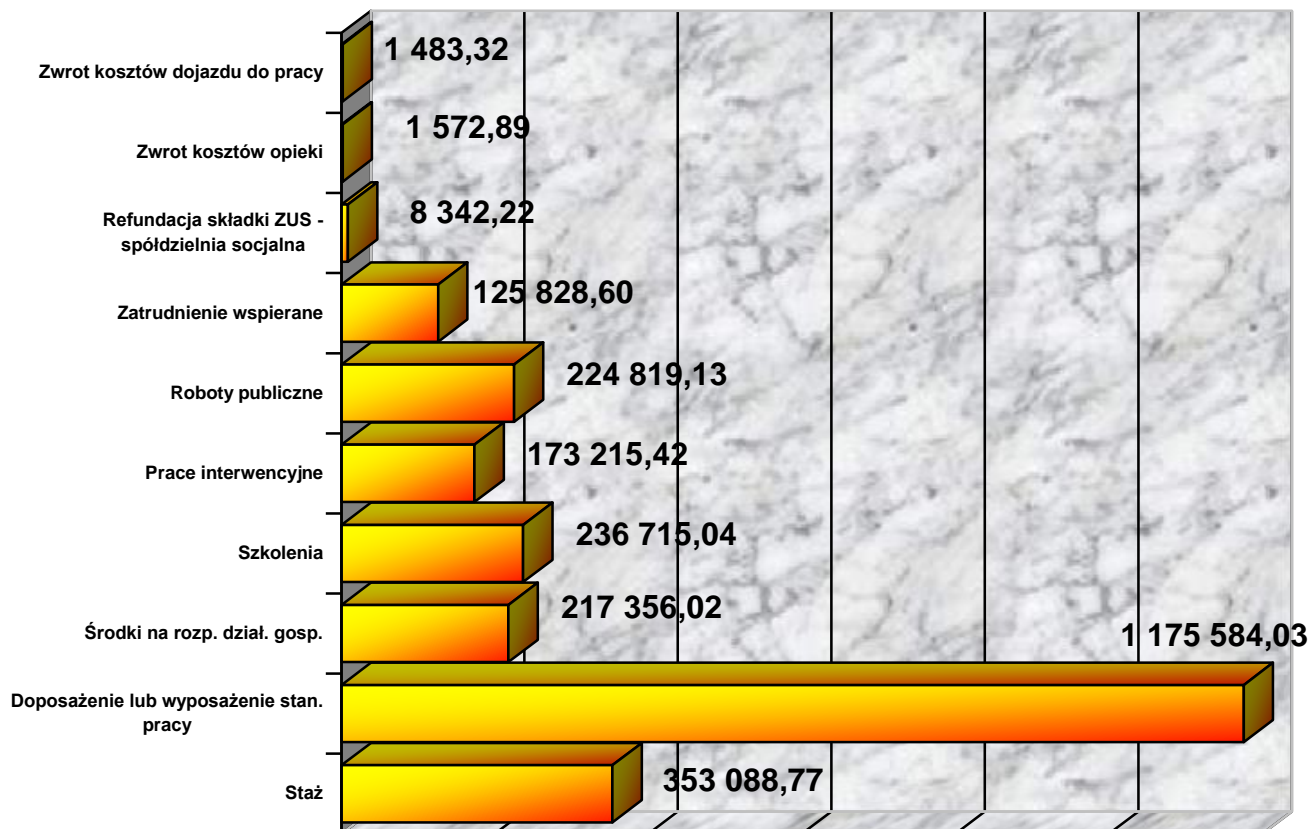

Tabela 7. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 50 roku życia w 2016r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Szkozenia		Zwrot kosztów dojazdu	Refundacja składek ZUS – spółdzielnia socjalna	Refundacja kosztów opieki	OGÓŁEM
								grupowe	indywidualne				
2015/ 2016r.	Fundusz Pracy	1			23	6	14		1	2	2	1	50
	RPO	9											9
z 2016r.	Fundusz Pracy	7	1	94	19	25	16	43	6	4			215
	RPO	45	11					57*	1				114*
	PFRON							1	1				2
RAZEM	Fundusz Pracy	8	1	94	42	31	30	43	7	6	2	1	265
	RPO	54	11					57*	1				123*
	PFRON							1	1				2
OGÓŁEM		62	12	94	42	31	30	101*	9	6	2	1	390*

* 15 osób uczestniczyło w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Działania aktywizacyjne przy zaangażowaniu środków z Funduszu Pracy, PO WER, RPO, PFRON

1. Poradnictwo zawodowe

W 2016 roku z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 318 osób powyżej 50 roku życia, w tym 140 kobiet.

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- z porad indywidualnych skorzystało 238 osób powyżej 50 roku życia (w tym 99 kobiet),
- w grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyły 42 osoby powyżej 50 roku życia (w tym 13 kobiet). Informacja zawodowa grupowa była skierowana do osób nowozarejestrowanych z prawem do zasiłku oraz dla osób zainteresowanych pozyskaniem jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 15 osób (w tym 14 kobiet) przeszło szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy,
- z porady grupowej skorzystały 23 osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (w tym 14 kobiet).

2. Szkolenia

W omawianym okresie objęto szkoleniami 110 osób pow. 50 roku życia z miasta Bydgoszczy (w tym 15 osób przeszło szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy). Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 236.715,04 zł (z czego 128.688,14 zł w ramach Projektu RPO, a 3.170,00 zł ze środków PFRON).

Osoby pow. 50 roku życia korzystały ze szkoleń organizowanych:

- w formie grupowej - łącznie 101 osób, w tym:
 - 43 osoby bezrobotnych z Funduszu Pracy,
 - 57 osób bezrobotnych w ramach RPO,
 - 1 osoba poszukująca pracy ze środków PFRON.
- w trybie indywidualnym - łącznie 9 osób, w tym:
 - 7 osób z Funduszu Pracy,
 - 1 osoba w ramach RPO,
 - 1 osoba poszukująca pracy ze środków PFRON.

Osoby bezrobotne pow. 50 roku życia - mieszkańcy Bydgoszczy uczestniczyli w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 101 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowy zawarte w 2016 roku) - 43 osoby:

- Autocad (I, II, III stopień) - 4 osoby,
- Fakturzysta z obsługa kasy fiskalnej - 6 osób,
- Kadry i płace z Płatnikiem - 7 osób,
- Opiekun osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych - 4 osoby,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 3 osoby,
- Podstawy rachunkowości z programem Symfonia - 3 osoby,
- Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. D - 1 osoba,
- Rysunek techniczny - 8 osób,
- Szkolenie okresowe - 3 osoby,
- Szkolenie z zakresu IT - 1 osoba,
- Ślusarz - spawacz - 2 osoby,
- Zbrojarz - betoniarz - 1 osoba.

B. W ramach RPO (umowy zawarte w 2016 roku) - 57 osób:

- Magazynier - logistyk - 7 osób,
- Operator koparkoładowarki i koparki jednonaczyniowej - 8 osób,
- Operator wózków podnośnikowych - 11 osób,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą MAG - 4 osoby,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą TIG - 3 osoby,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 9 osób,
- Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy - 15 osób.

C. W ramach PFRON (umowy zawarte w 2016 roku) - 1 osoba:

- Autocad (I, II, III stopień) - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne - 9 osób:

A. W ramach Funduszu Pracy (umowa zawarta w 2015 roku) - 1 osoba:

- Po 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu pielęgniarki - 1 osoba.

B. W ramach Funduszu Pracy (umowa zawarta w 2016 roku) - 6 osób:

- Cieśla szalunkowy - 1 osoba,
- Kosztorysant - obsługa programu Norma Expert - 1 osoba,
- Kwalifikowany pracownik ochrony fizycznej - 1 osoba,
- Prawo jazdy kat. C+E - 1 osoba,
- Szkolenie okresowe - 2 osoby.

C. W ramach RPO (umowa zawarta w 2016 roku) - 1 osoba:

- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i MIG - 1 osoba.

D. W ramach PFRON (umowy zawarte w 2016 roku) - 1 osoba:

- Inspektor ochrony ppoż - 1 osoba.

3. Staż

W 2016r. łącznie staż odbywały 62 osoby powyżej 50 roku życia z czego:

- do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2016 roku 52 osoby, w tym:
 - w ramach Funduszu Pracy - 7 osób,
 - w ramach środków RPO - 45 osób.
- urząd kontynuował rozpoczętą w 2015r. współpracę z pracodawcami, u których odbywało staż ogółem 10 osób (1 osoba ze środków Funduszu Pracy oraz 9 osób w ramach środków RPO).

Osoby pow. 50 roku życia odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: technik prac biurowych, asystent nauczyciela, informatyk, magazynier, konserwator reklam, technik weterynarii, wulkanizator, sprzedawca, pracownik budowlany, logistyk, pomoc kuchenna, zrywnik, płytkarz. Łączna kwota wydatków w 2016r. przeznaczona na organizację staży wyniosła 353.088,77 zł, z czego 316.960,02 zł w ramach Projektu RPO.

4. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

W 2016r. 94 osoby bezrobotne zostały zatrudnione przez pracodawców przy wsparciu środków z Funduszu Pracy na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. Wykonywali oni prace głównie na takich stanowiskach jak: kierowca, sprzedawca, pracownik ogólnobudowlany, pracownik produkcji przemysłowej, operator wózka widłowego, magazynier, pracownik serwisu sprzątającego, sortowacz - operator, operator wtryskarki, pracownik administracyjny, stolarz, kucharz, doradca techniczny, ślusarz mechanik.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego wyniosła 20.000,00 zł.

Łączna kwota Funduszu Pracy przeznaczona na ten cel wyniosła 1.175.584,03 zł.

5. Środki na pokrycie kosztów związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej

W 2016 roku udzielono 12 osobom pow. 50 roku życia środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 217.356,02 zł, w tym:

- 1 osobie z Funduszu Pracy łączną kwotę 20.000,00zł,
- 11 osobom w ramach projektu RPO na łączną kwotę 197.356,02 zł,

Dzięki otrzymanym środkom osoby bezrobotne uruchomiły własną działalność gospodarczą m.in. z zakresu: usług remontowo-budowlanych, usług krawieckich, usług kosmetyczno-fryzjerskich. Maksymalna wysokość dotacji wyniosła 20.000 zł.

6. Zatrudnienie wspierane

W 2016r. do odbycia pracy w ramach zatrudnienia wspieranego skierowano 16 osób bezrobotnych pow. 50 roku życia zamieszkałych w Bydgoszczy oraz kontynuowano współpracę w ramach umów zawartych w 2015 roku z 14 osobami. Osoby bezrobotne zatrudnione były m.in. na stanowiskach: sprzątacza, opiekuna, klejarza drewna, opiekuna dzieci i młodzieży na przejściach, recepcjonisty, kasjera - sprzedawcy, pracownika produkcji przy pracach prostych, pokojowej, pomocy kuchennej, kierowcy, pracownika gospodarczego, pomocy kuchennej, robotnika budowlanego, konserwatora urządzeń wodno-kanalizacyjnych, sortowacza. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 125.828,60 zł.

7. Prace interwencyjne

W roku 2016 w ramach prac interwencyjnych zatrudnione były 42 osoby (w tym 23 osoby w ramach umów zawartych w roku 2015). Osoby wykonywały prace m.in. na stanowiskach: grafik komputerowy, magazynier, kierowca dostawca, fryzjer, pomoc księgową, sprzedawca, blacharz samochodowy, krawcowa, pomocnik murarza, kurier, opiekun w żłobku, operator koparki i koparkoładowarki, pracownik gospodarczy, pracownik kuchni, elektromechanik, elektryk, cieśla, malarz, kierowca autobusu, pomoc apteczna, pomocnik dekarza, pokojówka - recepcjonistka.

W 2016r. wydatki z Funduszu Pracy przeznaczone na organizację prac interwencyjnych wyniosły 173.215,42 zł.

8. Roboty publiczne

Ogółem w 2016r. uczestniczyło w robotach publicznych 31 osób pow. 50 roku życia (w tym 6 osób w ramach kontynuacji umów z roku 2015). Łączna kwota z Funduszu Pracy na ten cel wyniosła 224.819,13 zł.

Osoby wykonujące roboty publiczne były zatrudnione na stanowiskach: gospodarza-opiekuna, sekretarza, pomocy administracyjnej, opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, dozorca.

9. Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna

W 2016r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 2 osób bezrobotnych pow. 50 roku życia na podstawie spółdzielczej umowy o pracę z 2015 roku, na łączną kwotę 8.342,22 zł. Osoby zatrudniono m.in. na stanowiskach: opiekuna osób starszych, operatora wózka widłowego.

10. Zwrot kosztów dojazdu do pracy

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 6 osobom bezrobotnym powyżej 50 roku życia (z tego 2 osobom w ramach umów z 2015 roku), na łączną kwotę 1.483,32 zł.

11. Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 1 bezrobotnej osobie powyżej 50 roku życia w ramach kontynuacji umowy zawartej w 2015 roku, na kwotę 1.572,89,72 zł.

Tabela 8. Kwota wydatków na aktywizację mieszkańców Bydgoszczy bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 50 roku życia wg źródła finansowania w 2016r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2015/2016	umowy 2016r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż		7.729,61	28.399,14	36.128,75
	Prace interwencyjne		82.730,90	90.484,52	173.215,42
	Roboty publiczne		31.937,05	192.882,08	224.819,13
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			20.000,00	20.000,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy			1.175.584,03	1.175.584,03
	Szkolenia	grupowe	946,02	80.982,91	81.928,93
		indywidualne	11.186,96	11.741,01	22.927,97
	Zatrudnienie wspierane		79.630,34	46.198,26	125.828,60
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy		643,15	840,17	1.483,32
	Zwrot kosztów opieki		1.572,89		1.572,89
	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna		8.342,22		8.342,22
Ogółem				1.871.831,26	
RPO	Staż		33.438,10	283.521,92	316.960,02
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			197.356,02	197.356,02
	Szkolenia	grupowe	1.093,24	123.452,07	124.545,31
		indywidualne		4.142,83	4.142,83
Ogółem				643.004,18	
PFRON	Szkolenia	grupowe		1.550,00	1.550,00
		indywidualne		1.620,00	1.620,00
	Ogółem				3.170,00
OGÓŁEM (w zł)			259.250,48	2.258.754,96	2.518.005,44
(w %)			10,30	89,70	100,00

DZIAŁANIE III. Poprawa jakości usług na rzecz pracodawców, osób bezrobotnych i partnerów rynku pracy

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- b) diagnozowanie potrzeb i oczekiwań pracodawców wobec kandydatów do pracy i ich kwalifikacji,
- c) badania postaw i oczekiwań osób bezrobotnych,
- d) rozwój kompetencji doradców klienta (szkolenia pracowników),
- e) ułatwienie dostępu do informacji o świadczonych usługach poprzez Internet.

3.1 Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2016 roku

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadzi monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. Nr 149 z późn. zm.). Jest to jedno z zadań samorządu województwa i powiatu w zakresie polityki rynku pracy i stanowi źródło danych na temat poziomu popytu i podaży na rynku pracy.

W 2016 roku raport opracowany został w oparciu o „nową metodologię prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” opracowaną na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o. o.

Nowa metodologia wprowadziła szereg zmian, dotyczących sposobu definiowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zakresu wykorzystywanych źródeł danych oraz sposobu prezentacji wyników monitoringu. W świetle wskazanych zmian:

- **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowany jest, jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego;
- **zawodami deficytowymi**, określa się zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których

liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek bezrobotnych nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym;

- **zawodami zrównoważonymi**, określa się profesje, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- **zawodami nadwyżkowymi** określa się zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączne zastosowanie trzech wskaźników: dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia i płynności bezrobotnych. W związku z czym tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10-15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych. Pozostałe zawody mają status analitycznie nieokreślony. Analiza opiera się na wielkich i elementarnych grupach zawodów.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzany jest w celu:

- określenia kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy,
- stworzenia bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
- określenia odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korekty poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy,
- ułatwienia realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Z analizy danych przeprowadzonej na potrzeby opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Bydgoszczy oraz powiecie bydgoskim wynikają m.in. następujące ustalenia i spostrzeżenia:

- Obszar działania PUP w Bydgoszczy w 2015 roku znajdował się w korzystnej sytuacji na tle województwa kujawsko-pomorskiego. Stopa bezrobocia dla miasta Bydgoszczy (5,4%) i powiatu bydgoskiego (8,9%) należały do najniższych w regionie.
- W 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zgłoszono 23.347 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W tym samym okresie na portalu Zielona Linia udostępnione zostały 3.944 oferty pracy. Większość miejsc pracy oferowali pracodawcy z Bydgoszczy. Za pośrednictwem urzędu pracy poszukiwano głównie pracowników z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników wykonujących prace proste. Przez Internet zgłaszano zapotrzebowanie przede wszystkim na specjalistów oraz techników i inny średni personel.
- Uwzględniając podział osób bezrobotnych według elementarnych grup zawodów, najliczniej reprezentowani byli: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (11,2% ogółu zarejestrowanych w końcu 2015 roku), pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne (3,6%) oraz ślusarze i pokrewni (2,5%).
- Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, czyli zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia w Bydgoszczy w 2015 roku należały następujące grupy zawodów: gospodarze budynków, pracownicy ochrony osób i mienia, pomoce i sprzątaczk biurowe (hotelowe i pokrewne), malarze budowlani (i pokrewni), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym. W powiecie bydgoskim pod tym względem wyróżniali się: pomoce i sprzątaczk biurowe (hotelowe i pokrewne), krawcy, kuśnierze, kapelusznicy, gospodarze budynków, kucharze i murarze.
- Zawodami deficytowymi w 2015 roku zostały głównie zawody związane z branżą IT: programiści aplikacji, specjaliści do spraw sieci komputerowych, projektanci i administratorzy baz danych. Ponadto w omawianym okresie występowało zapotrzebowanie na pracowników związanych z handlem: pracowników centrów obsługi telefonicznej, pośredników usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowanych, pracowników sprzedaży i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych oraz sprzedawców w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej. Zawody związane z branżą IT zaliczały się również do zawodów maksymalnie deficytowych, którymi stali się: projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych, specjaliści ds. baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani, administratorzy systemów komputerowych, technicy sieci internetowych.
- Na lokalnym rynku pracy do zawodów nadwyżkowych w 2015 roku zaliczały się m.in. takie grupy zawodów elementarnych jak: producenci filmowi i reżyserzy, kierownicy w hotelarstwie, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, tapicerzy, konsultanci i inni pracownicy biur podróży, dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni, układacze towarów na półkach. Maksymalnie nadwyżkowe zawody reprezentowane były w roku 2015 przede wszystkim przez osoby sklasyfikowane jako: ładowacze nieczystości, technicy analityki

medycznej, urzędnicy do spraw podatków, kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy, monterzy izolacji, technicy górnictwa i metalurgii, klasyfikatory żywności.

Pełny raport z Monitoringu z aktualizacjami opublikowany został na stronie bydgoszcz.praca.gov.pl w październiku 2016r.

Wstępne dane z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoliło dostrzec następujące tendencje występujące w roku 2016 na lokalnym rynku pracy w Bydgoszczy i w Powiecie Bydgoskim:

- Porównując stan w końcu 2016 roku do stanu w roku 2015 zarówno dla Bydgoszczy jak i powiatu bydgoskiego zauważyć można spadek stopy bezrobocia (o 0,6 pkt proc. dla miasta i o 0,9 pkt proc. dla powiatu ziemskiego). Na tle województwa (12,1% - druga najwyższa stopa bezrobocia w kraju), obszar działania PUP Bydgoszcz znajdował się w najkorzystniejszej sytuacji.
- Według stanu w dniu 31.12.2016r. w PUP Bydgoszcz zarejestrowanych było 8.012 mieszkańców Bydgoszczy, tj. o 791 osób (o 9,0%) mniej niż w końcu 2015 roku oraz 3.152 mieszkańców powiatu bydgoskiego, tj. o 349 osób (o 10,0%) mniej niż w 2015 roku.
- W okresie 2016 roku do ewidencji PUP Bydgoszcz trafiło 20.865 osób (w porównaniu do wcześniejszego roku zarejestrowano o 11,9% mniej osób bezrobotnych). W tym samym okresie wyłączono z ewidencji Urzędu 22.005 osób bezrobotnych (spadek o 22% wyłączeń osób bezrobotnych i o 11,8% liczby wyłączeń osób bezrobotnych z powodu podjęcia zatrudnienia).
- Do PUP Bydgoszcz najczęściej zgłaszali się przedstawiciele wielkich grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy.
- W końcu 2016r. kobiety zarejestrowane jako bezrobotne stanowiły 55,4% ogółu osób pozostających w ewidencji. W stosunku do roku 2015 ich liczba zmniejszyła się o 5,2%.
- W 2016 roku jako zawody deficytowe uznano 28 elementarnych grup zawodów (oraz 7 grup jako maksymalnie deficytowe) w Bydgoszczy i 8 w powiecie bydgoskim (oraz 7 grup jako maksymalnie deficytowe). Przede wszystkim na lokalnym rynku pracy poszukiwane były zawody związane z branżą IT: projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych, specjaliści ds. baz danych i sieci komputerowych, specjaliści ds. sprzedaży technologii teleinformatycznych, analitycy systemów komputerowych, a także kontrolerzy procesów metalurgicznych, kontrolerzy procesów chemicznych. W powiecie bydgoskim są to m. in. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, hodowcy drobiu, operatorzy maszyn do szycia, hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych.

- Do elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w Bydgoszczy w 2016 roku zaliczali się: pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, kreślarze, sekretarze medyczni i pokrewni, strażacy, formierze odlewniczy i pokrewni, natomiast w powiecie bydgoskim byli to m. in.: masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, zamiatacze i pokrewni, robotnicy pracujący przy przeładunku towarów, monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych, kierownicy ds. marketingu i sprzedaży, robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych, operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa drewna, blacharze, stolarze meblowi i pokrewni, kierownicy biura.
- W 2016 roku w Bydgoszczy 8 elementarnych grup zawodów określono mianem zawodów zrównoważonych: inżynierowie ds. przemysłu i produkcji, sprzedawcy w stacji paliw, kierowcy samochodów ciężarowych, kierownicy ds. produkcji przemysłowej, nauczyciele kształcenia zawodowego, maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, cieśle i stolarze budowlani, pracownicy ds. statystyki, finansów i ubezpieczeń; natomiast w powiecie bydgoskim wyszczególniono w tej kategorii 3 grupy zawodów: pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej nie sklasyfikowani, betoniarze, zbrojarze i pokrewni oraz technicy elektrycy.

Pełny raport z Monitoringu opublikowany zostanie na stronie bydgoszcz.praca.gov.pl w maju 2017r.

3.2. Badania lokalnego rynku pracy - badania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy realizowane na przestrzeni 2016r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w roku 2016 przeprowadził szereg badań, które miały na celu poznanie potrzeb i oczekiwań zarówno pracodawców jak i osób bez pracy. Dzięki realizacji m.in. monitoringu przebiegu szkoleń, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, ewaluacji projektów realizowanych w ramach PO WER i RPO, czy przeprowadzonego badania ankietowego pracodawców z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dostosowywał usługi i instrumenty rynku pracy pod indywidualne potrzeby lokalnych pracodawców oraz osób bez pracy. Pełne wersje raportów dostępne są na stronie urzędu pracy: bydgoszcz.praca.gov.pl

A) Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Badanie zostało zrealizowane w okresie od września do października 2016 roku. Zgodnie z nową metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi ono integralną część rocznego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzanego przez PUP w marcu 2017 roku. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw dotyczyło sytuacji na rynku pracy w bieżącym roku, a także planowanych zmian w wielkości oraz strukturze zatrudnienia w kolejnym roku.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw zrealizowano metodą CATI (Computer Assisted Telephone Interviews), tj. wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo. Łącznie PUP Bydgoszcz przeprowadził 182 wywiady z przedstawicielami przedsiębiorstw z terenu Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

W I kwartale 2016 w raporcie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy za 2015 rok” opublikowane zostały wyniki badania pracodawców zrealizowane w 2015 roku. Z analizy wyników badania wynikają, m.in. następujące spostrzeżenia:

- W badaniu kwestionariuszowym przedsiębiorstw realizowanym przez PUP w Bydgoszczy w 2015 roku uczestniczyło 80 podmiotów gospodarczych. 36 z nich usytuowanych było w Bydgoszczy, a 44 na terenie powiatu bydgoskiego. Głównie były to podmioty małe, tj. zatrudniające od 10 do 49 pracowników (43,8% badanej zbiorowości) oraz mikroprzedsiębiorstwa (37,5%). W próbie poddanej badaniu dominowały firmy prowadzące tzw. pozostałą działalność usługową (42,2% bydgoskich firm i 38,7% firm z powiatu bydgoskiego).
- Zwiększenie zatrudnienia w 2015 roku deklarowało 30,2% bydgoskich firm i 48,1% firm z terenu powiatu bydgoskiego. Bydgoscy pracodawcy zamierzali zatrudnić

przede wszystkim pracowników w zawodach związanych z handlem: doradców klienta, kierowników działu w handlu hurtowym, specjalistów ds. sprzedaży oraz techników handlowców oraz w zawodach technicznych: główny technolog, inżynier automatyki i robotyki, mechaników pojazdów samochodowych, operatorów wtryskarki i pozostałych inżynierów inżynierii środowiska. W powiecie bydgoskim poszukiwano głównie operatorów maszyn: koparki, koparko-ładowarki, spycharki oraz robotników w zawodach: hafciarka, szwaczka maszynowa, introligator, robotnik drogowy, spawacz i stolarz.

- W procesie rekrutacyjnym ankietowani pracodawcy korzystali głównie z pośrednictwa Internetu, Powiatowego Urzędu Pracy oraz rekomendacji znajomych.
- Blisko połowa bydgoskich pracodawców (45,9%) prognozowała na 2016 rok wzrost zatrudnienia w swojej firmie. Największe zmiany w zatrudnieniu miały nastąpić w zawodach: spawacz, stolarz, tokarz/frezer obrabiarek sterowanych numerycznie oraz ślusarz. W powiecie bydgoskim odsetek pracodawców deklarujących wzrost zatrudnienia w 2016 roku był niższy o 10,9 pkt. procentowych i wyniósł 35%. Przedsiębiorcy z powiatu planowali zatrudnienie głównie w zawodach związanych z operowaniem maszynami i urządzeniami: koparką, koparko-ładowarką, maszyną papierniczą i spycharką oraz w zawodach związanych z handlem.

B) Barometr zawodów

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy ponownie przystąpił do realizacji badania „Barometr zawodów” według zaleceń Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, które stanowi krótkookresową (jednoroczną) prognozę zapotrzebowania na zawody. Realizacja badania polega na spotkaniu ekspertów rynku pracy, w trakcie którego opracowana zostaje lista zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych na lokalnym rynku pracy.

Badanie dla miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego odbyło się 27 września 2016 roku w siedzibie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy. W panelu eksperckim uczestniczyli pracownicy PUP Bydgoszcz, tj. doradcy klienta zajmujący się obsługą pracodawców, osób bezrobotnych oraz wydawaniem opinii ws. zatrudnienia cudzoziemców (łącznie 3 osoby), a także przedstawiciele agencji zatrudnienia Manpower oddział w Bydgoszczy oraz przedstawiciele Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego Sp. z o. o. Za prawidłowy przebieg badania odpowiadali: koordynator powiatowy z PUP Bydgoszcz i koordynator wojewódzki z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Wyniki „Barometru zawodów” udostępnione zostały na stronie internetowej urzędu pracy (bydgoszcz.praca.gov.pl) oraz na stronie internetowej poświęconej badaniu (barometrza-wodow.pl).

Według prognozy ekspertów rynku pracy na terenie Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego w 2017 roku wystąpi zapotrzebowanie m.in. na takie zawody jak: administrator stron internetowych, analityk, tester i operator systemów teleinformatycznych, betoniarz i zbrojarz, brukarz, cieśla i stolarz budowlany, elektromechanik i elektryk, inżynier budownictwa, inżynier mechanik, kierowca samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, lekarz, magazynier, murarz i tynkarz, operator obrabiarek skrawających, opiekun osób starszych lub niepełnoprawnych, piekarz, pracownik telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieter, teleankieter, robotnik budowlany, spawacz, ślusarz, tapicer.

Zgodnie z wynikami „Barometru zawodów” w 2017 roku na terenie miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego trudność w znalezieniu zatrudnienia będą mieli m.in. pracownicy w zawodach: bibliotekoznawca, bibliotekarz i specjalista informacji naukowej, biolog, biotechnolog, biochemik, filozof, historyk, politolog i kulturoznawca, inżynier chemik i chemik, inżynier inżynierii środowiska, mechanik pojazdów samochodowych, operator maszyn do produkcji wyrobów chemicznych, pedagog, pracownik administracyjny i biurowy, pracownik socjalny, rolnik i hodowca.

C) Badanie wśród pracodawców i przedsiębiorców współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy w ramach organizacji miejsc stażu finansowanych ze środków Funduszu Pracy i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Badanie zrealizowane zostało w 2016 roku wśród 1.058 pracodawców z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Jego celem było poznanie opinii na temat współpracy z bydgoskim urzędem pracy.

Analiza wyników badania pozwoliła na stwierdzenie, że:

- W próbie badawczej znalazły się przede wszystkim przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób (52,8%), funkcjonujące na lokalnym rynku pracy od ponad 10 lat (46,8%), należące do sekcji pozostała działalność usługowa (16,8%)
- 92,7% organizatorów stażu było zadowolonych z pracy wykonanej przez stażystę pozyskanego, dzięki pomocy PUP Bydgoszcz. Przeciwnego zdania było zaledwie 3,0% ankietowanych.
- W opinii badanych pracodawców stażyści w ich firmie to przede wszystkim osoby punktualne (87,7% respondentów wyraziło taką opinię), solidne w realizacji obowiązków (86,4%), a także gotowe do zdobywania nowych umiejętności i doświadczeń zawodowych (79,0%).

- Zawarcie umowy z PUP Bydgoszcz o odbyciu stażu umożliwiło organizatorom przede wszystkim sprawdzenie i pozyskanie nowego pracownika (85,6% respondentów wyraziło taką opinię) oraz przyuczenie pracownika do wykonywania zawodu (71,9%).
- Do negatywnych stron związanych z umową stażową pracodawcy zaliczyli głównie: zbyt krótki okres stażu (42,2%) a także dużo formalności przy ubieganiu się o staż (27,6%).
- Spośród 1.058 badanych miejsc stażowych u 81 (tj. 7,7%) doszło do przerwania stażu. Główną przyczyną przerwania było podjęcie przez stażystów zatrudnienia (28,4% spośród wskazanych przerw) oraz stan zdrowia uniemożliwiający kontynuowanie stażu (16,0% spośród wskazanych przerw).

D) Monitoring przebiegu szkoleń realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Zgodnie z obowiązkiem ustawowym PUP w Bydgoszczy prowadzi na bieżąco monitoring przebiegu szkoleń, którego celem jest zapewnienie poprawnej ich realizacji. Do jednej z form monitoringu zalicza się badanie prowadzone wśród osób bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach przy użyciu kwestionariusza ankiety. W 2016 roku badanie realizowane było wśród uczestników szkoleń grupowych (w tym z zakresu umiejętności poszukiwania pracy) i indywidualnych. Dzięki uwagom i zastrzeżeniom zgłaszanym przez respondentów, PUP może na bieżąco reagować na sytuacje problemowe. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób bezrobotnych, PUP uwzględnia również propozycje respondentów, które stanowią cenną wskazówkę przy sporządzaniu planu szkoleń na następny rok. W 2016 roku badaniem ankietowym objęto 440 uczestników szkoleń grupowych oraz 61 uczestników szkoleń indywidualnych.

Z analizy wyników badania przeprowadzonego wśród uczestników szkoleń grupowych można stwierdzić, że:

- Wśród badanych uczestników szkoleń organizowanych w trybie grupowym przeważali mężczyźni (65,2%), osoby z wykształceniem średnim technicznym (25,4%), w wieku od 31 do 40 lat (29,7%).
- Największa liczba osób bezrobotnych uczestniczyła w szkoleniach dla kierowców. Ich odsetek w ogóle uczestników szkoleń grupowych organizowanych przez PUP Bydgoszcz w 2016 roku wynosił 18,0%. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również kursy dla operatorów maszyn i urządzeń (16,6%) oraz spawaczy i ślusarzy (13,1%).
- Szkolenia organizowane przez bydgoski urząd spełniły oczekiwania 95,8% respondentów. Niezadowoleni z kursu organizowanego przez PUP stanowili 1,9% badanych osób.

- 97,4% ankietowanych nie zgłosiło zastrzeżeń do prowadzonych zajęć oraz wykładów.
- Osoby bezrobotne w czasie badania wskazały swój poziom zadowolenia z poszczególnych aspektów szkolenia. Najwyższy odsetek pozytywnych ocen odnotowano w przypadku atmosfery zajęć (98,6% pozytywnych ocen). Z ilości zajęć praktycznych zadowolonych było 90,1% uczestników szkoleń organizowanych przez PUP, natomiast z pozyskanych materiałów szkoleniowych zadowolonych było 89,9% respondentów.
- Po zakończeniu szkolenia większość badanych osób, tj. 88,7% zamierzało podjąć pracę zgodną z kwalifikacjami uzyskanymi na kursie, 6,0% natomiast planowało rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Badanie wśród 61 uczestników szkoleń organizowanych przez PUP w trybie indywidualnym umożliwiło stwierdzenie, że:

- Na szkolenie w trybie indywidualnym zdecydowali się przede wszystkim mężczyźni (82,0% respondentów). Co czwarty badany ukończył szkołę zasadniczą zawodową, lub średnią techniczną, co szósty natomiast legitymował się wykształceniem średnim ogólnym, bądź wyższym. Badani to przede wszystkim osoby w wieku od 31-40 lat (stanowili 32,8% respondentów).
- Największym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych cieszyły się szkolenia skierowane do kierowców (49,2% wszystkich szkoleń w trybie indywidualnym) oraz operatorów maszyn i urządzeń (14,8%).
- Szkolenia organizowane przez PUP Bydgoszcz w trybie indywidualnym spełniły oczekiwania wszystkich respondentów.
- W opinii badanych osób bezrobotnych szkolenia odbywały się zgodnie z planem zajęć (wskazanie 98,4% respondentów), a ich poszczególne aspekty takie jak: ilość zajęć praktycznych (98,4%), warunki lokalowe (100,0%), materiały szkoleniowe (98,4%), atmosfera zajęć (98,4%) były dla nich zadowalające.
- Zdecydowana większość badanych uczestników szkoleń w trybie indywidualnym zamierzała po ich zakończeniu podjąć zatrudnienie zgodne z nabytymi kwalifikacjami zawodowymi (90,2%). 3,3% respondentów planowała rozpoczęcie działalności gospodarczej po szkoleniu. Pozostali nie udzielili odpowiedzi na pytanie.

Dodatkowo 16 osób bezrobotnych rozpoczęło w 2016 roku udział w szkoleniu umożliwiającym uczestnikom uzyskanie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Z badania opinii 15 uczestników powyższego szkolenia wynika, że:

- W szkoleniu udział wzięły przede wszystkim kobiety (86,7%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (46,7%) oraz osoby w wieku od 51 do 60 lat (86,7%).
- Warunki, w jakich odbyło się szkolenie zostały ocenione bardzo dobrze (86,7% przyznało bardzo wysoką ocenę, pozostali wysoką). Równie pozytywnie ocenione zostały pozostałe aspekty szkolenia, takie jak: sala, materiały szkoleniowe oraz atmosfera zajęć (100,0% pozytywnych opinii);
- Uczestnicy szkolenia ocenili doradcę zawodowego, pełniącego rolę prowadzącego szkolenie. Przyznano mu ocenę ogólną o wartości 6,0 co stanowiło najwyższą notę na skali. Bardzo pozytywnie odebrany został dobór tematów, stosowane przez doradcę metody szkoleniowe oraz poziom przekazanej wiedzy i umiejętności (100,0% pozytywnych opinii);
- Wartość merytoryczna szkolenia została oceniona bardzo wysoko przez uczestników (nota 6,0). Do najbardziej przydatnych zagadnień poruszanych w trakcie szkolenia, zaliczyli oni: rozmowę kwalifikacyjną, mocne i słabe strony kandydata na pracownika oraz zarządzanie sobą podczas poszukiwania zatrudnienia;
- Wszyscy badani przyznali, że po ukończeniu szkolenia wzrosły ich umiejętności w poszukiwaniu pracy.
- Szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy spełniło oczekiwania wszystkich osób bezrobotnych w nim uczestniczących.

Ponadto PUP na bieżąco dokonuje aktualizacji bazy instytucji prowadzących działalność szkoleniową, na podstawie danych przekazywanych przez te jednostki. Katalog jednostek obejmuje podstawowe dane teleadresowe jednostki szkoleniowej oraz kierunki prowadzonych szkoleń.

3.3 Rozwój kompetencji doradców klienta

Doradcy Klienta oraz inni pracownicy merytoryczni w Powiatowym Urzędzie w Pracy w Bydgoszczy w 2016 roku uczestniczyli w następujących szkoleniach finansowanych ze środków Funduszu Pracy:

- kontrole i rozliczanie projektów EFS powiatowych urzędów pracy w ramach POWER, RPO - 3 osoby,
- zamówienia publiczne dla początkujących - 1 osoba,

- Krok po kroku wniosku o dofinansowanie projektów EFS w ramach kujawsko-pomorskiego RPO oraz POWER - 1 osoba,
- zarządzanie projektem EFS pup w ramach POWER i RPO; jak radzić sobie z problemami na etapie wdrażania i rozliczania projektu - 5 osób,
- informatyka w urzędach pracy - 2 osoby,
- dodatkowe konsultacje przystanowiskowe - Syriusz STD - 22 osoby,
- Indywidualny Plan Działania efektywną ścieżką do zatrudnienia w 2016 roku - 37 osób,
- Krajowe Ramy Kwalifikacji jako narzędzie w nowoczesnej aktywizacji zawodowej od 2016 roku - 2 osoby,
- Security Awareness - bezpieczeństwo informacji - 126 osób,
- podstawy prawa w zakresie Kodeksu Spółek Handlowych i Kodeksu Cywilnego dla pracowników administracji - 14 osób,
- szkolenie z zakresu nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych dla pracowników pup woj. kujawsko-pomorskiego - 4 osoby,
- efektywność działania doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego - współpraca z pracodawcami, jednostkami szkoleniowymi i profilowanie - 1 osoba,
- nowelizacja ustawy prawa zamówień publicznych - 9 osób,
- postępowanie wyjaśniające w administracji czyli jak urzędnik powinien gromadzić dowody - 2 osoby,
- wdrożenie dyrektywy 2014/36/UE - projekt regulacji w sprawie zezwoleń na pracę krótkoterminową i sezonową wydawanych przez starostę - 3 osoby,
- procedury administracyjne europejskiej koordynacji świadczeń - 3 osoby,
- najnowsze zmiany w rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej pup - 2 osoby,
- ewaluacja, kontrola i monitoring w projektach EFS RPO i POWER woj. kujawsko-pomorskiego - 4 osoby,
- praktyczne aspekty budżetowania, księgowania i sprawozdawczości w pup - 1 osoba,
- pomoc de minimis udzielana przez urzędy pracy na podstawie nowych przepisów prawa krajowego i unijnego - 3 osoby,
- sprawozdanie finansowe RB - 1 osoba,
- windykacja należności w pup - 2 osoby,
- szkolenie dotyczące przygotowania i realizacji projektów POWER i RPO woj. kujawsko-pomorskiego - 3 osoby.

3.4 Ułatwienie dostępu do informacji przez Internet

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy jako jeden z pierwszych urzędów pracy wziął udział w pilotażowym wdrożeniu Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia. Produktem projektu jest internetowy serwis informacyjny zintegrowany z dotychczasowymi narzędziami Publicznych Służb Zatrudnienia (Centralną Bazą Ofert Pracy) wyróżniający się jednolitym standardem w zakresie funkcjonalności i wizualizacji treści. Portal składa się z dwóch serwisów:

- publicznego, którego treści zarządzane są na poziomie centralnym (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej), wojewódzkim (Wojewódzki Urząd Pracy) oraz powiatowym (Powiatowy Urząd Pracy),
- wewnętrznego - intranet centralny dla Publicznych Służb Zatrudnienia (w przyszłości również intranet dla każdej jednostki).

Rozwiązanie jest nowoczesne, gdyż portal wyświetla się poprawnie na urządzeniach mobilnych, zawiera także treści o charakterze ogólnopolskim (np. wynikające z ustaw, są zarządzane centralnie - duża spójność i oszczędza czas) oraz jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji, w których PUP bierze udział. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem bydgoszcz.praca.gov.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Strona zawiera m.in. informacje:

- aktualności,
- o urzędzie,
- dla osób bezrobotnych (prawa i obowiązki osoby bezrobotnej, zasady rejestracji, gdzie, co i jak załatwić, informacje o świadczeniach, zasadach podlegania ubezpieczeniom, itp.),
- dla pracodawców (informacje o programach rynku pracy, konkursach dla pracodawców, zasadach korzystania z instrumentów rynku pracy),
- o organizowanych przez urząd szkoleniach,
- zmiany w przepisach prawa,
- informacje statystyczne,
- stawki i wskaźniki,
- dokumenty do pobrania,
- oferty pracy,
- poprzez stronę internetową osoby bezrobotne mogą dokonać internetowej rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy.

Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje na temat aktualnie realizowanych projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej w ramach PO WER i RPO, informacje na temat lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez studentów bydgoskich uczelni, instytucje związane z bydgoskim rynkiem pracy, a także inne instytucje - udostępniane są będące w posiadaniu urzędu opracowania, biuletyny, raporty.

DZIAŁANIE IV. Działania na rzecz integracji społecznej, przeciw wykluczeniu społecznemu

Zadania określone w działaniu realizowano poprzez:

- a) kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS,
- b) organizację i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS,
- c) organizacja i finansowanie Programu Aktywizacja i Integracja,
- d) współpracę z Centrum Integracji Społecznej,
- e) organizacja i finansowanie umów z agencjami zatrudnienia,
- f) rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych.

Działania na rzecz integracji społecznej i przeciw wykluczeniu społecznemu były podejmowane na rzecz osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

4.1 Kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy, zwłaszcza wśród podopiecznych MOPS

Wkład w kształtowanie postaw gotowości do podjęcia pracy przez podopiecznych MOPS oraz motywowanie do poszukiwania pracy we własnym zakresie mają przede wszystkim pracownicy socjalni w codziennej pracy socjalnej z klientami Ośrodka.

Dużą rolę odgrywają umowy zawierane w ramach programu aktywności lokalnej oraz kontrakty socjalne zawiązywane z podopiecznymi, mobilizujące klientów do samodzielnego poszukiwania i podjęcia pracy. Beneficjentom udostępniane są adresy Agencji Pracy Tymczasowych celem pozyskania pracy, są oni motywowani do udziału w szkoleniach, kursach zawodowych podnoszących doświadczenie zawodowe, kwalifikacje i umiejętności przydatne na aktualnym rynku pracy. Młodzież jest mobilizowana do nauki, uzupełniania wiedzy i zdobycia zawodu; ważną rolę odgrywa uświadamianie konieczności wypracowania lat pracy do uzyskania emerytury, bądź w przypadku zachorowania - renty inwalidzkiej.

Czynności podjęte przez MOPS to m. in.:

- aktywizacja zawodowa poprzez motywowanie do poszukiwania pracy we własnym zakresie - wydawanie kart aktywności zawodowej,

- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy - pozyskiwanie informacji o aktualnych ofertach pracy i kierowanie do pośrednika,
- mobilizowanie do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej i uczestnictwie w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego,
- wskazywanie adresów Agencji Prac Tymczasowych celem pozyskania pracy,
- kierowanie młodocianych do Ochotniczego Hufca Pracy w celu zdobywania i podnoszenia kwalifikacji,
- aktywizacja zawodowa bezrobotnych niepełnosprawnych - wskazywanie możliwości poprawy sytuacji zawodowej przez podejmowanie zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub na stanowiskach przystosowanych dla osób niepełnosprawnych,
- pomoc Wojewódzkiego Urzędu Pracy w diagnozie predyspozycji zawodowych,
- udzielanie wsparcia i pomocy w zakresie przygotowania dokumentacji koniecznej do ubiegania się o zatrudnienie,
- uświadamianie konieczności wypracowania niezbędnych lat pracy do uzyskania emerytury, bądź w przypadku zachorowania - renty inwalidzkiej,
- motywowanie do udziału w szkoleniach, kursach zawodowych, do pozyskiwania nowych kwalifikacji i umiejętności przydatnych na aktualnym rynku pracy,
- wskazywanie pozytywnych korzyści zatrudnienia - poczucie bezpieczeństwa, zabezpieczenie materialne,
- mobilizowanie młodzieży do nauki, uzupełniania wykształcenia, zdobycia zawodu.

4.2 Organizacja i finansowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, podopiecznych MOPS

Prace społecznie użyteczne mogły być organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Prace społecznie użyteczne są organizowane przez MOPS i finansowane przez PUP (60%) oraz MOPS (40%). Miesięczna liczba godzin wynosiła maksymalnie 40 (10 godzin tygodniowo). Osobie bezrobotnej przysługiwało świadczenie w wysokości nie niższej niż 8,10 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych (w tym: 4,86 zł PUP + 3,24 zł MOPS).

W roku 2016 zadanie nie było realizowane.

4.3 Współpraca z Centrum Integracji Społecznej

Centrum Integracji Społecznej powołano z inicjatywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 11 lat temu. Wszystkie świadczenia integracyjne należne uczestnikom Centrum, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy refunduje ze środków Funduszu Pracy, a także zawiera umowy z pracodawcami na refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia w ramach zatrudnienia wspieranego uczestników po ukończeniu zajęć w Centrum. W 2016 roku świadczenia integracyjne sfinansowano dla **48 osób** na kwotę **196.062,86 zł**. W ubiegłym roku podpisano **20 umów** z pracodawcami na refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia w ramach zatrudnienia wspieranego, dzięki którym zaktywizowano **23 osoby**, na kwotę **67.700,54 zł** (oraz **25 osób** kontynuowało zatrudnienie wspierane w ramach umów zawartych w 2015 roku, na kwotę **128.362,32 zł**).

Ponadto w roku 2016 zakończyła się XLII Edycja Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego, którego celem była reintegracja zawodowa 11 uczestników, poprzez:

- nauczenie planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów poprzez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- nabycie przez uczestników CIS umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do wykonywania określonych prac lub określonych zadań zawodowych, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,
- zdobycie wiedzy w zakresie rozpoczynania i prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej oraz zdobycia wiedzy na temat zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych,
- umożliwienie wzajemnego wsparcia emocjonalnego i doskonalenia wewnętrznego uczestników.

Reintegracja zawodowa była realizowana poprzez: przyuczenie do zawodu; przekwalifikowanie; podwyższenie kwalifikacji; zajęcia praktyczne (warsztaty, praktyki w Zakładach Adaptacyjno-Szkoleniowych); naukę w zakresie rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej; przyswajanie podstaw ekonomii społecznej.

Po zakończeniu Programu Uczestnicy mogli zostać skierowani do pracy u pracodawcy lub pracy w CIS.

W ramach Programu 14 osób podjęło zatrudnienie.

4.4 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne mogły w 2016r. skorzystać z:

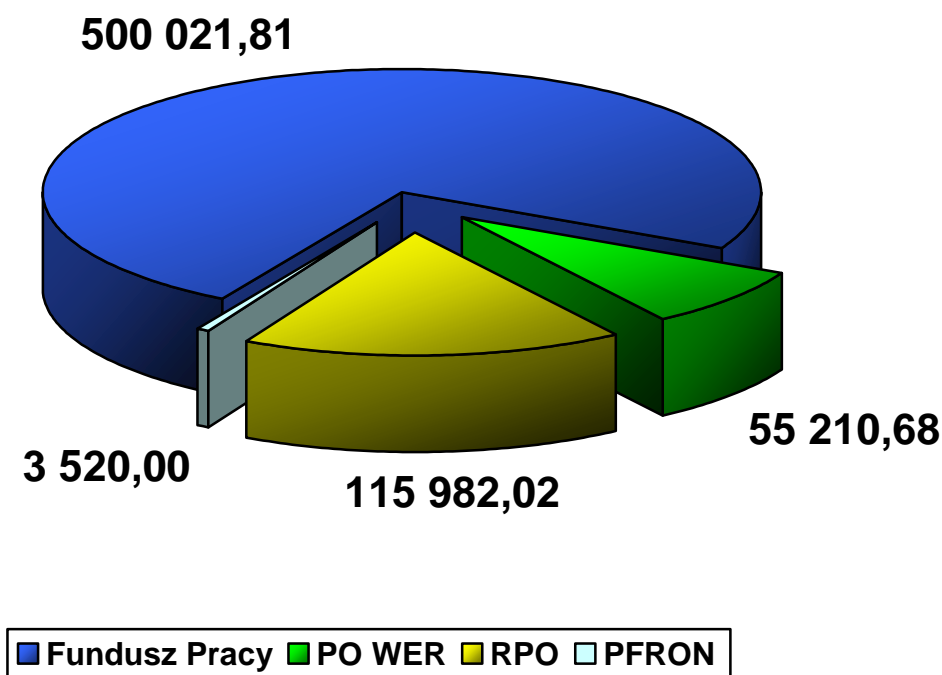
1. usług pośrednictwa pracy,
2. usług poradnictwa zawodowego,
3. usług rynku pracy,
4. instrumentów rynku pracy.

W 2016r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przeznaczył kwotę w wysokości 674.734,51 zł na aktywne formy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Bydgoszczy.

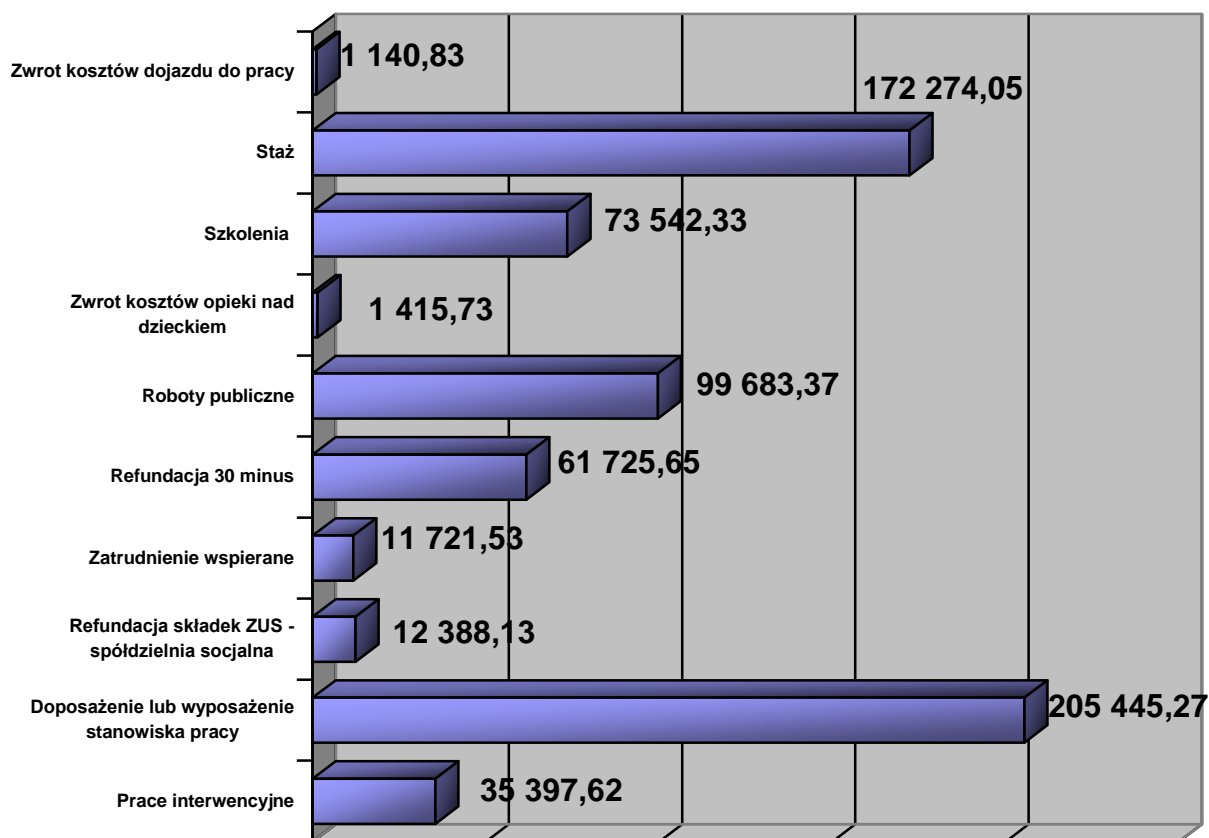
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane były z czterech źródeł (wykres 3):

1. Funduszu Pracy - 500.021,81 zł (tj. 74,1%),
2. PO WER - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Działanie 1.1 Poddziałanie 1.1.2 „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim” - 55.210,68 zł (tj. 8,2%),
3. RPO - Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego Działanie 8.1 „Wsparcie aktywności zawodowej bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim” - 115.210,68 (tj. 17,2%),
4. PFRON - 3.520,00 zł (tj. 0,5%).

Wykres 3. Struktura wydatków przeznaczonych na aktywizację osób niepełnosprawnych zamieszkałych w Bydgoszczy wg źródła finansowania w 2016r. (w zł)

Wykres 4. Kwota wydatków na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy wg aktywnych form w 2016r. (w zł)

W 2016r. w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych największe wydatki PUP poniósł na doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy (30,5% ogółu wydatków), na staże (25,6% ogółu wydatków), roboty publiczne (14,8% ogółu wydatków) oraz na szkolenia (10,9% ogółu wydatków) (wykres 4).

W 2016r. z aktywnych form skorzystało 133 niepełnosprawnych bezrobotnych (tj. ponad 17% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych) oraz 7 niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (odpowiednio prawie 6%). Łącznie działaniami objęto 140 osób niepełnosprawnych, z czego 44 osoby kontynuowały udział z roku poprzedniego (tabela 9).

Tabela 9. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych w 2016r. w poszczególnych formach ze względu na źródło finansowania.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Roboty publiczne	Prace interwencyjne	Refundacja 30 minus	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Szkolenia			Spółdzielnia socjalna - refundacja składek ZUS	Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	Zatrudnienie wspierane	Refundacja kosztów dojazdu do pracy	OGÓŁEM			
								grupowe		indywidualne					bezrobotni	poszukujący pracy	OGÓŁEM	poszukujący pracy
								bezrobotni	poszukujący pracy	poszukujący pracy								
2015/ 2016r.	Fundusz Pracy	3	3	6			13			1	2			2	29	1		
	PO WER	9													9			
	RPO	5													5			
	PFRON																	
z 2016r.	Fundusz Pracy	4	11	3	8		11	9				2	3	2	50	3		
	PO WER	5						2							7			
	RPO	13						20*							33*			
	PFRON								2	1						3		
RAZEM	Fundusz Pracy	7	14	9	8		24	9		1	2	2	3	4	79	4		
	PO WER	14						2							16			
	RPO	18						20							38			
	PFRON								2	1						3		
OGÓŁEM PUP		39	14	9	8		24	31*	2	2	2	2	3	4	133*	7		
OGÓŁEM MOPS						5	19								24			

* 8 osób uczestniczyło w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy

1. POŚREDNICTWO PRACY

Na przestrzeni 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy posiadał w dyspozycji 1.681 propozycji zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych od pracodawców funkcjonujących na terenie miasta Bydgoszczy (możemy zauważyć wzrost propozycji zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych w porównaniu z rokiem ubiegłym o ponad 12%) - z czego prawie 6% stanowiły oferty pracy subsydiowanej (tabela 10).

Pracodawcy najczęściej poszukiwali:

- pracowników ekipy sprzątającej,
- pracowników gospodarczych,
- pracowników ochrony,
- pracowników produkcji,
- dozorców/portierów,
- introligatorów,
- kierowców,
- sprzedawców,
- magazynierów,
- księgowych,
- pracowników administracyjno-biurowych.

Propozycje zatrudnienia dla niepełnosprawnych to 9,6% ogółu ofert w bydgoskich zakładach pracy, którymi dysponował PUP w 2016r.

Tabela 10. Oferty pracy dla niepełnosprawnych osób w bydgoskich zakładach pracy w 2016r.

	Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych		
	Ogółem	subsydiowanej	z sektora publicznego
Ogółem 2015	1.496	89	28
Styczeń 2016	130	4	1
Luty 2016	92	3	1
Marzec 2016	163	11	3
Kwiecień 2016	121	13	-
Maj 2016	165	10	1
Czerwiec 2016	167	10	2
Lipiec 2016	117	6	-
Sierpień 2016	127	11	-
Wrzesień 2016	170	12	1
Październik 2016	131	6	2
Listopad 2016	173	7	4
Grudzień 2016	125	4	1
Ogółem 2016	1.681	97	16

Na przestrzeni 2016r. z ewidencji osób niepełnosprawnych z tytułu podjęcia pracy zostały wyłączone 562 osoby zamieszkałe w Bydgoszczy, w tym 52,7% stanowiły kobiety (tabela 11).

Tabela 11. Podjęcia pracy przez bezrobotne osoby niepełnosprawne w bydgoskich zakładach pracy w 2016 roku

	Podjęcia pracy bezrobotnych osób niepełnosprawnych	
	ogółem	kobiety
Ogółem 2015	698	333
Styczeń 2016	39	20
Luty 2016	64	35
Marzec 2016	57	35
Kwiecień 2016	56	26
Maj 2016	51	29
Czerwiec 2016	41	19
Lipiec 2016	40	19
Sierpień 2016	39	25
Wrzesień 2016	59	25
Październik 2016	40	17
Listopad 2016	38	22
Grudzień 2016	38	24
Ogółem 2016	562	296

Ponadto w ramach prowadzonego pośrednictwa pracy podejmowane były następujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. PUP w Bydgoszczy świadczył bezpłatne usługi pośrednictwa pracy za granicą przy zastosowaniu usług EURES dla wszystkich klientów urzędu, w tym dla osób niepełnosprawnych.
2. Bydgoski urząd współpracował z Kujawsko-Pomorskim Oddziałem Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych oraz agencjami zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy (w tym pracy tymczasowej).

2. PORADNICTWO ZAWODOWE

W 2016r. z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej skorzystało ogółem 1.836 osób bezrobotnych, w tym 115 niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy (możemy założyć ponad 34% wzrost osób niepełnosprawnych korzystających z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w stosunku do roku ubiegłego).

W ramach pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu, miejsca zatrudnienia lub kierunku przekwalifikowania oraz w ramach określenia predyspozycji zawodowych i przygotowania do wejścia na rynek pracy, kształtowania postaw gotowości do podjęcia pracy - na przestrzeni roku:

- z porad indywidualnych skorzystały 94 osoby niepełnosprawne,
- w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy wzięło udział 8 osób niepełnosprawnych,
- z informacji w ramach grupowych spotkań informacyjnych skorzystało 7 osób niepełnosprawnych,
- z porady grupowej skorzystało 6 osób niepełnosprawnych.

3. SZKOLENIA

W omawianym okresie objęto szkoleniami 35 osób niepełnosprawnych z miasta Bydgoszczy, w tym 23 osoby bezrobotne i 4 osoby poszukujących pracy oraz 8 osób uczestniczyło w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Łączna kwota wydatków przeznaczona na szkolenia wyniosła 67.822,33 zł (z czego 34.577,65 zł w ramach Projektów PO WER oraz RPO, a 3.520,00 zł pochodziło ze środków PFRON).

Osoby niepełnosprawne korzystały ze szkoleń organizowanych:

- (b) w formie grupowej - **łącznie 33 osoby**, w tym:
 - **31 osób bezrobotnych**
(9 osób ze środków Funduszu Pracy, 2 osoby w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER oraz 20 osób w ramach Działania 8.1 RPO),
 - **2 osoby poszukujące pracy** - w ramach PFRON,
- (c) w trybie indywidualnym - **1 osoba poszukująca pracy ze środków FP**,
 - **1 osoba poszukująca pracy** w ramach PFRON,

Osoby niepełnosprawne bezrobotne z Bydgoszczy uczestniczyły wraz z osobami pełnosprawnymi (szkolenia integracyjne) w następujących szkoleniach:

Szkolenia grupowe - 33 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy - 9 osób:

- AUTOCAD (I, II, III stopień) - 2 osoby,
- Fakturzysta z obsługa kasy fiskalnej - 1 osoba,
- Opiekun osób starszych, przewlekłe chorych i niepełnosprawnych - 1 osoba,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym - 1 osoba,

- Prawo jazdy kat. C z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. C - 3 osoby,
- Ślusarz - spawacz - 1 osoba.

B. W ramach PO WER - 2 osoby:

- Operator wózków podnośnikowych - 2 osoby.

C. W ramach RPO - 20 osób:

- Magazynier - logistyk - 2 osoby,
- Operator koparkoładowarki i koparki jednonaczyniowej - 3 osoby,
- Operator wózków podnośnikowych - 2 osoby,
- Uprawnienia elektryczne - grupa I - 5 osób,
- Szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy - 8 osób.

D. W ramach PFRON - 2 osoby:

- Autocad (I, II, III stopień) - 1 osoba,
- Uprawnienia elektryczne - 1 osoba.

Szkolenia indywidualne - 2 osoby:

A. W ramach Funduszu Pracy - 1 osoba:

- Prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną w zakresie prawa jazdy kat. D - 1 osoba.

B. W ramach PFRON - 1 osoba:

- Inspektor ochrony ppoż - 1 osoba.

Wszystkie osoby niepełnosprawne kierowane na szkolenia w trybie indywidualnym posiadały prawdopodobnie zatrudnienia.

SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE

4. STAŻ

Staż to forma aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystali zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. Pracodawca nie ponosił żadnych kosztów związanych z przyjęciem stażysty i nie zawierał z nim umowy o pracę; na wstępne badania lekarskie kierował i finansował PUP. W okresie odbywania stażu bezrobotnemu wypłacane było stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku.

W 2016r. łącznie staż odbywało 39 osób niepełnosprawnych, z czego:

(a) do odbycia stażu u pracodawców skierowano w 2016 roku 22 osoby, w tym:

- w ramach Funduszu Pracy - 4 osoby,
- w ramach PO WER - 5 osób
- w ramach RPO - 13 osób,

(b) 17 osób bezrobotnych kontynuowało staż rozpoczęty w 2015 roku (3 osoby ze środków Funduszu Pracy; 9 osób ze środków PO WER oraz 5 osób ze środków RPO).

Osoby niepełnosprawne odbywały staż głównie na takich stanowiskach, jak: pracownik biurowy, referent, pomoc kuchenna, asystent inżyniera, pracownik naukowo-techniczny, asystent księgowego, pracownik ds. personalnych, kasjer - sprzedawca, opiekun, grafik komputerowy, pracownik ds. handlu zagranicznego, asystent serwisanta urządzeń grzewczych.

Łączna kwota wydatków w 2016r. przeznaczona na organizację staży dla osób niepełnosprawnych wyniosła 172.274,05 zł, z czego 52.783,96 zł ze środków w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER, a 83.831,09 zł ze środków w ramach Działania 8.1 RPO.

5. ROBOTY PUBLICZNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy skierował w 2016 roku do pracy w ramach robót publicznych 11 bezrobotnych niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy oraz kontynuował współpracę w ramach umów zawartych w roku 2015 z 3 osobami. Osoby zatrudnione były m. in. na stanowisku opiekuna - gospodarza, dozorca, pomocy biurowej, pomocy nauczyciela. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 99.683,37 zł.

PUP zwracał organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

6. PRACE INTERWENCYJNE

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2016 roku skierował do wykonywania prac interwencyjnych 3 osoby bezrobotne niepełnosprawne oraz kontynuował współpracę w ramach umów zawartych w roku 2015 z 6 osobami. Prace interwencyjne były wykonywane m. in. na stanowiskach: referent ds. księgowych, operator logistyki, pracownik biurowy, robotnik gospodarczy, kierowca, sprzątaczką, ogrodnik, specjalista ds. obsługi klienta instytucjonalnego, asystent ds. księgowości. Łączna kwota na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła 35.397,62 zł.

7. REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA/ DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

W 2016r. kontynuowano współpracę z pracodawcami, z którymi zawarto umowy w roku 2015 na wyposażenie 13 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz zawarto 11 nowych umów.

Osoby niepełnosprawne zatrudniono między innymi na stanowiskach: pomoc kuchenna, pracownik serwisu sprzątającego, pracownik budowlany, pracownik magazynowy, pracownik biurowy, pracownik archiwum, opiekunka osób starszych, kierowca, drukarz, pracownik obsługi krawarki, kucharz.

Maksymalna wysokość refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla zatrudnionego bezrobotnego w 2016r. wynosiła 20.000zł. Łączna kwota wydatków na ten cel wyniosła 205.445,27 zł.

8. REFUNDACJA SKŁADEK ZUS - SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA

W 2016r. PUP zrefundował część kosztów wynagrodzenia oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 2 osób niepełnosprawnych w ramach umów zawartych w 2015 roku na podstawie spółdzielczej umowy o pracę na łączną kwotę 12.388,13 zł.

Zajmowane stanowiska to magazynier - fakturzysta oraz pracownik administracyjny - magazynier.

9. ZATRUDNIENIE WSPIERANE

W 2016r. do odbycia pracy w ramach zatrudnienia wspieranego skierowano 3 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy zamieszkałe w Bydgoszczy. Łączna kwota wydatków na ten cel w 2016r. wyniosła 11.721,53 zł. Osoby niepełnosprawne były zatrudnione jako pracownik gospodarczy oraz pracownik serwisowy.

10. REFUNDACJA KOSZTÓW DOJAZDU

O refundację kosztów dojazdu mogła ubiegać się osoba skierowana przez urząd do pracy poza miejscem stałego zamieszkania (o ile wynagrodzenie nie przekraczało dwukrotności minimalnego wynagrodzenia).

W 2016r. PUP zrefundował koszty dojazdu do pracy 4 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym (w tym były dwie osoby w ramach umów z roku 2015) na kwotę 1.140,83 zł.

11. Refundacja opieki nad dzieckiem/ dziećmi do lat 7 lub osobą zależną

W omawianym okresie PUP zrefundował koszty opieki 2 osobom bezrobotnym niepełnosprawnym na łączną kwotę 1.415,73 zł.

12. Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składek ZUS skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy przyznawał Pracodawcom zainteresowanym zatrudnieniem osób do 30 roku życia refundując części kosztów poniesionych na wynagrodzenie oraz składek ZUS. O refundację ubiegać się mogli Pracodawcy, którzy zatrudnili na okres 24 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy osobę bezrobotną do 30 roku życia objętą II profilem pomocy.

Pracodawca, który spełnił określone warunki otrzymywał co miesiąc przez okres 12 miesięcy zwrot części kosztów poniesionych na:

- wynagrodzenie (w wysokości 99% minimalnego wynagrodzenia za pracę),
- składki na ubezpieczenie społeczne tj. emerytalna, rentowa i wypadkowa (od refundowanego wynagrodzenia).

W 2016 roku dokonał refundacji 30 minus dla 8 osób bezrobotnych niepełnosprawnych na kwotę 61.725,65 zł.

Działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez MOPS.

1. W 2016 roku zrefundowano koszty wyposażenia 19 stanowisk (w tym 9 stanowisk dla kobiet) na łączną kwotę 578.222,00 zł. Pracodawcy mają obowiązek utrzymania zatrudnienia niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy przez 36 miesięcy pod rygorem zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami.
2. W 2016 roku dofinansowano 5 osobom rozpoczęcie działalności gospodarczej w łącznej kwocie 143.455,00 zł w branżach: handlowej, usługach w zakresie technologii informatycznej i komputerowej, usługach w zakresie konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, usługach fizjoterapeutycznych.

PROMOWANIE AKTYWNOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH CELEM POWROTU NA RYNEK PRACY

Promowanie aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy odbywało się poprzez wypłatę dodatków aktywizacyjnych.

Dodatek aktywizacyjny stanowi dodatkowy instrument motywujący osoby bezrobotne z prawem do zasiłku do podejmowania zatrudnienia. Dodatek aktywizacyjny to świadczenie należne każdej osobie bezrobotnej z prawem do zasiłku, która z własnej inicjatywy podejmie pracę w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Dodatek aktywizacyjny wypłacany był za pełen miesiąc w wysokości 50% kwoty zasiłku dla bezrobotnych, tj. 415,60 zł.

Dodatki aktywizacyjne wypłacono 120 osobom niepełnosprawnym mieszkańcom Bydgoszczy zarejestrowanym w PUP na kwotę 172.715,70 zł.

DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wszystkie zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz dostępnych źródeł jej finansowania zarówno w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy jak i w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia, mieszczącym się w Centrum Pracy i Przedsiębiorczości przy ul. Mennica 6.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia korzystali mieszkańcy Bydgoszczy w formie konsultacji indywidualnych, w tym także osoby niepełnosprawne, w sprawach dotyczących:

- prowadzenie spotkań informacyjnych nt. dofinansowania działalności gospodarczej,
- informacji o spółdzielniach socjalnych, przyjmowanie wniosków oraz ich realizacja,
- pomocy osobom bezrobotnym w sporządzaniu wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz ich realizacja.

W roku 2016 z tytułu podjęcia działalności gospodarczej wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych ogółem 9 osób niepełnosprawnych.

INNE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. AKCJA PROMOCYJNO - INFORMACYJNA

- Kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej brał udział w pracach Kapituły Etapu Regionalnego Konkursu dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie „LODOŁAMACZE 2016”, a Urząd włączył się aktywnie w akcję promocyjną Konkursu poprzez rozpowszechnianie informacji o korzyściach z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy;

2. Współpraca i uczestnictwo w targach pracy oraz innych przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.
 - Urząd przekazywał informacje o ewentualnym udziale w stażu z PFRON (poszukiwanie potencjalnego pracodawcy);
 - Bydgoski urząd pracy współpracował z Centrum Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych rozpowszechniając ulotki, plakaty oraz informacje o bezpłatnych szkoleniach, dedykowanych osobom niepełnosprawnym, a także zamieszczając informacje na stronie internetowej urzędu;
 - Urząd brał udział w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniach Otwartych dla Osób Niepełnosprawnych;

3. udział w zorganizowanej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego konferencji pn. „Wspieranie instytucji działających na rzecz osób z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualna - Program Pomocy Osobom z Autyzmem z Terenów Wiejskich oraz Ich Rodzinom Zrozumieć Autyzm” - prelekcja pt. „Krajowy Fundusz Szkoleniowy - możliwości wsparcia edukacyjnego pracowników instytucji działających na rzecz osób z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną”(07.03.2016r.);

4. udział w IV Konferencji „Osoba Niepełnosprawna w zatrudnieniu” objętej patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego oraz Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego - ideą przedsięwzięcia jest wsparcie merytoryczne pracodawców przy tworzeniu i organizowaniu bezpiecznych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem dobrych praktyk w tym zakresie (20.09.2016r.);

Tabela 12. Kwota wydatków na aktywizację bezrobotnych i poszukujących pracy niepełnosprawnych mieszkańców Bydgoszczy wg źródła finansowania w 2016r.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)		
		umowy 2015/2016	umowy 2016r.	Razem
Fundusz Pracy	Staż	9.352,44	26.306,56	35.659,00
	Roboty publiczne	13.775,05	85.908,32	99.683,37
	Prace interwencyjne	20.472,69	14.924,93	35.397,62
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		205.445,27	205.445,27
	Szkolenia grupowe	956,58	28.768,10	29.724,68
	Szkolenia indywidualne	5.720,00		5.720,00
	Spółdzielnia socjalna ref. składki ZUS	12.388,13		12.388,13
	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną		1.415,73	1.415,73
	Refundacja kosztów dojazdu do pracy	960,83	180,00	1.140,83
	Zatrudnienie wspierane		11.721,53	11.721,53
	Refundacja 30 minus		61.725,65	61.725,65
				500.021,81
	PO WER	Staż	29.295,85	23.488,11
Szkolenie grupowe			2.426,72	2.426,72
				55.210,68
RPO	Staż	18.277,66	65.553,43	83.831,09
	Szkolenie grupowe		32.150,93	32.150,93
				115.982,02
PFRON	Szkolenia grupowe		1.900,00	1.900,00
	Szkolenia indywidualne		1.620,00	1.620,00
				3.520,00
OGÓŁEM (w zł)		111.199,23	563.535,28	674.734,51
(w %)		15,77	84,23	100,00
MOPS				
	Śodki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		143.455,00	143.455,00
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		578.222,00	578.222,00
OGÓŁEM MOPS (w zł)			721.677,00	721.677,00

DZIAŁANIE V. Edukacja dla rynku pracy

Działanie realizowane poprzez:

- a) promocja i finansowanie szkoleń, kursów, studiów podyplomowych dla osób pracujących i pracodawców ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- b) promocja kształcenia ustawicznego celem ułatwienia nabycia nowych zawodów i umiejętności,
- c) popularyzację w szkołach i na uczelniach wiedzy o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości,
- d) dostosowywanie sieci szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności szkół pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy,
- e) promocję szkolnictwa zawodowego,
- f) Patronat nad Miejskim Konkuresem Przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

5.1 Krajowy Fundusz Szkoleniowy

KFS został utworzony ze środków Funduszu Pracy z myślą o wsparciu kształcenia ustawicznego pracodawców oraz pracowników. Jego celem jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki. Inwestycja w potencjał kadrowy powinna poprawić zarówno potencjał firm jak i samych pracowników na rynku pracy.

Sfinansowane w firmie mogły być następujące działania w 2016 roku:

- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem,
- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS.

O dofinansowanie powyższych działań może wystąpić każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika.

Nie ma znaczenia, na jaki rodzaj umowy o pracę zatrudnieni są pracownicy korzystający z kształcenia wspieranego środkami KFS, a także, czy jest to praca na pełen czy część etatu. Ponadto -

pracodawca jako osoba pracująca może sam skorzystać z kształcenia ustawicznego finansowanego przez KFS na takich samych zasadach jak jego pracownicy.

W przypadku mikroprzedsiębiorców (firmy zatrudniające 9 osób i mniej) ze środków KFS może zostać sfinansowanych 100% kosztów kształcenia ustawicznego, natomiast w przypadku pozostałych firm pracodawca ze środków własnych pokrywa 20% kosztów szkolenia. Kwota przyznana na szkolenie dla jednego pracownika nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy dysponował środkami Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. W analizowanym okresie PUP podpisał umowy z 251 pracodawcami (w tym ze 148 pracodawcami z terenu Bydgoszczy), dzięki czemu:

- 72 przedsiębiorcom (w tym 50 przedsiębiorcom z Bydgoszczy) dofinansowano udział w: kursach - 66 osób (46 osób z Bydgoszczy), studiach podyplomowych - 4 osoby z Bydgoszczy oraz badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu - 2 osoby z terenu powiatu bydgoskiego,
- 1.383 pracownikom firm (w tym 868 pracownikom bydgoskim) dofinansowano ze środków KFS: kursy - 1.303 osoby (w tym 818 osób z Bydgoszczy), studia podyplomowe - 49 osób (w tym 26 osób z Bydgoszczy), egzaminy - 27 osób (w tym 22 osoby z Bydgoszczy), badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu - 3 osoby (w tym 2 osoby z Bydgoszczy) oraz koszty ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem - 1 osoba z terenu powiatu bydgoskiego.

Łączna kwota środków poniesionych na ten cel w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim wyniosła 2.802.133,02 zł, z tego:

- studia podyplomowe	-	147.129,69 zł,
- kursy	-	2.636.332,06 zł,
- egzaminy	-	16.688,27 zł,
- badania lekarskie	-	1.430,00 zł,
- ubezpieczenia	-	553,00 zł.

5.2 Promocja kształcenia ustawicznego celem ułatwienia nabycia nowych zawodów, umiejętności

Miasto Bydgoszcz, zgodnie z ogólnymi tendencjami edukacyjnymi w Polsce, stwarza warunki dla zapewnienia osobom dorosłym szerokiego zakresu kształcenia ustawicznego, w tym zawodo-

wego, w celu umożliwienia im nabycia nowych umiejętności i kwalifikacji. Miasto nie prowadzi osobnych akcji promujących wyłącznie szkolnictwo dla dorosłych.

Na terenie Bydgoszczy działają 4 publiczne centra kształcenia ustawicznego i zespoły szkół w ramach, których powołano wszystkie typy szkół dla dorosłych - od podstawowej do policealnych. Placówki te są ogólnie dostępne dla osób dorosłych, jako kontynuacja edukacji ciągłej, jak i dla tych, którzy chcą podnieść poziom wykształcenia ogólnego lub kwalifikacji zawodowych. W bydgoskim systemie oświatowym placówkami publicznymi kształcenia dorosłych są:

1. Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1 przy ul. Słonecznej 19, w skład, którego wchodzi:

- VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Szkoła Policealna Mechaniczna dla Dorosłych.

CKU nr 1 od 1 września 2010 r. działa w strukturze Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2.

2. Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 2 przy ul. Gajowej 98, w skład, którego wchodzi:

- IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- Szkoła Policealna Ekonomiczno-Informatyczna dla Dorosłych.

CKU nr 2 od 1 września 2012 r. działa w strukturze Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych.

Uzupełnieniem kształcenia ustawicznego w centrach jest oferta edukacyjna adresowana do dorosłych przez zespoły szkół w ramach, których powołano szkoły dla dorosłych. Są to:

1. Zespół Szkół nr 1, w ramach, którego powołano I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych;

2. Zespół Szkół dla Dorosłych, w ramach, którego powołano:

- Szkołę Podstawową dla Dorosłych,
- Gimnazjum dla Dorosłych,
- VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.

W ww. placówkach naukę podejmują absolwenci szkół podstawowych, gimnazjów, zasadniczych szkół zawodowych, liceów ogólnokształcących, profilowanych oraz techników innych specjalności i zawodów. Uzupełnieniem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych jest rozwijanie różnorodnych form pozaszkolnych, np. form kursowych.

W roku szkolnym 2016/2017 naukę w publicznych szkołach dla dorosłych podjęło w trybie stacjonarnym i zaocznym w 27 oddziałach **575 słuchaczy**, odpowiednio **140 w gimnazjum** i **435 w liceach ogólnokształcących**. Dodatkowo **652 osoby dorosłe** uczestniczą w **kursach zawodowych** organizowanych przez 7 placówek, nabywając umiejętności w jednej z 15 kwalifikacji zawodowych. Od kilku lat zainteresowanie dorosłych kształceniem w publicznych szkołach dla dorosłych utrzymuje się na bardzo niskim poziomie. W bieżącym roku szkolnym działalność edukacyjną prowadzą:

- Gimnazjum dla Dorosłych,

- I Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- IV Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- VI Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- VII Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych.

5.3 Popularyzacja w szkołach i na uczelniach wiedzy o rynku pracy i kreowanie postaw przedsiębiorczości

Programy rządowe dotyczące kształtowania rynku pracy zobowiązują szkoły do popularyzacji wiedzy o rynku pracy, kreowania postaw przedsiębiorczości, przygotowania młodzieży w systemie szkolnym do samozatrudnienia. Pojęcie samozatrudnienia oznacza tworzenie miejsc pracy i prowadzenie działalności gospodarczej w oparciu o inicjatywę indywidualną lub niewielkich zespołów ludzkich. Pomocne temu są realizowane przez szkoły obowiązkowe zajęcia edukacyjne *Podstawy przedsiębiorczości*. Kreowaniu u uczniów postaw przedsiębiorczości sprzyja tworzenie i prowadzenie w szkołach mini-przedsiębiorstw, kół ekonomicznych, giełd, uczestnictwo w projektach realizowanych przez pozarządowe organizacje pożytku publicznego.

Wzmacnianiu takich postaw służy również projekt pn. „EduAkcja w technikach”, realizowany przez Miasto Bydgoszcz w partnerstwie z Powiatem Bydgoskim, Powiatem Nakielskim i Powiatem Toruńskim. Jego zadaniem jest podniesienie jakości i efektywności kształcenia zawodowego poprzez kompleksową współpracę szkół technikalnych z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Wsparciem objęci są uczniowie, nauczyciele kształcenia zawodowego, opiekunowie stażystów z techników funkcjonujących w Zespole Szkół Chemicznych, Zespole Szkół Elektronicznych, Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 i Zespole Szkół Samochodowych w Bydgoszczy oraz prowadzonych przez wymienione powiaty. Uczniowie uczestniczą w zajęciach przygotowujących do egzaminów zawodowych, specjalistycznych kursach i szkoleniach ukierunkowanych na podniesienie kompetencji i zdobycie kwalifikacji zawodowych, 4-tygodniowych stażach służących nabyciu umiejętności praktycznych na konkretnym stanowisku pracy i ułatwieniu wejścia na rynek pracy.

Praktyki i staże zawodowe realizowano także w ramach 3 miejskich projektów stażowych. Bydgoszcz pozyskała z Regionalnego Programu Operacyjnego środki na:

- projekt „Czas na staż”; wzięło w nim udział 255 uczniów z 6 szkół (Zespół Szkół Chemicznych, Zespół Szkół Drzewnych, Zespół Szkół Handlowych, Zespół Szkół Samochodowych, Zespół Szkół nr 1 i Zespół Szkół nr 12),
- projekt partnerski z Bydgoskim Klastrem Przemysłowym; uczestniczyło w nim 181 uczniów z 4 szkół (Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Zespół Szkół Mechanicznych nr 1, Zespół Szkół Mechanicznych nr 2 i Zespół Szkół Spożywczych),

- projekt partnerski Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego „Zawodowy rozbieg. Staże i praktyki jako profesjonalna forma wsparcia kształcenia zawodowego” dla 166 uczniów z 5 szkół (Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 Specjalna, Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Elektronicznych, Zespół Szkół Gastronomicznych i Zespół Szkół Mechanicznych nr 1).

Celem tych projektów było lepsze dostosowanie kompetencji zawodowych uczniów do wymogów rynku pracy i zwiększenie zdolności do zatrudnienia. Uczniowie uczestniczyli w czasie wakacji letnich w roku 2016 w wysokiej jakości stażach i praktykach zawodowych u lokalnych przedsiębiorców. Staże i praktyki realizowane były na podstawie programów opracowanych przez nauczycieli i dyrektorów szkół w ścisłej współpracy z pracodawcami. Przedsiębiorcom zrefundowano koszty wynikające z organizacji staży i praktyk (koszty zakupu odzieży ochronnej, środków higieny, szkolenia bhp, zużycia materiałów). Za uczestnictwo w 4-tygodniowych stażach i praktykach uczniowie otrzymali stypendium w wysokości 1.500 zł.

Rozbudzaniu u uczniów potrzeby świadomego kształtowania własnych karier zawodowych służą organizowane w szkołach spotkania z właścicielami firm i przedsiębiorstw, przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy. Dodatkowo wiedzę ogólną, zawodową, odpowiednie kwalifikacje i cechy uczniowie zdobywają i kształtują na kursach i szkoleniach organizowanych przez szkoły we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy.

Pomocy w rozwijaniu zainteresowań problemami rynku pracy, w wyborze i realizacji własnych ścieżek zawodowych udzielają uczniom działające w szkołach i poza szkołami punkty doradztwa zawodowego. W bydgoskim systemie oświaty publicznej działają trzy Szkolne Ośrodki Kariery - przy Zespołach Szkół: Drzewnych, Chemicznych i Mechanicznych nr 1. Ośrodki te są miejscami, w których uczeń uzyskuje profesjonalną pomoc z zakresu wiedzy i umiejętności potrzebnych do planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej, a rodzice i nauczyciele poradę jak pomagać młodym ludziom w wyborze drogi zawodowej. Działalność Szkół skierowana jest na: udzielanie pomocy młodym ludziom uczącym się lub debiutującym na rynku pracy, podejmowanie działań aktywizujących na forum szkolnym oraz współpracę z partnerami lokalnego rynku pracy, rodzicami i nauczycielami. Ośrodki te współpracują na terenie miasta z wieloma instytucjami wspierającymi, między innymi: Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, Powiatowym Urzędem Pracy, Komendą Wojewódzką OHP.

Wsparciem doradczym zajmują się pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkołach na stanowisku doradcy zawodowego. Dodatkowo pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych w ramach swoich obowiązków zajmują się również działalnością doradczą. Przygotowują różne formy pomocy w ramach doradztwa zawodowego, takie jak: prelekcje, warsztaty dla młodzieży, prelekcje dla rodziców i nauczycieli oraz punkty konsultacyjne. Nie są one w pełni wykorzystane

przez odbiorców. Organizowane są liczne imprezy, spotkania i konferencje z udziałem przedstawicieli Urzędu Miasta, lokalnych pracodawców, doradców zawodowych, nauczycieli bydgoskich szkół. Opracowane są scenariusze zajęć do wykorzystania przez nauczycieli przedsiębiorczości, zawierające aktualne informacje o lokalnym rynku pracy. Tworzenie skutecznego systemu doradztwa zawodowego to zadanie zapisane w *Bydgoskim Programie Szkolnego Doradztwa Zawodowego „Azymut - nauka i praca”*, który jest elementem przyjętej *„Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na lata 2013-2020”*.

5.4 Dostosowywanie sieci szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności szkół pod kątem wymogów lokalnego rynku pracy

Sieć ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego dla młodzieży w roku szkolnym 2016/17 tworzy w Bydgoszczy **15 samodzielnych szkół i szkoły zorganizowane w zespoły szkół**.

W strukturze tych jednostek powołano:

- 14 zasadniczych szkół zawodowych,
- 20 szkół technikalnych,
- 8 szkół policealnych,
- centrum kształcenia praktycznego.

Placówkami publicznymi kształcenia zawodowego są:

1. Zespół Szkół nr 1 przy ul. Nakielskiej 11, składający się z:
 - Technikum Fryzjerskiego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Fryzjerskiej,
 - Szkoły Policealnej Kosmetycznej;
2. Zespół Szkół nr 12 przy ul. Stawowej 41, składający się z:
 - Technikum Elektryczno-Energetycznego;
3. Zespół Szkół Budowlanych przy ul. Johana Pestalozziego 18, składający się z:
 - Technikum Budowlanego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Budowlanej,
 - Szkoły Policealnej Budowlanej,
 - warsztatów szkolnych;
4. Zespół Szkół Chemicznych przy ul. Ignacego Łukasiewicza 3, składający się z:
 - Technikum Chemicznego,
 - Technikum Fototechnicznego,

- Technikum Obsługi Turystycznej,
 - Technikum Ochrony Środowiska,
 - Technikum Poligraficznego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Chemicznej;
5. Zespół Szkół Drzewnych przy ul. Toruńskiej 44, składający się z:
- Technikum Drzewnego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Drzewnej,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 4,
 - internatu,
 - warsztatów szkolnych;
6. Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Gajowej 98, składający się z:
- Technikum Ekonomicznego nr 1,
 - Szkoły Policealnej Organizacji i Zarządzania;
7. Zespół Szkół Elektronicznych przy ul. Mieczysława Karłowicza 20, składający się z:
- Technikum Elektronicznego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Elektronicznej,
 - Szkoły Policealnej Elektronicznej,
 - internatu,
 - warsztatów szkolnych;
8. Zespół Szkół Gastronomicznych przy ul. Ks. Stanisława Konarskiego 5, składający z:
- Technikum Gastronomicznego nr 1,
 - Technikum Hotelarskiego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Gastronomicznej,
 - Szkoły Policealnej Gastronomicznej,
 - warsztatów szkolnych;
9. Zespół Szkół Handlowych przy ul. Kaliskiej 10, składający się z:
- Technikum Handlowego,
 - Technikum Odzieżowego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Handlowej,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Odzieżowej,
 - Szkoły Policealnej Rachunkowości;
10. Zespół Szkół Mechanicznych nr 1 przy ul. Św. Trójcy 37, składający się z:
- Technikum Mechanicznego nr 1;
11. Zespół Szkół Mechanicznych nr 2 przy ul. Słonecznej 19, składający się z:
- Technikum Elektrycznego nr 2,

- Technikum Mechanicznego nr 2,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Elektrycznej nr 2,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Mechanicznej,
 - Szkoły Policealnej Mechanicznej,
 - Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 przy ul. Barwnej 14;
12. Zespół Szkół Medycznych przy ul. Swarzewskiej 10, składający się z:
- Szkoły Policealnej Medycznej;
13. Zespół Szkół Samochodowych przy ul. Powstańców Wielkopolskich 63, składający się z:
- Technikum Samochodowego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Samochodowej,
 - warsztatów szkolnych;
14. Zespół Szkół Spożywczych przy ul. Toruńskiej 174, składający się z:
- Technikum Spożywczego,
 - Zasadniczej Szkoły Zawodowej Spożywczej;
15. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 Specjalna przy ul. Grunwaldzkiej 41.

W roku szkolnym 2016/17 kształceniem zawodowym objęto **6373 uczniów**, odpowiednio: **5546 w technikach**, **813 w zasadniczych szkołach zawodowych** i **14 w szkole policealnej**. Centrum Kształcenia Praktycznego nr 1 organizuje zajęcia praktyczne dla uczniów macierzystego Zespołu Szkół Mechanicznych nr 2 oraz dodatkowo dla 93 uczniów innych bydgoskich szkół zawodowych. Natomiast nauczanie specjalne na poziomie ponadgimnazjalnym zawodowym jest realizowane w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 5 Specjalnej. W tym roku uczy się w niej 134 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Technika prowadzi naukę w 215 oddziałach. Szkoły te umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania dyplomu technika jednego z 39 kierunków kształcenia zawodowego, a także uzyskania świadectwa dojrzałości. Jednego z 23 zawodów robotniczych i rzemieślniczych uczniowie uczą się w 39 oddziałach zasadniczych szkół zawodowych. Ograniczone zainteresowanie młodzieżą okazuje szkołom policealnym. Słuchacze nabywają kwalifikacji zawodowych na 2 kierunkach kształcenia w 2 oddziałach 1 placówki tego typu.

W sieci szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Bydgoszcz, w ostatnich 5 latach zaszły istotne zmiany. Sieć szkół, profili kształcenia, zawodów i specjalności jest na bieżąco dostosowywana, przede wszystkim, do potrzeb lokalnego rynku pracy. Ograniczono nabór do liceów ogólnokształcących. Zlikwidowano X Liceum Ogólnokształcące, XI Liceum Ogólnokształcące przekształcono w XI Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego, XII Liceum Ogólnokształcące utraciło samodzielność (włączone je do Zespołu Szkół nr 24).

Zlikwidowano Technikum Ekonomiczne nr 2, Technikum Księgarstwa i Technikum Mechaniczne, a także Szkołę Policealną Ekonomiczną i Szkołę Policealną Ochrony Środowiska. W Zespole Szkół nr 1 utworzono Szkołę Policealną Kosmetyczną. Z powodu zmian ustawowych, od 1 września 2012r., wstrzymano nabór do młodzieżowych liceów profilowanych, uzupełniających techników i uzupełniających liceów ogólnokształcących.

W celu sprostania zapotrzebowaniu regionalnego rynku pracy na pracowników, w ciągu ostatnich 5 lat uruchomiono dodatkowe oddziały w Technikum Budowlanym, Technikum Elektryczno-Energetycznym, Technikum Elektronicznym, Technikum Gastronomicznym nr 1, Technikum Handlowym, Technikum Mechanicznym nr 1 i 2, Technikum Obsługi Turystycznej, Technikum Poligraficznym oraz Technikum Spożywczym.

Uwzględniając potrzeby pracodawców oraz zainteresowania młodzieży **kształcenie zawodowe na poziomie średnim realizowane jest w następujących zawodach:** fototechnik, kelner, technik analityk, technik automatyk sterowania ruchem kolejowym, technik awionik, technik budownictwa, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik cyfrowych procesów graficznych, technik drogownictwa, technik ekonomista, technik eksploatacji portów i terminali, technik elektronik, technik elektryk, technik energetyk, technik farmaceutyczny, technik geodeta, technik handlowiec, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik informatyk, technik logistyk, technik masażyście, technik mechanik, technik mechanik lotniczy, technik mechatronik, technik obsługi turystycznej, technik ochrony środowiska, technik organizacji reklamy, technik pojazdów samochodowych, technik procesów drukowania, technik przemysłu mody, technik renowacji elementów architektury, technik spedytor, technik technologii drewna, technik technologii odzieży, technik technologii żywności, technik teleinformatyk, technik transportu kolejowego, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik usług fryzjerskich oraz technik żywienia i usług gastronomicznych; **a na poziomie robotniczym i rzemieślniczym w zawodach:** cieśla, cukiernik, drukarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektryk, fotograf, fryzjer, krawiec, kucharz, lakiernik, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, monter mechatronik, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, monter-elektronik, murarzynkarz, ogrodnik, operator obrabiarek skrawających, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, sprzedawca, stolarz, ślusarz i złotnik-jubiler. Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 Specjalna, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Elektryczna nr 2, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Samochodowa i Zasadnicza Szkoła Zawodowa Spożywcza oferują naukę młodocianym pracownikom. Obejmuje ona naukę przedmiotów ogólnokształcących i teoretycznych przedmiotów zawodowych. Teoretyczne kształcenie zawodowe w wybranych zawodach odbywa się w formie kursów organizowanych przez ośrodki kształcenia zawodowego. Praktyczne przygotowanie zawodowe, w ramach zawodów prowadzonych przez szkoły, realizowane jest u pracodawców, z którymi rodzice lub prawni opiekunowie młodocianych zawarli umowy o pracę.

Oferta edukacyjna publicznych szkół ponadgimnazjalnych jest przygotowywana bezpośrednio w placówkach. Dyrektorzy szkół projektując ofertę uwzględniają przede wszystkim zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy oraz preferencje i zainteresowania absolwentów szkół gimnazjalnych kształceniem w określonych typach szkół, w określonych kierunkach kształcenia i zawodach. Organ prowadzący konsultuje przygotowane oferty z organizacjami zrzeszającymi pracodawców oraz Powiatowym Urzędem Pracy, biorąc pod uwagę zgłaszane w tym względzie propozycje i sugestie. Oferta edukacyjna ponadgimnazjalnych szkół kształcenia zawodowego podlega stałej, corocznej modyfikacji. Wynika ona przede wszystkim z jej poszerzania o nowe szkoły i zawody, czyli prowadzenia działań wspierających rozwój szkolnictwa zawodowego. Tworzenie i realizowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej szkół prowadzących kształcenie zawodowe wymaga znacznych nakładów finansowych na ciągłą rozbudowę, modernizację i wyposażenie gabinetów dydaktycznych. Możliwości szkół w tym względzie są bardzo ograniczone, dlatego organ prowadzący angażuje w to, dodatkowo własne środki finansowe, a także pozyskuje środki unijne.

Od lat niezadowalająca jest liczba uczniów rozpoczynających kształcenie w oddziałach klas pierwszych publicznych techników i zasadniczych szkół zawodowych. I to pomimo cyklicznie prowadzonych akcji promujących ten typ szkolnictwa, oferowania kształcenia w nowych kierunkach i zawodach (blacharz samochodowy, dekarz, drukarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, introligator, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, lakiernik, mechanik motocyklowy, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, monter izolacji budowlanych, wędliniarz, technik automatyk sterowania ruchem kolejowym, technik budownictwa wodnego, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik eksploatacji portów i terminali, technik energetyk, technik inżynierii środowiska i melioracji, technik procesów drukowania, technik procesów introligatorskich, technik przemysłu mody, technik renowacji elementów architektury, technik spedytor, technik transportu kolejowego, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej). Jest to spowodowane przede wszystkim utrzymującym się niżem demograficznym. Obecnie do szkół ponadgimnazjalnych trafiają najmniej liczne roczniki. Poprawia się natomiast „jakość” kandydatów wybierających kształcenie zawodowe, zarówno w technikach, jak i zasadniczych szkołach zawodowych. Świadczy o tym średnia liczba punktów z jaką uczniowie przyjmowani są w ostatnich latach do tych szkół.

Obecna struktura uczniów szkół ponadgimnazjalnych prezentuje się następująco: niecałe 58% uczniów uczy się w szkołach kształcenia zawodowego, a ponad 41% to uczniowie liceów ogólnokształcących. W kolejnych latach udział młodzieży wybierającej kształcenie zawodowe zamierza się utrzymać na obecnym poziomie. W najbliższych latach zainteresowanie kształceniem zawodowym na różnych poziomach, mimo utrzymującego się niżu demograficznego, nie powinno się istotnie zmienić. Sprawia to m.in. utrzymujące się tendencje na rynku pracy, prognozujące w najbliższych latach zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników, łatwość znalezienia pracy w wyuczonym zawodzie zarówno w kraju, jak i zagranicą.

5.5 Promocja szkolnictwa zawodowego

Miasto Bydgoszcz prowadzi samodzielnie i na zasadzie partnerstwa liczne akcje promujące szkolnictwo zawodowe. Wspiera wszelkie działania reklamowe i preorientacyjne prowadzone przez szkoły, pracodawców, lokalne media zachęcające młodzież do podjęcia nauki zwłaszcza w poszukiwanych zawodach. Finansuje działalność Szkolnych Ośrodków Kariery. Od lat organizuje targi edukacyjne adresowane do uczniów oddziałów klas trzecich szkół gimnazjalnych, na których prezentowana jest oferta edukacyjna bydgoskich szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół prowadzących kształcenie w zawodach na poziomie średnim technicznym i zasadniczym zawodowym. Przyznaje środki na rozbudowę, modernizację i wyposażenie pracowni, w tym przedmiotów zawodowych (pracownie kształcenia zawodowego w ZS Budowlanych, ZS Chemicznych, ZS Drzewnych, ZS Elektronicznych, ZS Handlowych, ZS Mechanicznych nr 2, ZS Samochodowych, ZS Spożywczych, ZS nr 12), dofinansowuje doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym przedmiotów zawodowych, przyznaje Bydgoskie Granty Oświatowe na realizację zajęć pozalekcyjnych, w tym tematycznie związanych z kształceniem zawodowym, organizację konferencji i konkursów wiedzy branżowej, pokazów umiejętności zawodowych uczniów. Za aprobatą Powiatowego Urzędu Pracy, przy akceptacji organizacji zrzeszających pracodawców, organ prowadzący limituje nabór do liceów ogólnokształcących, dostosowując do potrzeb rynku pracy oferty naborowe szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Miasto Bydgoszcz realizowało i realizuje liczne projekty edukacyjne dofinansowywane ze środków unijnych. W ramach tych projektów bydgoskie publiczne szkoły kształcenia zawodowego wdrażają programy rozwojowe obejmujące prowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów zainteresowanych rozwojem kompetencji kluczowych, prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów osiągających słabe wyniki w nauce, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zakup nowoczesnych środków dydaktycznych, współpracę z pracodawcami. Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej również osoby dorosłe uczestniczyły w zawodowych kursach doskonalących i kwalifikacyjnych przygotowujących do pracy na stanowiskach wskazanych przez pracodawców oraz w zajęciach przygotowujących do egzaminów maturalnych. Miasto organizuje spotkania w miejskich gimnazjach z uczniami i ich rodzicami, w których uczestniczą doradcy zawodowi, urzędnicy UMB oraz nauczyciele i uczniowie bydgoskich szkół kształcenia zawodowego. Celem tych spotkań jest promocja oferty publicznego kształcenia zawodowego oraz przedstawienie potrzeb lokalnego rynku pracy. Podejmowane są działania w celu uruchomienia kształcenia na kierunkach zamawianych przez lokalnych przedsiębiorców. Pracodawcy są fundatorami stypendiów. Są one wypłacane uczniom wielu szkół. Przedsiębiorstwa współpracujące ze szkołami z własnej inicjatywy wspierają finansowo uczniów wybranych zawodów (honorują najlepszego ucznia, absolwenta przyznając mu specjalną nagrodę rzeczową lub finansową).

5.6 Patronat nad Miejskim Konkursem Przedsiębiorczości dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy po raz kolejny objął patronat nad XIII Międzyszkolnym Konkursem Przedsiębiorczości pod hasłem „Młodzi w biznesie: mój region ma potencjał”, którego finał odbył się dnia **4 kwietnia 2016 roku** w siedzibie Centrum Pracy i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy. Uczestnikami Konkursu byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z terenu Bydgoszczy i sąsiednich powiatów oraz innych szkół ponadgimnazjalnych z województwa kujawsko-pomorskiego. Celem konkursu było rozwijanie zainteresowania przedsiębiorczością wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych, motywowanie uczniów do samodzielnego podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej po ukończeniu szkoły, wyróżnienie i nagradzanie uczniów najlepszych - o dużej wiedzy teoretycznej i umiejętnościach praktycznych, a także promowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy w zakresie wspierania przedsiębiorczości.

DZIAŁANIE VI. Działania wspomagające rozwój przedsiębiorczości

Zadania realizowane były poprzez:

- a) obsługę konsultacyjno-doradczą osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej,
- b) promocję przedsiębiorczości, w tym z udziałem partnerów zagranicznych,
- c) prowadzenie „Internetowego Serwisu Gospodarczego” na stronach portalu miejskiego,
- d) Szkoła Biznesu - szkolenia z zakresu przedsiębiorczości dla osób bezrobotnych,
- e) udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności,
- f) promocję ekonomii społecznej.

6.1 Obsługa konsultacyjno - doradcza

Usługi świadczone były przez doradców zawodowych PUP w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy. Konsultacje udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych.

W 2016 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 472 osoby z Bydgoszczy**, w tym:

- 242 osoby przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 87 dotacji z Funduszu Pracy, 72 dotacje w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER oraz 83 dotacje w ramach Działania 8.1 RPO),
- 230 osób bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wskaźnik samozatrudnienia dla miasta Bydgoszczy wyniósł 6,02% (w okresie styczeń - grudzień 2016r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 472 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 7.842).

Konsultacje w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia udzielane były wszystkim osobom zainteresowanym rozpoczęciem działalności gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych. W 2016 roku z usług Punktu Wspierania Samozatrudnienia skorzystali mieszkańcy Bydgoszczy:

- w formie konsultacji indywidualnych w sprawach dotyczących rejestracji działalności gospodarczej, informacji o możliwości uzyskania przez osobę bezrobotną jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, itp.
- w formie spotkań grupowych, m.in. w sprawie: zasad udzielenia osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, utworzenia i zasad funkcjonowania spółdzielni socjalnych oraz w ramach tzw. „lekcji przedsiębiorczości”.

W Punkcie Wspierania Samozatrudnienia przyjmowano i kompletowano wnioski o przyznanie osobie bezrobotnej jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Nie wszystkie osoby bezrobotne, które brały udział w indywidualnych lub grupowych konsultacjach w Punkcie Wspierania Samozatrudnienia, spełniały warunki do otrzymania dotacji na pokrycie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej z urzędu pracy (np. osoby uruchamiające działalność gospodarczą w sektorze transportu lub działalności tożsamej wg Polskiej Klasyfikacji Działalności z działalnością gospodarczą, prowadzoną przez rodzinę osoby bezrobotnej ubiegającej się o dofinansowanie), stąd liczba osób podejmujących działalność gospodarczą jest znacznie wyższa niż liczba osób dotowanych przez urząd pracy.

Ponadto pracownicy PWS przeprowadzali wizytacje w miejscu prowadzenia przyszłej działalności gospodarczej oraz późniejsze wizytacje kontrolne, dokonywali rozliczeń udzielonych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

6.2 Promocja przedsiębiorczości

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o. jest spółką powołaną m.in. do inspirowania działań służących rozwojowi gospodarstwu, w tym rozwojowi sektora MŚP. Wspieranie przedsiębiorczości BARR urzeczywistnia między innymi w realizowanych projektach szkoleniowych, które niekomercyjnie organizowane są dla mieszkańców Bydgoszczy. Realizując swoje cele Agencja współpracuje z instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy. W 2016r. BARR realizowała wspólne działania z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy, Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości, Szkołami Wyższymi, organizacjami pracodawców (Pracodawcy Pomorza i Kujaw), instytucjami otoczenia biznesu, klastrami działającymi na terenie miasta oraz Porozumieniem Bydgoskich Biur Karier.

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego realizuje projekty z zakresu rozwoju przedsiębiorczości i promocji gospodarczej miasta, poprzez działania związane z marketingiem pośrednim i bezpośrednim. Przedstawiciele BARR uczestniczyli w wydarzeniach o tematyce gospodarczej takich jak targi, konferencje, fora, warsztaty i bezpośrednie spotkania. Promocja postaw przedsiębiorczych następowała podczas licznych współorganizowanych przez BARR inicjatyw. Agencja w 2016r. była koordynatorem w województwie kujawsko pomorskim **IX edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości pod hasłem „Przedsiębiorczość jest dobra”**. BARR współpracowała ze Szkołą Biznesu ASBIRO (organizacja spotkań Przedsiębiorczego Poniedziałku) oraz z Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości, będąc partnerem cyklu Start UP Mixer. BARR jest również inicjatorem i organizatorem cyklu „Spotkań z przedsiębiorczością”, angażując najważniejsze lokalne instytucje otoczenia biznesu.

BARR jest pomysłodawcą i organizatorem programu Bydgoszcz Szuka Talentów. Jest to program szkoleniowy, którego celem jest wyposażenie osób poszukujących pracy w dodatkowe kompetencje, zwiększające ich szanse na lokalnym rynku pracy. Bydgoszcz Szuka Talentów warsztaty z zarządzania projektami oraz warsztaty dla programistów, zostały zrealizowane w oparciu o Porozumienia zawarte w 2016 roku pomiędzy BARR, Stowarzyszeniem Project Management Institute Poland Chapter (PMI PC), Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy, Wyższą Szkołą Bankową w Bydgoszczy, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego oraz firmami SDL, PZU, ATOS oraz TKomp. Warsztaty z zarządzania projektami prowadzone były przez ekspertów Project Management Institute - Poland Chapter, którzy przybliżyli tematykę zarządzania projektami w środowisku międzynarodowym. Warsztaty dla programistów prowadzone były przez ekspertów z UKW, którzy zapoznali uczestników z podstawami pisania aplikacji webowych w środowisku .NET. Podczas warsztatów wykorzystano narzędzie Visual Studio 2015 Community Edition. Efektem szkolenia było nabycie przez uczestników umiejętności samodzielnego rozwiązania zadania programistycznego w technologii ASP.Net. Każdy z warsztatów zakończył się konkursem na najlepszy projekt. Dla laureatów do wygrania były staże oraz umowy o pracę w firmach uczestniczących w tym pro-

jekcie. Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego zrealizowała międzynarodowy projekt, którego celem było wspieranie proinnowacyjnych postaw wśród młodych przedsiębiorców. Poza BARR, w projekt pn. „Young and Innovative: how to help young entrepreneurs be more innovative - a peer learning project”, zaangażowane były instytucje otoczenia biznesu: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego i zagraniczni partnerzy Technoloski Park Ljubljana ze Słowenii oraz Central Transdanubian Regional Innovation Agency z Węgier. Członkowie tego międzynarodowego konsorcjum wymienili się doświadczeniami w zakresie pobudzania innowacyjności wśród przedsiębiorców, prezentowali i poznawali dobre praktyki w tym obszarze, a także wspólnie pracowali nad dokumentem zawierającym rekomendacje, dotyczące poprawy efektywności systemów wsparcia innowacyjności w naszych krajach. Projekt był finansowany w ramach programu Horyzont 2020 - programu wsparcia badań naukowych i innowacji.

6.3 Prowadzenie „Internetowego Serwisu Gospodarczego” na stronach portalu miejskiego celem:

- umożliwienia ciągłego dostępu do niezbędnych informacji,
- udostępniania zebranych informacji przydatnych przy zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej, w tym m.in. dot. obowiązków formalno-prawnych, procedur administracyjnych, lokalnych podatków i opłat, ofert inwestycyjnych, itp.

Na stronie internetowej Urzędu Miasta www.bydgoszcz.pl aktualizowane i umieszczane są informacje dot. dokumentów strategicznych i rozwojowych, danych statystycznych oraz wskazówki przydatne przy zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w kilku opisanych poniżej zakładkach:

MIASTO:

- Urząd/Samorząd
 - ❖ Uchwały Rady Miasta.

ROZWÓJ:

- Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku,
- Rewitalizacja,
- Projekty międzynarodowe,
- Projekty europejskie,
 - ❖ Perspektywa finansowa 2014-2020,
 - ❖ Rewitalizacja Wyspy Młyńskiej w Bydgoszczy,
- Środowisko,
- Bydgoszcz w liczbach,

- ❖ Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej Bydgoszczy,
- ❖ Statystyczne vademecum samorządowca,

INWESTYCJE:

- Bydgoski budżet obywatelski,
- Inicjatywy obywatelskie,
- Baza ofert inwestycyjnych,
- Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny,
- Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego,
- Serwis inwestora,
- Zachęty inwestycyjne,
- Organizacje gospodarcze,
- Miejskie działki,

Wymienione powyżej informacje, zamieszczane i aktualizowane na portalu miejskim, umożliwiają inwestorom, przedsiębiorcom, instytucjom, organizacjom i mieszkańcom na zapoznanie się z perspektywami rozwoju Bydgoszczy, realizowanymi projektami unijnymi, sytuacją na rynku pracy oraz szczegółową informacją o sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Corocznie jest publikowana broszura „Bydgoszcz w liczbach” w wersji polsko-angielskiej uwzględniająca tematykę interesującą przedsiębiorców.

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o. o. jest administratorem strony internetowej www.barr.pl, na której znajdują się informacje o Mieście Bydgoszczy, przede wszystkim z zakresu przedsiębiorczości, w tym dane gospodarcze, szeroki wachlarz ofert inwestycyjnych nieruchomości pod różnorodną działalność gospodarczą, informacje o strefie MŚP, Bydgoskim Parku Przemysłowo - Technologicznym, czy też podstrefie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Na wspomnianej stronie znajdują się również bieżące informacje, związane z gospodarczym życiem naszego Miasta. W 2016 roku portal odwiedziło ponad 20 tys. użytkowników.

Ważnym elementem składowym strony internetowej jest **baza ofert inwestycyjnych** terenów gminnych oraz prywatnych, w tym hal produkcyjno - magazynowych, nowoczesnych powierzchni biurowych, a także oferta terenów zlokalizowanych w Bydgoskim Parku Przemysłowo - Technologicznym, w tym terenów objętych podstrefą Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Oferty są na bieżąco aktualizowane, tak aby potencjalni inwestorzy mieli pewność, że oferowana nieruchomość jest optymalna dla ich działalności gospodarczej. Wszystkie oferty są tłumaczone na język angielski i niemiecki w celu szerszej promocji, zwłaszcza wśród zagranicznych przedsiębiorców.

Informacje zawarte na wspomnianej stronie internetowej ułatwiają potencjalnym inwestorom, zarówno krajowym jak i zagranicznym zdobyć niezbędną wiedzę na temat miasta, warunków inwestowania, a tym samym ułatwiają rozpoczęcie procesu inwestycyjnego.

BARR aktywnie wspomaga firmy prowadzące działalność na terenie Bydgoszczy, udzielając pomocy firmom podczas procesu rekrutacji. Jest to niewątpliwie atut miasta, które aktywnie wspiera rozwój gospodarczy Bydgoszczy, tym samym aktywnie zapobiegając wzrostowi bezrobocia.

Działania podejmowane przez spółkę mają służyć:

- 1) przyciąganiu nowych inwestycji kreujących nowe miejsca pracy,
- 2) promocji Miasta Bydgoszczy,
- 3) prowadzeniu działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych utratą pracy,
- 4) podejmowaniu inicjatyw ukierunkowanych na rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz regionalnych,
- 5) współdziałaniu z samorządami, administracją lokalną i centralną, placówkami naukowymi i badawczymi,
- 6) prowadzeniu innej działalności ważnej dla rozwoju Miasta Bydgoszczy.

W strukturze organizacyjnej Spółki funkcjonują:

- 1) Dział Marketingu i Wspierania Przedsiębiorczości - prowadzi sprawy związane z marketingiem, promocją, public relations oraz wspieraniem przedsiębiorczości. Do zadań Działu należy:
 - opracowanie i realizacja planów marketingowych spółki;
 - obsługa PR spółki;
 - wybór wykonawców i współpraca w zakresie realizowanych działań marketingowych i public relations;
 - planowanie i realizacja budżetu marketingowo - szkoleniowego spółki;
 - promocja gospodarcza Bydgoszczy i udział w konferencjach, warsztatach promujących Bydgoszcz i region;
 - współpraca z organizacjami samorządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, firmami oraz instytucjami otoczenia biznesu w zakresie szkoleń, warsztatów oraz promocji i aktywizacji postaw przedsiębiorczych w regionie;
 - realizacja projektów wspierających kooperację pomiędzy przedsiębiorcami,
 - współpraca z pozostałymi działami i stanowiskami w spółce, m.in. w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych.
- 2) Dział Obsługi Inwestorów - prowadzi sprawy związane z bezpośrednią obsługą inwestorów i tworzeniem oferty inwestycyjnej miasta Bydgoszczy. Do zadań Działu należy:
 - tworzenie aktualnej bazy ofert inwestycyjnych;
 - tworzenie i aktualizacja bazy danych statystycznych, ekonomicznych dot. Bydgoszczy;
 - przygotowywanie dedykowanej propozycji inwestycyjnej;
 - tworzenie baz danych o inwestorach;

- pozyskiwanie nowych inwestorów i ich obsługa w toku procesu inwestycyjnego,
- współpraca z przedsiębiorcami w ramach obsługi poinwestycyjnej;
- współpraca z agencjami consultingowymi oraz podmiotami zaangażowanymi w pozyskiwanie i obsługę inwestorów na szczeblu regionalnym, krajowym i międzynarodowym;
- udział w wydarzeniach promocyjnych, m.in. konferencjach, targach, forach, spotkaniach B2B;
- realizacja projektów wspierających kooperację pomiędzy przedsiębiorcami,
- współpraca z pozostałymi działami i stanowiskami w spółce, m.in. w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych.

3) Biuro Zarządu.

6.4 Niekomercyjne warsztaty i seminaria w ramach projektu pn. „Szkoła Biznesu”

Małe i średnie przedsiębiorstwa mają znaczący i niekwestionowany wpływ na rozwój Miasta Bydgoszczy, na aktywizację gospodarczą. Rozwój przedsiębiorstw generuje miejsca pracy, zapobiegając wzrostowi stopy bezrobocia. Doceniając wkład wspomnianych firm w rozwój miasta, Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego podejmowała aktywne działania na rzecz ich rozwoju. Ta niekomercyjna inicjatywa wspomagała przedsiębiorstwa bydgoskie w zakresie różnych form współpracy gospodarczej z kontrahentami zagranicznymi oraz organizacjami gospodarczymi. Należy zauważyć, iż działania te były skierowane przede wszystkim do firm, które nie dysponują dostatecznymi środkami finansowymi na samodzielne rozpoznawanie rynków i poszukiwanie partnerów do współpracy gospodarczej - Agencja informowała firmy o możliwościach współpracy, o źródłach zewnętrznej pomocy i doradztwa.

Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego realizuje niekomercyjny projekt pn. „**Szkoła Biznesu**”, który wspiera przedsiębiorczość w Bydgoszczy, poprzez organizację szeregu szkoleń, warsztatów i seminariów, rozwijając kompetencje osobiste oraz zawodowe przedsiębiorców, pracowników i osób, które zamierzają założyć własną działalność gospodarczą. Ideą tego projektu jest umożliwienie przedsiębiorcom, jak i ich pracownikom dokończanie się oraz rozwijanie w dziedzinach związanych z zarządzaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Celem organizowanych przez BARR spotkań jest połączenie praktyki z doświadczeniem i teorią. Udział w szkoleniach jest bezpłatny. Zakres tematyczny szkoleń jest dostosowany do specyfiki i konkretnych potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. Zapotrzebowanie na szkolenia jest znaczące, zwłaszcza wśród małych firm znajdujących się we wczesnym etapie rozwoju, które nie dysponują dostatecznymi środkami finansowymi na podnoszenie kwalifikacji. Ze względu na duże zainteresowanie przedsiębiorców, niektóre tematy szkoleń realizowane są kilkakrotnie. W 2016 roku, Bydgoska

Agencja Rozwoju Regionalnego zorganizowała 80 niekomercyjnych warsztatów i seminariów, z których skorzystało 2020 słuchaczy.

Realizując projekt **Szkoła Biznesu** - Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego ponosiła tylko koszty administracyjne związane z organizacją szkolenia (wysyłka zaproszeń, telefony, e-mailing, zapewnienie sali i wyposażenia technicznego, zaproszeniem uczestników prelekcji, przerwy kawowe).

Informacje o organizowanych szkoleniach rozsyłane są drogą mailową do bazy osób zainteresowanych udziałem w szkoleniach, zamieszczone są na stronie internetowej Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego i miejskiej stronie internetowej w dziale Inwestycje/BARR oraz zamieszczane na stronach internetowych różnych partnerów.

BARR współpracowała ze Szkołą Biznesu ASBIRO (organizacja spotkań Przedsiębiorczego Poniedziałku) oraz z Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości, będąc partnerem cyklu Start UP Mixer. BARR jest również inicjatorem i organizatorem cyklu „Spotkań z przedsiębiorczością”, angażując najważniejsze lokalne instytucje otoczenia biznesu.

Jak co roku, miasto Bydgoszcz aktywnie wspierało realizację **IX edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości pod hasłem „Przedsiębiorczość jest dobra”**, który odbył się w dniach 14-20.11.2016 roku, poprzez promowanie postaw pro przedsiębiorczych wśród kreatywnych, młodych osób.

W realizację ŚTP w Bydgoszczy zaangażowali się m.in. tacy partnerzy jak: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wyższa Szkoła Bankowa, Wyższa Szkoła Gospodarki, Wydział Zarządzania i Nauk Społecznych w Inowrocławiu WSG, Kujawsko - Pomorska Szkoła Wyższa, Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, „Pracodawcy Pomorza i Kujaw” Związek Pracodawców, Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości w Bydgoszczy i w Toruniu, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Centrum Wsparcia Biznesu, Centrum Przywództwa i Społecznej Odpowiedzialności Biznesu, Zespół Szkół Budowlanych w Bydgoszczy, PMI Oddział Kujawsko-Pomorski. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości został objęty Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Bydgoszczy.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku od 2014 roku są realizowane szkolenia w ramach wdrażanego przez BARR projektu - **Bydgoska Szkoła BPO**. Założeniem projektu jest szkolenie kadr zgodnie z potrzebami pracodawców oraz kilkumiesięczne praktyki w firmie uczestniczącej w projekcie. Po ukończeniu kursu osoba ze zdobytą wiedzę informatyczną ma posiadać kompetencje stanowiące podstawę do pracy w firmie biorącej udział w projekcie. **Docelowo całość projektu finansowana jest ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy**, co dla firm oznacza bezkosztowe przygotowanie kadry dla ich potrzeb. Projekt dał szansę na zapewnienie stałych miejsc pracy dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, a także jest odpowiedzią na zapotrzebowanie firm na wykwalifikowaną kadrę pracowniczą. Dodatkowo Szkoła BPO jest przy-

kładem wykorzystania instrumentów wsparcia oferowanych przez Miasto Bydgoszcz pod potrzeby pracodawców sektora nowoczesnych usług.

W celu promocji bydgoskich przedsiębiorstw, zarówno w Polsce jak i na rynkach międzynarodowych, BARR administruje „**Katalogiem Ofert Współpracy Firm Bydgoskich**”, który jest udostępniony na stronie www.dane.bydgoszcz.pl. Dzięki multimedialnej wersji Katalog funkcjonuje na bieżąco i przez cały czas przyjmuje kolejne rejestracje firm. Wpis do katalogu jest bezpłatny. Publikacja przeznaczona jest dla krajowych i zagranicznych przedsiębiorców poszukujących w Bydgoszczy firm do współpracy.

BARR prowadzi na miejskiej stronie internetowej dział "BARR" w zakładce Inwestycje, w którym przedsiębiorcy mogą zapoznać się z informacjami na temat aktualnych szkoleń, misji gospodarczych, targów i wystaw oraz projektów i programów dla przedsiębiorców, w tym też bezpłatnych i dofinansowanych z Unii Europejskiej, znaleźć linki do instytucji i organizacji wspierających przedsiębiorczość.

6.5 Udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej

W 2016 roku **wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych z tytułu podjęcia działalności gospodarczej 472 osoby z Bydgoszczy**, w tym:

- 242 osoby przy udziale środków z urzędu pracy (w tym wypłacono 87 dotacji z Funduszu Pracy, 72 dotacje w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER oraz 83 dotacje w ramach Działania 8.1 RPO) na łączną kwotę - 4.649.556,71 zł.
- 230 osób bez udziału środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wskaźnik samozatrudnienia dla miasta Bydgoszczy wyniósł 6,02% (w okresie styczeń - grudzień 2016r. liczba podjęć działalności gospodarczych, tj. 472 w stosunku do podjęć pracy przez osoby bezrobotne ogółem, tj. 7.842).

6.6 Promocja spółdzielni socjalnych

W 2016 roku zrefundowano część wynagrodzeń oraz kosztów osobowych pracodawcy z tytułu zatrudnienia 12 osób bezrobotnych z Bydgoszczy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę (w tym było 10 osób w ramach kontynuacji umów z roku poprzedniego) w łącznej wysokości 44.070,83 zł.

DZIAŁANIE VII. Przedsięwzięcia związane z rynkiem pracy

Działanie realizowane było poprzez następujące zadania:

- a) pozyskiwanie dodatkowych środków krajowych oraz unijnych na przedsięwzięcia związane z aktywizacją osób bezrobotnych,
- b) poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa”,
- c) wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy,
- d) współorganizację i udział we wszelkich przedsięwzięciach związanych z problematyką rynku pracy, realizowanych w Bydgoszczy,
- e) współpracę w zakresie promocji projektów i rekrutacji potencjalnych beneficjentów,
- f) promocję wolontariatu europejskiego,
- g) współpracę z instytucjami rynku pracy w zakresie pozyskiwania miejsc pracy za granicą,
- h) wsparcie psychologiczne i pomoc zawodowca dla osób zagrożonych utratą pracy,
- i) inne niestandardowe działania prozatrudnieniowe Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy na rzecz lokalnego rynku pracy.

7.1 Pozyskiwanie dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych

W roku 2016 Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy realizował projekty współfinansowane z Unii Europejskiej oraz środków rezerwy Funduszu Pracy na rzecz osób bez pracy z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego:

- a) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)**” Działanie 8.1 RPO WK-P 2014-2020,
- b) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)**”, Poddziałanie 1.1.2 PO WER,
- c) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)**” Działanie 8.1 RPO WK-P 2014-2020,
- d) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)**”, Poddziałanie 1.1.2 PO WER,

- e) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Administr@tor sieci-pewna praca, lepszy start! Program mobilności ponadnarodowej**” w ramach Umowy Partnerskiej zawartej z Fundacją dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Działanie 4.2 PO WER,
- f) Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Mobilni na rynku pracy - program aktywizacji zawodowej osób młodych z województwa kujawsko-pomorskiego**” w ramach Umowy Partnerskiej zawartej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym Oddział w Bydgoszczy, Działanie 4.2 PO WER,
- g) Program „**Zmiany na plus**” współfinansowany z rezerwy Funduszu Pracy,
- h) Program „**Zmiany na plus 2**” współfinansowany z rezerwy Funduszu Pracy,
- i) Program „**Zasilenie w kadry 3**” współfinansowany z rezerwy Funduszu Pracy,

Przy realizacji wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, w tym projektów przestrzegana jest zasada równych szans oraz bezwzględny zakaz dyskryminacji, z uwagi na: niepełnosprawność, płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne opinie, przynależność do mniejszości narodowych, majątek, urodzenie, wiek lub orientację seksualną.

A) W roku 2016 kontynuowana była realizacja projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)**” Działanie 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia zakwalifikowanych do I profilu pomocy (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profilu pomocy (tzw. wymagający wsparcia) należących co najmniej do jednej z poniższych grup: osób powyżej 50 r. ż, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach w powiecie bydgoskim. W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzała analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Formy pomocy obejmowały:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądaných na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach,
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach,
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego,

- objęcie usługami pośrednictwa pracy.

Uczestnicy projektu:

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku powyżej 29 roku życia, zakwalifikowanych do I lub II profilu pomocy, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby niepełnosprawne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- długotrwale bezrobotni (zarejestrowani nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy),
- osoby o niskich kwalifikacjach (tzn. osoby posiadające wykształcenie do poziomu klasyfikacji ISCED 3, tj. podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne: zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, liceum uzupełniające, technikum, technikum uzupełniające),
- kobiety.

Szkolenia

270 uczestników projektu (w tym 53 z powiatu bydgoskiego) skorzystało m. in. z następujących szkoleń grupowych oraz indywidualnych:

- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej,
- Frezer CNC,
- Kadry i płace z Płatnikiem,
- Kucharz małej gastronomii z elementami cateringu,
- Obsługa kasy fiskalnej z minimum sanitarnym,
- Prawo jazdy kat. CE,
- Podstawy rachunkowości z programem Symfonia,
- Kelner-barman,
- Pracownik ekipy sprzątającej,
- Obsługa kasy fiskalnej z minimum sanitarnym,
- Magazynier-logistyk,
- Ślusarz-spawacz,
- Grafika komputerowa,
- Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym.

Stáže

Z możliwości odbycia stażu skorzystało 166 uczestników projektu (w tym 49 z powiatu bydgoskiego). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży usługowej, handlowej oraz edukacyjnej.

Przykładowe stanowiska staży:

- Asystent projektanta,
- Pomoc kuchenna,
- Fizjoterapeuta,
- Pomocnik malarza,
- Sprzedawca,
- Wulkanizator,
- Asystent inspektora,
- Recepcjonista,
- Pracownik produkcji.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Osoby ubiegające się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wcześniej ukończyły szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20.000 zł. W ramach projektu 185 osobom (w tym 64 osobom z powiatu bydgoskiego) przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie działalności m. in. w zakresie: usług konserwacji i czyszczenia pojazdów samochodowych, prowadzenia kancelarii radcy prawnego, usług fotograficznych, produkcji mebli oraz wykonywania stolarki budowlanej, usług hydraulicznych, prowadzenia gabinetu podologicznego, prowadzenia biura projektowego, świadczenia usług terapeutycznych, szkoleniowych oraz usług elektroinstalacyjnych.

Poradnictwo zawodowe

Wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 621 osób, w tym 166 osób z powiatu bydgoskiego) zostały objęte poradnictwem zawodowym w oparciu o Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo Pracy

Każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z omawianego wsparcia skorzystało 436 osób (w tym 102 osoby z powiatu bydgoskiego).

Działania podjęte w 2016 roku:

W roku 2016 udział w projekcie kontynuowało 176 uczestników (w tym 60 osób z terenu powiatu bydgoskiego). Wśród nich znalazło się 58 osób, które otrzymały środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej (w tym 24 osoby z powiatu bydgoskiego). Ponadto staże kontynuowane były

w 2016 roku przez 117 uczestników projektu (w tym 36 z powiatu bydgoskiego), natomiast szkolenia kontynuowała w 2016 roku 1 osoba (mieszkaniec Bydgoszczy).

Wartość projektu w wyniosła: 7 298 713,36 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 6 203 886,36 zł

Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2015r. - 30 czerwca 2016r.

B) W roku 2016 kontynuowana była realizacja projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)**”, Poddziałanie 1.1.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NE-ET) pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim. W ramach projektu dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzone było analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Formy pomocy obejmowały:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądaných na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach,
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo stażach,
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego,
- objęcie usługami pośrednictwa pracy.

Uczestnicy projektu:

Projekt skierowany był do bezrobotnych kobiet i mężczyzn, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku od 18 do 29 lat, które nie uczestniczyły w kształceniu formalnym lub szkoleniu (tzw. młodzież NEET), dla których ustalono I lub II profil pomocy ze szczególnym uwzględnieniem osób:

- niepełnosprawnych,
- długotrwale bezrobotnych,

- o niskich kwalifikacjach (tzn. osoby posiadające wykształcenie do poziomu klasyfikacji ISCED 3, tj. podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne: zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, liceum uzupełniające, technikum, technikum uzupełniające).

Szkolenia

294 uczestników projektu (w tym 78 osób z powiatu bydgoskiego) skorzystało m. in. z następujących szkoleń grupowych oraz indywidualnych:

- AUTOCAD (I, II, III stopień),
- Fakturzysta z obsługą kasy fiskalnej,
- Frezer CNC,
- Grafik komputerowy,
- Kadry i płace z Płatnikiem,
- Kucharz małej gastronomii z elementami cateringu,
- Operator wózków podnośnikowych,
- Pozwolenie do kierowania tramwajem,
- Program kształcący programistów od podstaw,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG (135) i TIG (141),
- Ślusarz-spawacz,
- Magazynier-logistyk.

Stáže

Z możliwości odbycia stażu u lokalnych pracodawców skorzystało 889 uczestników projektu (w tym 288 z powiatu bydgoskiego). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży budowlanej, usługowej oraz handlowej.

Przykładowe stanowiska staży:

- Pracownik administracyjno-biurowy,
- Sprzedawca,
- Intendent,
- Pomoc stomatologiczna,
- Piekarz,
- Pomoc administracyjna,
- Grafik komputerowy,
- Brukarz,
- Rejestratorka medyczna.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

117 osób uczestniczących w projekcie ubiegało się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w tym 30 osób z powiatu bydgoskiego). Wcześniej ukończyli oni szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20.000 zł.

Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie działalności m. in. w zakresie: usług remontowo - budowlanych, usług poligraficznych, biura projektowania wnętrz, usług prawniczych, salonów kosmetyczno-fryzjerskich, usług fotograficznych, produkcji i montażu mebli.

Poradnictwo zawodowe

Wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 1.300 osób, w tym 396 osób z powiatu bydgoskiego) zostały objęte poradnictwem zawodowym - w oparciu o Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo Pracy

Każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z omawianego wsparcia skorzystały 1.183 osoby (w tym 366 osób z powiatu bydgoskiego).

Działania podjęte w 2016 roku:

W roku 2016 udział w projekcie kontynuowało 649 uczestników (w tym 214 osób z terenu powiatu bydgoskiego). Wśród nich 44 osoby otrzymały środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej (w tym 9 osób z powiatu bydgoskiego). Ponadto 605 osób kontynuowało w 2016 roku staż (w tym 205 osób z powiatu bydgoskiego).

Wartość projektu: 9 958 909,77 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 9 151 409,83 zł

Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2015r. - 31 marca 2016r.

C) W 2016 roku zrealizowano projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „**Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)**” Działanie 8.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia zakwalifikowanych do I profilu pomocy (tzw. bezrobotni aktywni) lub II profilu pomocy (tzw. wymagający wsparcia) należących co najmniej do jednej z poniższych grup: osób powyżej 50r. ż, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim. W ramach projektu, dla każdego z uczestników

przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzone było analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Formy pomocy obejmowały:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądaných na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach,
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach,
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego,
- objęcie usługami pośrednictwa pracy.

Uczestnicy projektu:

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku powyżej 29 roku życia, dla których ustalono I lub II profil pomocy, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby niepełnosprawne,
- osoby powyżej 50 roku życia,
- długotrwale bezrobotni (zarejestrowani nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy),
- osoby o niskich kwalifikacjach (tzn. osoby posiadające wykształcenie do poziomu klasyfikacji ISCED 3, tj. podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne: zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, liceum uzupełniające, technikum, technikum uzupełniające),
- kobiety.

Szkolenia

71 uczestników projektu (w tym 9 z powiatu bydgoskiego) skorzystało m. in. z następujących szkoleń grupowych oraz indywidualnych:

- Operator wózków podnośnikowych,
- Magazynier-logistyk,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą MAG,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą TIG,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą MAG i MIG,
- Operator koparkoładowarki i koparki jednonaczyniowej,
- Uprawnienia elektryczne grupa I,

Ponadto 16 osób bezrobotnych (w tym 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) wzięło udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Stáže

Z możliwości odbycia stażu skorzystało 219 uczestników projektu (w tym 51 z powiatu bydgoskiego). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży usługowej, budowlanej, handlowej oraz edukacyjnej.

Przykładowe stanowiska staży:

- Asystent (w tym m.in. asystent księgowego, inspektora, projektanta, zarządu oraz stomatologiczny),
- Informatyk,
- Kasjer-sprzedawca,
- Magazynier,
- Monter,
- Operator maszyn i urządzeń,
- Opiekun osób niesamodzielnych,
- Pracownik administracyjno-biurowy,
- Pomoc kuchenna,
- Pomoc nauczyciela,
- Pracownik budowlany,
- Sprzedawca,
- Wulkanizator.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Osoby ubiegające się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wcześniej ukończyły szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20.000 zł. W ramach projektu 131 osobom (w tym 47 osobom z powiatu bydgoskiego) przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły uruchomienie działalności m. in. w zakresie świadczenia usług remontowo-budowlanych, stolarskich, kosmetycznych, fryzjerskich, projektowania (w tym m.in. projektowanie wnętrz, ogrodów), sprzętania oraz doradztwa prawnego, rachunkowego i edukacji (w tym nauka języków obcych, czy nauka jazdy).

Poradnictwo zawodowe

Wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 437 osób, w tym 108 osób z powiatu bydgoskiego) zostały objęte poradnictwem zawodowym w oparciu o Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo Pracy

Każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z omawianego wsparcia skorzystało 306 osób, w tym 61 osób z powiatu bydgoskiego.

Wartość projektu w wyniosła: 4 115 350,64 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 3 498 047,64 zł

Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2016r. - 31 grudnia 2016r.

D) W roku 2016 zrealizowano projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)**”, Poddziałanie 1.1.2 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim. W ramach projektu dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzone było analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizował odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Formy pomocy obejmowały:

- podniesienie posiadanych lub nabycie nowych umiejętności i kwalifikacji, pożądanych na rynku pracy poprzez uczestnictwo w szkoleniach,
- nabycie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez uczestnictwo w stażach,
- promocję przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych poprzez wsparcie w formie udzielania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- objęcie usługami poradnictwa zawodowego,
- objęcie usługami pośrednictwa pracy.

Uczestnicy projektu:

Projekt skierowany był do bezrobotnych kobiet i mężczyzn, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w wieku od 18 do 29 lat, które nie uczestniczyły w kształceniu formalnym lub szkoleniu (tzw. młodzież NEET), dla których ustalono I lub II profil pomocy ze szczególnym uwzględnieniem osób:

- niepełnosprawnych,
- długotrwale bezrobotnych,

- o niskich kwalifikacjach (tzn. osoby posiadające wykształcenie do poziomu klasyfikacji ISCED 3, tj. podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne: zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, liceum uzupełniające, technikum, technikum uzupełniające).

Szkolenia

56 uczestników projektu (w tym 17 osób z powiatu bydgoskiego) skorzystało m. in. z następujących szkoleń grupowych oraz indywidualnych:

- Operator wózków podnośnikowych,
- Magazynier-logistyk,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą MAG,
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi oraz blach spoinami czołowymi metodą TIG,
- Operator koparko ładowarki i koparki jednonaczyniowej,
- Uprawnienia elektryczne grupa I.

Stáže

Z możliwości odbycia stażu u lokalnych pracodawców skorzystało 500 uczestników projektu (w tym 170 z powiatu bydgoskiego). Najczęściej osoby bezrobotne kierowane były na stanowiska do firm oraz instytucji z branży budowlanej, usługowej oraz handlowej.

Przykładowe stanowiska staży:

- Asystent (w tym m.in. asystent inspektora, inżyniera, księgowej, prawnika, grafika, projektanta, specjalisty ds. marketingu),
- Doradca klienta,
- Fakturzysta,
- Fryzjer,
- Grafik komputerowy,
- Kasjer-sprzedawca,
- Kosmetyczka,
- Laborant,
- Lekarz weterynarii-stażysta,
- Magazynier,
- Mechanik samochodowy,
- Referent,
- Operator maszyn i urządzeń,
- Pracownik administracyjno-biurowy,
- Pomoc kuchenna,

- Recepcjonista,
- Sekretarka,
- Sprzedawca.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

95 osób uczestniczących w projekcie ubiegało się o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (w tym 22 osoby z powiatu bydgoskiego). Wcześniej ukończyli oni szkolenie z zakresu przedsiębiorczości (w trybie e-learningowym). Osoby wykwalifikowane w tym zakresie, na indywidualny wniosek, zwolnione były ze szkolenia biznesowego. Maksymalna wysokość dotacji wynosiła 20.000 zł.

Środki uzyskane w ramach projektu umożliwiły osobom bezrobotnym uruchomienie działalności m. in. w zakresie świadczenia usług remontowo-budowlanych, edukacyjnych i szkoleniowych (m.in. nauka jazdy konnej, języków obcych), fizjoterapeutycznych (w tym usługi mobilne), kosmetycznych, dietetycznych oraz projektowanie, fotografia i wideofilmowanie, a także doradztwo prawnicze.

Poradnictwo zawodowe

Wszystkie osoby przystępujące do projektu (tj. 651 osób, w tym 209 osób z powiatu bydgoskiego) zostały objęte poradnictwem zawodowym - w oparciu o Indywidualny Plan Działania.

Pośrednictwo Pracy

Każdy uczestnik zainteresowany stażem lub szkoleniem został objęty pośrednictwem pracy. Łącznie z omawianego wsparcia skorzystało 556 osób, w tym 187 osób z powiatu bydgoskiego.

Wartość projektu: 5 173 788,23 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 4 754 194,17 zł

Okres realizacji projektu: 1 stycznia 2016r. - 31 grudnia 2016r.

E) W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy został jednym z partnerów realizujących projekt „**Administr@tor sieci - pewna praca, lepszy start! Program mobilności ponadnarodowej**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS Działanie 4.2 PO WER.

Liderem projektu jest Fundacja dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, do pozostałych partnerów zaliczają się natomiast: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Beetsma Sp. z o. o., Art.-Informel Marcin Nurczyński oraz Unicorn Team (Holandia).

Celem projektu jest zdobycie lub wzmocnienie kompetencji zawodowych w branży IT przez 46 osób z grupy NEET w wieku od 18 do 35 roku życia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Projekt skierowany był do niepracujących osób, w wieku od 18 do 35 lat, które posiadały adres zamieszkania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, znających język angielski na poziomie podstawowym, należących do tzw. młodzieży NEET (nie uczestniczących w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym, nie uczestniczących w szkoleniach w okresie 4 tygodni przed przystąpieniem do projektu).

Projekt oferował wsparcie w postaci:

- szkolenia zawodowego w branży IT (np. Cisco CCNA),
- szkolenia umiejętności miękkich niezbędnych w trakcie mobilności (np. poprawa samooceny, komunikacja w zespole),
- kursu języka angielskiego,
- przygotowania kulturowego,
- dwumiesięcznego stażu zawodowego w firmach z branży IT na terenie Holandii,
- doradztwa zawodowego,
- pośrednictwa pracy,
- wsparcia psychologicznego,
- opieki mentora.

Wszyscy uczestnicy, tj. 21 mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego (w tym 16 Bydgoszczan i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) zostali objęci Indywidualnym Planem Działania oraz wzięli udział w szkoleniu z zakresu automotywacji, treningu pewności siebie, poprawy samooceny, asertywności, komunikacji w zespole, rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie ze stresem. Ponadto wzięli oni udział w przygotowaniu kulturowym, czyli szkoleniu mającym na celu przygotowanie uczestników do realiów życia i komunikacji w Holandii oraz ograniczenie skali szoku kulturowego w trakcie mobilności.

21 uczestników projektu (w tym 16 mieszkańców Bydgoszczy i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) ukończyło w okresie 2016 roku szkolenie zawodowe z branży IT oraz kurs branżowego języka angielskiego.

Spośród wymienionych wyżej uczestników projektu 10 osób (w tym 8 mieszkańców Bydgoszczy i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) rozpoczęło staż zawodowy na stanowiskach zgodnych z IPD w firmach z branży IT na terenie Holandii. O umieszczenie pracowników w konkretnych firmach zadbał partner projektu - firma Unicorn Team, która posiada bogate doświadczenie z zakresu pośrednictwa pracy i kontakt z najlepszymi, holenderskimi firmami z branży IT. Organizatorzy pokrywają koszty utrzymania, ubezpieczenia i podróży. W trakcie pobytu uczestnikom przysługuje "kieszonkowe". Przez cały czas będą się nimi opiekować mentorzy. Po powrocie do

kraju uczestnicy otrzymają pomoc w znalezieniu pracy. Cała grupa zakończyła w 2016 roku udział w mobilności ponadnarodowej i powróciła do kraju.

Działania planowane do realizacji w 2017 roku:

Uczestnicy, którzy powrócili do kraju (tj. 10 osób, w tym 8 Bydgoszczan i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) zostaną objęci wsparciem psychologicznym oraz wezmą udział w spotkaniach z doradcami zawodowymi i pośrednikami pracy. Uzyskają oni wszelką pomoc w znalezieniu zatrudnienia.

W 2017 roku staż w Holandii rozpocznie 11-osobowa grupa młodych osób (w tym 8 Bydgoszczan), która została zrekrutowana do projektu jeszcze w 2016 roku. Po powrocie do kraju, uczestnicy otrzymają wsparcie tożsame do swoich uczestników z grupy I.

Ponadto w 2017 roku planowana jest rekrutacja 29 młodych, niepracujących osób, zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Wszystkie osoby zostaną objęte takim samym wsparciem, jak pozostali uczestnicy projektu.

Wartość projektu: 1 522 518,00 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 1 473 018,00 zł

Okres realizacji projektu: 1 maja 2016r. - 30 września 2017r.

F) W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy został jednym z partnerów realizujących projekt „**Mobilni na rynku pracy – program aktywizacji zawodowej osób młodych z województwa kujawsko-pomorskiego**” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach EFS Działanie 4.2 PO WER.

Liderem projektu jest Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Bydgoszczy, do pozostałych partnerów zaliczają się natomiast: Bydgoski Klaster Przemysłowy, Sozialpsychiatrische Initiative Paderborn e.V. (Niemcy), IZI Ltd t/a Easy Job Bridge (Malta), Euroform RFS (Włochy).

Celem projektu jest zwiększenie stopnia integracji z rynkiem pracy oraz integracji społecznej i edukacyjnej 44 osób w wieku od 18 do 35 roku życia zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, należących do tzw. grupy NEET, czyli:

- niepracujący (bezrobotni, lub bierni zawodowo),
- nieuczestniczący w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym,

- nieszkolący się (nieuczestniczący w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych, lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy - finansowanych ze środków publicznych),

Projekt oferował wsparcie w postaci:

- przygotowania do wyjazdu zagranicznego: kurs zawodowy, szkolenie językowe (j. angielski, j. niemiecki), warsztaty kulturowe, wsparcie mentora/opiekuna,
- wyjazdu zagranicznego: ok. 3-miesięczny staż zawodowy u partnera ponadnarodowego w Niemczech, Włoszech lub na Malcie (do wyboru m.in. branże: IT, turystyka, gastronomia i hotelarstwo, sprzedaż, logistyka, tworzywa sztuczne), zajęcia językowe, wycieczki i wydarzenia kulturalne itp.
- wsparcia po powrocie do kraju: miesięczny staż w kraju lub kurs zawodowy, warsztaty z poszukiwania pracy i pomoc w przygotowaniu CV, pośrednictwo pracy.

Uczestnikom w trakcie udziału w projekcie przysługuje:

- w ramach wsparcia w kraju: zwrot kosztów dojazdu na zajęcia, stypendium szkoleniowe (za kursy zawodowe), stypendium stażowe (wyłącznie za staż w kraju), komplet materiałów szkoleniowych, warsztatowych, catering (zależnie od liczby godzin szkoleniowych w trakcie dnia oraz formy wsparcia) oraz certyfikaty potwierdzające ukończenie szkoleń/kursów/warsztatów,
- w ramach pobytu za granicą: opłacone przez organizatora zakwaterowanie, wyżywienie (1 posiłek dziennie) oraz ubezpieczenie, a także kieszonkowe wypłacane uczestnikom projektu na rzecz m.in. pokrycia kosztów posiłków, transportu lokalnego oraz innych wydatków wynikających z potrzeb uczestnika.

W okresie 2016 roku w projekcie rozpoczęły udział 33 osoby zamieszkałe na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (w tym 15 Bydgoszczan i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego). Wszyscy uczestnicy zostali objęci Indywidualnym Planem Działania, w ramach którego dobrane zostały formy wsparcia, w tym szkolenie zawodowe oraz miejsce stażowe u partnera ponadnarodowego. Następnie osoby uczestniczące w projekcie rozpoczęły udział w 3-dniowym szkoleniu wyjazdowym, integracyjnym z zakresu aspektów międzykulturowych (m.in. rys historyczny kraju, w którym ma się odbyć mobilność, różnice kulturowe, system i dyscyplina pracy) i kompetencji miękkich (m.in. komunikacja interpersonalna, wzmocnienie pozytywnych postaw, pobudzenie empatii).

33 uczestników projektu (w tym 15 mieszkańców Bydgoszczy i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego) ukończyło w okresie 2016 roku szkolenie języka angielskiego lub niemieckiego, w zależności

od kraju, do którego ma zostać skierowany uczestnik. Przed wyjazdem zagranicznym osoby biorące udział w projekcie dodatkowo objęte były wsparciem psychologicznym, wzięły udział w warsztatach z poszukiwania pracy, a co najważniejsze wzięły udział w szkoleniu/kursie zawodowym o profilu ustalonym w trakcie IPD. Zakres szkoleń był bardzo szeroki, m.in. zorganizowano kształcenie w kierunku: obsługi wózków widłowych, specjalisty ds. marketingu, promocji i budowania relacji z klientem, specjalisty ds. kadr i płac z obsługą programu Płatnik i MS Excel oraz grafiki komputerowej.

Następnie rozpoczęto realizację mobilności ponadnarodowej na terenie:

- Niemiec - 10 osób (w tym 3 mieszkańców Bydgoszczy i 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego),
- Malty - 23 osoby (w tym 12 mieszkańców Bydgoszczy).

W trakcie pobytu za granicą uczestnicy projektu oprócz stażu zawodowego brali udział w: zajęciach językowych, zajęciach integracyjno-aktywizacyjnych, imprezach kulturalnych i. in. Ponadto byli oni pod stałą opieką mentora i opiekuna zagranicznego. Wszystkie wskazane powyżej osoby zakończyły realizację staży zagranicznych i powróciły do kraju.

21 osób (w tym 9 mieszkańców Bydgoszczy oraz 1 mieszkaniec powiatu bydgoskiego), które powróciły z mobilności ponadnarodowej otrzymały od organizatorów projektu wsparcie mające na celu zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia. Wzięli oni udział w warsztatach z poszukiwania pracy, spotkaniach grupowych, objęto ich pośrednictwem pracy oraz wsparciem mentora. Dalsze działania na rzecz aktywizacji zawodowej wskazanych osób przewidziane są do realizacji w 2017 roku.

Działania planowane do realizacji w 2017 roku:

Osoby, które powróciły do kraju po ukończeniu staży zagranicznych odbywanych na Malcie, tj. 12 osób, w tym 6 mieszkańców Bydgoszczy) otrzymają wsparcie w postaci warsztatów z poszukiwania pracy, udziału w spotkaniach grupowych, pośrednictwa pracy oraz wsparcia mentora. Ponadto wszyscy uczestnicy, którzy zakończyli mobilność ponadnarodową w zależności od sytuacji na rynku pracy, w jakiej się znajdują, poziomu wiedzy oraz opinii pracodawcy ze stażu zagranicznego będą mieli szansę na zdobycie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażu u pracodawcy krajowego, bądź pozyskanie lub poszerzenie posiadanych kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniu lub kursie zawodowym.

Dodatkowo w okresie 2017 roku planowane jest zakończenie rekrutacji ostatniej grupy uczestników projektu, która zostanie skierowana do odbycia stażu zagranicznego na terenie Włoch. Uczestnicy zostaną objęci wsparciem tożsamym do poprzednich grup uczestników.

Wartość projektu: 1 509 734,85 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 1 464 442,80 zł

Okres realizacji projektu: 1 marca 2016 r. - 30 czerwca 2017r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy realizował także 3 projekty ze środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

G) W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu "**Zmiany na plus**" na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia).

Grupa docelowa:

Program skierowany był do 43 osób bezrobotnych z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego, dla których ustalono II profil pomocy, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia), tj.:

- osób długotrwale bezrobotnych,
- osób powyżej 50 roku życia,
- osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osób z niepełnosprawnościami.

Cel programu:

Program realizowany był w celu poprawy sytuacji 43 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie miasta Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany. **Łącznie aktywizowano 50 osób bezrobotnych** (w tym 33 mieszkańców powiatu bydgoskiego).

Proponowane wsparcie:

W ramach programu "Zmiany na plus", w oparciu o kartę usług doradczych osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia), dla których ustalono II profil pomocy skierowane zostały do pracy w ramach:

- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy - 21 osób (w tym 7 mieszkańców powiatu bydgoskiego),
- robót publicznych - 29 osób (w tym 26 mieszkańców powiatu bydgoskiego).

Udział w programie umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę.

Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 699 000,00 zł

Okres realizacji programu: 16.05.2016r. - 31.12.2018r.

H) W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu "**Zmiany na plus 2**" na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia).

Grupa docelowa:

Program skierowany był do 20 osób bezrobotnych z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego, dla których ustalono II profil pomocy, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia), tj.:

- osób długotrwale bezrobotnych,
- osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osób z niepełnosprawnościami.

Cel programu:

Program realizowany był w celu poprawy sytuacji 20 osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie miasta Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany - **łącznie zaktywizowano 20 osób bezrobotnych** (w tym 7 mieszkańców powiatu bydgoskiego).

Proponowane wsparcie:

W ramach programu "Zmiany na plus 2", w oparciu o kartę usług doradczych 20 osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób poniżej 30 roku życia

oraz powyżej 50 roku życia), dla których ustalono II profil pomocy skierowanych zostało do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Udział w programie umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę.

Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 400 000,00 zł

Okres realizacji programu: 18.07.2016r. - 31.12.2018r.

I) W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację programu "**Zasilenie w kadry 3**" na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia.

Grupa docelowa:

Program skierowany był do 25 osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego, dla których ustalono II profil pomocy.

Cel programu:

Program realizowany był w celu poprawy sytuacji 25 osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia zamieszkałych na terenie miasta Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego poprzez umożliwienie im wejścia bądź powrotu na rynek pracy oraz aktywnego w nim uczestnictwa. Cel programu został zrealizowany ponad planowane założenie - **łącznie zaktywizowano 26 osób bezrobotnych** (w tym 5 mieszkańców powiatu bydgoskiego).

Proponowane wsparcie:

W ramach programu "Zasilenie w kadry 3", w oparciu o kartę usług doradczych 25 osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia, dla których ustalono II profil pomocy skierowanych zostało do pracy w ramach doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy.

Udział w programie umożliwił osobom bezrobotnym zdobycie stałego zatrudnienia, w pełnym wymiarze czasu pracy w oparciu o umowę o pracę.

Wartość środków z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: 500 000,00 zł

Okres realizacji programu: 01.09.2016r. - 31.12.2018r.

7.2 Poradnictwo Pracy „Wspólna Sprawa” - wolontariat na rzecz osób bezrobotnych

Projekt Poradnictwa Pracy *Wspólna Sprawa* został stworzony po to, żeby pomóc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy uzyskać odpowiednią wiedzę i kompetencje oraz ułatwić orientację na lokalnym rynku pracy. Projekt realizowany jest na zasadzie wolontariatu. Koordynacją projektu *Wspólna Sprawa* zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy Bydgoszczy. W 2016 roku kontynuowano edycję XVII, która miała swój początek w lipcu 2015 roku oraz rozpoczęto edycję XVIII, która zakończy się w czerwcu 2017 roku. Poradnictwo Pracy *Wspólna Sprawa* obejmuje porady grupowe, szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy *Szukam Pracy* i kurs podstaw obsługi komputera.

SKOLENIE SZUKAM PRACY I PORADY GRUPOWE

W ramach poradnictwa zawodowego osoby bezrobotne mogły skorzystać z trzytygodniowego szkolenia *Szukam Pracy* oraz jednodniowych porad grupowych. Zajęcia prowadzone są przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy przy ul. Toruńskiej 147 oraz w filii w Koronowie. Zajęcia przeznaczone są przede wszystkim dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej, nie mają żadnego doświadczenia w poszukiwaniu pracy albo są zniechęcone brakiem pozytywnych efektów swoich działań. Podczas warsztatów uczestnicy mogą określić swoją sylwetkę zawodową, dokonać bilansu swoich mocnych i słabych stron, a także ocenić na ile ich kwalifikacje pasują do oferty rynku pracy.

Ukończenie szkolenia *Szukam Pracy* lub porady grupowej jest warunkiem przystąpienia do drugiego modułu - kursów komputerowych

KURSY KOMPUTEROWE

Podstawowy kurs obsługi komputera to odrębny moduł zajęć. Zainteresowanie kursem wśród osób poszukujących pracy jest bardzo duże, gdyż pracodawcy często wymagają umiejętności obsługi komputera. Najchętniej w tym module biorą udział osoby po 50 roku życia. Osoby bezrobotne uczą się obsługi programów: Microsoft Word, Microsoft Excel oraz umiejętności korzystania z Internetu. Zajęcia są prowadzone przez stażystę w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy przy ul. Paderewskiego 26.

Kurs trwa trzy tygodnie, obejmuje 24 godziny i uczestniczy w nim maksymalnie 10 osób.

PODSUMOWANIE

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE KORZYSTAŁY Z PORADNICTWA GRUPOWEGO	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY PORADY GRUPOWE I SZKOLENIE „SZUKAM PRACY”
1.	Szkolenie „Szukam Pracy”	Powiatowy Urząd Pracy oraz filie: Koronowo, Solec Kujawski	2016	16	16
2.	porady grupowe	Powiatowy Urząd Pracy oraz filie: Koronowo, Solec Kujawski	2016	127	127

LP.	RODZAJ ZAJĘĆ	MIEJSCE	CZAS TRWANIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE ROZPOCZĘŁY ZAJĘCIA	LICZBA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY ZAJĘCIA
1.	KURS KOMPUTEROWY	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	praca bieżąca co 3 tygodnie	61	51

7.3 Wydawanie i rozpowszechnianie informacji o usługach Powiatowego Urzędu Pracy Bydgoszczy oraz innych partnerów rynku pracy dla osób bezrobotnych poszukujących pracy oraz pracodawców

Informacje o lokalnym rynku pracy, o zakresie działalności PUP i bieżącej ofercie instytucji partnerskich, ogłaszanych konkursach dla pracodawców, świadczonych usługach są rozpowszechniane poprzez lokalną prasę, telewizję, spotkania, portal internetowy urzędu pracy a także podczas spotkań, seminariów i konferencji oraz bezpośrednio na terenie PUP. W miarę potrzeb opracowywane są informacje o sytuacji na bydgoskim rynku pracy. Pod adresem bydgoszcz.praca.gov.pl funkcjonuje portal internetowy urzędu. Na stronie internetowej zamieszczane są na bieżąco informacje dot. lokalnego rynku pracy, w tym m.in. dane statystyczne dotyczące bezrobocia w Bydgoszczy.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszcz opracował i rozpowszechniał wśród 100% klientów informator pod tytułem „Informacja dla osób rejestrujących się dla osób zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy”, który zawiera wszystkie istotne informacje o możliwościach i zakresie pomocy należącej osobie bezrobotnej.

7.4 Współpraca w zakresie promocji projektów i rekrutacji potencjalnych beneficjentów

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy prowadzi bazę instytucji realizujących projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, które skierowane są do osób bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego. Informacje te przekazywane są przez pośredników pracy i doradców zawodowych urzędu pracy osobom zainteresowanym.

Dodatkowo PUP włącza się aktywnie w rozpowszechnianie informacji o projektach realizowanych m.in. w ramach: Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałanie 1.1. Wsparcie udzielane z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020, Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy, Priorytet inwestycyjny 8i Dostęp do zatrudnienia osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników, Cel szczegółowy działania - zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 roku życia, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach, Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy. Informacje są zamieszczane na stronie internetowej bydgoszcz.praca.gov.pl oraz na tablicach ogłoszeń.

W miarę zapotrzebowań zgłaszanych przez inne instytucje związane z bydgoskim rynkiem pracy - udostępniano będące w posiadaniu urzędu pracy opracowania, biuletyny, raporty - niezbędne do przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów na rzecz osób bez pracy w ramach PO WER i RPO.

7.5 Obsługa zwolnień grupowych w zakładach pracy

W okresie styczeń - grudzień 2016 roku 14 zakładów pracy zgłosiło do bydgoskiego urzędu pracy zamiar zwolnienia 748 pracowników. Faktycznie wypowiedzenia wręczyło 10 zakładów 311 pracownikom.

W roku 2016 pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy prowadzili spotkania informacyjne z załogami firm, które zgłosiły do urzędu zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych. W czasie spotkań przedstawiciele PUP w Bydgoszczy informowali o obecnej sytuacji na rynku pracy, formach pomocy osobom bezrobotnym oferowanym przez urząd oraz wręczali pracownikom pakiet ulotek informacyjnych, a także kwestionariusze ankiet, w celu poznania potrzeb i oczekiwań dotyczących przekwalifikowania, znalezienia pracy, czy otwarcia własnej działalności gospodar-

czej. Z analizy ankiet wynikało duże zainteresowanie ofertą urzędu (udziałem w szkoleniach zawodowych, odbyciem stażu czy podjęciem własnej działalności gospodarczej). Dzięki zebranych informacjom o profilu osób zwalnianych i ich oczekiwaniach można było dostosować i wdrożyć konkretny program pomocowy dla konkretnych osób. Zdecydowana większość pracowników przewidzianych do zwolnienia posiadała staż pracy uprawniający do otrzymania zasiłku dla bezrobotnych.

7.6 Inne niestandardowe działania prozatrudnieniowe Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy na rzecz lokalnego rynku pracy.

W 2016r. urząd pracy współpracował z biurami karier bydgoskich uczelni wyższych koncentrując się na udziale w organizowanych przez uczelnie konferencjach oraz targach pracy:

- udział w targach edukacyjnych - Forum szkół publicznych i pracodawców „CV 2016. Szkoła - Edukacja - Praca” (01.04.2016r.);
- udział w Targach Pracy i Kariery UTP (20.04.2016r.);
- udział w zorganizowanych przez PUP w Inowrocławiu 18 Inowrocławskich Targach Pracy (22.04.2016r.);
- udział w Targach Pracy i Promocji Pracodawców „OFFerty 2016” - Hala Łuczniczki (17.11.2016r.);
-

Urząd brał też udział w szeregu konferencji, spotkań, narad mających związek obecną oraz przyszłą sytuacją na rynku pracy:

- udział w posiedzeniu Kapituły Konkursu „Pracodawca Pomorza i Kujaw 2015” - dokonanie optymalnego wyboru laureatów Konkursu „Pracodawca Pomorza i Kujaw 2015” oraz wyboru Firmy Innowacyjnej 2015 (18.01.2016r.);
- udział w organizowanym przez BARR „Spotkaniu z przedsiębiorczością” - omówienie działań związanych ze wsparciem przedsiębiorczości (29.01.2016r.);
- udział w uroczystości z okazji nominowania Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy do wyróżnienia tytułem „Lider Wspierania Przedsiębiorczości 25 lecia” - tytuł przyznawany przez Izbę Przemysłowo-Handlową w konkursie realizowanym pod honorowym patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz TVP Oddział w Bydgoszczy (06.02.2016r.);

- udział w zorganizowanej przez Zespół Szkół Samochodowych w Bydgoszczy wraz z partnerami konferencji branżowej blacharsko-lakierniczej „Nowoczesne technologie napraw w likwidacji szkód komunikacyjnych” - dostosowywanie programu kształcenia do aktualnych oczekiwań pracodawców (08.02.2016r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez Centrum Integracji Społecznej poświęconej działalności Centrum tj. indywidualnej pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (10.02.2016r.);
- udział w spotkaniu laureatów programów: „Przedsiębiorstwo Fair Play 2015” i „Gmina Fair Play 2015” (23.02.2016r.);
- udział w organizowanym przez BARR „Spotkaniu z przedsiębiorczością” - omówienie działań związanych ze wsparciem przedsiębiorczości (26.02.2016r.);
- udział w spotkaniu Komisji ds. Jakości Kształcenia zorganizowanym przez Wyższą Szkołę Bankową w Bydgoszczy - dostosowywanie programów nauczania do potrzeb rynku pracy zgodnie z oczekiwaniami pracodawców (03.03.2016r.);
- udział w zorganizowanym przez Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych w Koronowie spotkaniu z przedstawicielami zakładów pracy, z którymi szkoła współpracuje w zakresie organizacji praktyk zawodowych oraz zatrudniających uczniów - młodocianych pracowników (15.03.2016r.);
- udział w posiedzeniu Rady OPZZ Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy - przedstawienie sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim (24.03.2016r.);
- udział w organizowanym przez BARR „Spotkaniu z przedsiębiorczością” - omówienie działań związanych ze wsparciem przedsiębiorczości (25.03.2016r.);
- udział w XXIV sesji Rady Miejskiej w Koronowie - przedstawienie aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz bezrobocia na terenie Gminy Koronowo (30.03.2016r.);
- udział w naradzie Dyrektorów zorganizowanej w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu - poruszano m.in. zagadnienia związane z realizacją zadań Funduszu Pracy, KFS, zlecenia działań aktywizacyjnych, EFS, badań i analiz rynku pracy, planu szkoleniowego, EURES, targów pracy (11.04.2016r.);
- udział w zorganizowanej przez Zespół Szkół Samochodowych w Bydgoszczy wraz z partnerami konferencji branżowej transportowej „Problemy transportu drogowego a edukacja zawodowa” - dostosowywanie programu kształcenia do aktualnych oczekiwań pracodawców (20.04.2016r.);

- udział w debacie zorganizowanej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego we współpracy z Ministrem Edukacji Narodowej i Kujawsko-Pomorskim Kuratorem Oświaty - omawiano m. in. rolę pracodawców w realizacji dobrej zmiany w kształceniu zawodowym, stan bazy dydaktycznej kształcenia praktycznego, strukturę i organizację kształcenia zawodowego (26.04.2016r.);
- udział w spotkaniu warsztatowym zorganizowanym przez MOPS w Bydgoszczy, które było poświęcone identyfikacji strategicznych obszarów problemowych oraz ich wstępnej diagnozie niezbędnym do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Bydgoszczy na lata 2016-2020 (19.05.2016r.);
- udział w spotkaniu członków Pomorsko-Kujawskiej Izby Budownictwa (02.06.2016r.);
- udział w Zgromadzeniu Ogólnym Członków „Pracodawców Pomorza i Kujaw” Związku Pracodawców (03.06.2016r.);
- udział w spotkaniu z młodzieżą związanym z programem „Bezpieczne praktyki i środowisko 2016” - organizator Federacja Stowarzyszeń Naukowo Technicznych NOT - pierwsza praca, staże, stypendia, kursy, szkolenia, programy wsparcia, zasiłki 06.06.2016r.);
- udział w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Bydgoski Klaster Przemysłowy (16.06.2016r.);
- udział w Walnym Zebraniu Sprawozdawczym Izby Przemysłowo-Handlowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego (21.06.2016r.);
- udział w spotkaniu zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji dot. zaopiniowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (22.06.2016r.);
- udział w uroczystych obchodach „25-lecia Straży Miejskiej w Bydgoszczy” (02.09.2016r.);
- udział w Kujawsko-Pomorskiej Regionalnej Gali XI Edycji Konkursu „Lodołamacze 2016” (12.09.2016r.);
- udział w organizowanym przez BARR „Spotkaniu z przedsiębiorczością” - omówienie działań związanych ze wsparciem przedsiębiorczości (16.09.2016r.);
- udział w panelu dyskusyjnym „Człowiek w środowisku pracy z perspektywy pracodawcy” podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej na temat „Społeczne aspekty funkcjonowania człowieka w środowisku pracy” - Ciechocinek (19.09.2016r.);

- udział w uroczystych obchodach Jubileuszu 20-lecia Pomorsko-Kujawskiej Izby Budownictwa oraz Dnia Budowlanych (23.09.2016r.);
- udział w zorganizowanej przez BARR „Sobocie z pracodawcą - pierwsza edycja” - spotkanie pracowników z pracodawcami, ułatwienia w procesie rekrutacji (15.10.2016r.);
- udział w zorganizowanej przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji konferencji na temat „Sytuacji demograficznej województwa kujawsko-pomorskiego jako wyzwania dla polityki społecznej i gospodarczej” (24.10.2016r.);
- udział w uroczystości Jubileuszu 10-lecia działalności Centrum Integracji Społecznej w Bydgoszczy (28.10.2016r.);
- udział w uroczystej gali organizowanej przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy podsumowującej konkursy i programy prewencyjne promujące pożądane postawy odbiorców działań Państwowej Inspekcji Pracy w 2016 roku (22.11.2016r.);
- udział w panelu eksperckim „WORK PARK” zorganizowanym przez Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny Sp. z o.o. pt. „Rynek pracodawcy czy już rynek pracownika” - dyskusja ekspertów i przedsiębiorców o problemach rekrutacyjnych (23.11.2016r.);
- udział w wydarzeniu CUW Briefing Biznesowy pn. „Centrum usług wspólnych w sektorze publicznym” - wydarzenie mające na celu ukazanie rosnącej roli outsourcingu w sektorze publicznym w Polsce (24.11.2016r.);
- udział w uroczystych obchodach Jubileuszu 95-lecia powstania Wojskowej Komendy Uzupełnień w Bydgoszczy (25.11.2016r.);
- udział w dyskusji panelowej zorganizowanej przez Kujawsko-Pomorską Organizację Pracodawców Lewiatan, a poświęconej stażom i praktykom zawodowym, rynkowi pracy w Bydgoszczy (25.11.2016r.);
- udział w spotkaniu dotyczącym realizacji projektu Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój przez Zakład Karny w Bydgoszczy-Fordonie - nawiązanie i zacieśnienie współpracy między organizacjami pozarządowymi, więziennictwem i samorządem terytorialnym, którego efektem ma być płynne przekazywanie sobie podopiecznych (01.12.2016r.);
- udział w zorganizowanym przez WUP w Toruniu spotkaniu nt. „Funduszu Pracy w roku 2017”, informacji o realizacji zadań dot.: wdrażania RPO WK-P i PO WER, koordynacji

systemów zabezpieczenia społecznego, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (05.12.2016r.);

- udział w spotkaniu dla cudzoziemców uczących się i pracujących w Polsce, zorganizowanym przez ZUS Oddział w Bydgoszczy, pod hasłem „Poznaj swoje prawa i obowiązki w czasie nauki i pracy w Polsce” (06.12.2016r.);
- udział w zorganizowanej przez Zespół Szkół Budowlanych w Bydgoszczy konferencji „Od pasji do kariery - odkryj swój talent” - umiejętności zawodowe jako pierwszy krok do kariery, potrzeby rynku pracy, spełnienie w zawodzie, trendy w procesie rekrutacji, zdobywanie europejskich i polskich umiejętności zawodowych (07.12.2016r.);
- udział w spotkaniu konsultacyjnym zorganizowanym przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy mającym na celu dostosowaniu działań statystyki publicznej do oczekiwań odbiorców instytucjonalnych (14.12.2016r.);
- udział w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Bydgoski Klaster Przemysłowy (15.12.2016r.);
- udział w Seminarium zorganizowanym przez UKW w Bydgoszczy upowszechniającym rekomendacje służące aktywizacji osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy oraz rezultaty projektu „Efektywnie dla młodzieży - nowe standardy na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim” (19.12.2016r.);
- udział w konferencji zorganizowanej przez WUP w Toruniu pt. „Zapotrzebowanie na zawody oraz diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia ustawicznego w województwie kujawsko-pomorskim” (19.12.2016r.);

Tabela nr 1. STOPA BEZROBOCIA

Okres	Polska %	Województwo %	Bydgoszcz %
grudzień 2015r.	9,7	13,2	5,4
styczeń 2016r.	10,2	13,8	5,7
luty 2016r.	10,2	13,9	5,7
marzec 2016r.	9,9	13,5	5,6
kwiecień 2016r.	9,4	13,0	5,4
maj 2016r.	9,1	12,6	5,2
czerwiec 2016r.	8,7	12,2	5,1
lipiec 2016r.	8,5	11,9	5,0
sierpień 2016r.	8,4	11,8	5,0
wrzesień 2016r.	8,3	11,7	4,9
październik 2016r.	8,2	11,6	4,9
listopad 2016r.	8,2	11,7	4,9
grudzień 2016r.	8,3	12,1	4,8
styczeń 2017r.	8,6	12,5	5,0
luty 2017r.	8,5	12,4	5,0
marzec 2017r.			~4,8

**Tabela nr 2. ZMIANY W LICZBIE BEZROBOTNYCH W OKRESIE
XII.2015r. - III.2017r. w BYDGOSZCZY**

Miesiąc	Liczba bezrobotnych w PUP ogółem	Bydgoszcz	Zmiana w stosunku do poprzedniego miesiąca (dla Bydgoszczy)
grudzień 2015r.	12.304	8.803	
styczeń 2016r.	13.055	9.360	+557
luty 2016r.	13.214	9.456	+96
marzec 2016r.	12.850	9.273	-183
kwiecień 2016r.	12.399	8.942	-331
maj 2016r.	11.764	8.563	-379
czerwiec 2016r.	11.491	8.375	-188
lipiec 2016r.	11.360	8.272	-103
sierpień 2016r.	11.301	8.220	-52
wrzesień 2016r.	11.251	8.175	-45
październik 2016r.	11.165	8.103	-72
listopad 2016r.	11.181	8.072	-31
grudzień 2016r.	11.164	8.012	-60
styczeń 2017r.	11.737	8.379	+367
luty 2017r.	11.702	8.359	-20
marzec 2017r.	11.234	7.995	-364

**Tabela nr 3. NAPŁYW I ODPŁYW Z BEZROBOCIĄ W BYDGOSZCZY,
W POSZCZEGÓLNYCH MIESIĄCACH 2016 ROKU**

	Liczba osób bezrobotnych	Napływ	Odpływ	
			Ogółem	Z tytułu podjęcia pracy
31.12.2015r.	8.803			
I. 2016r.	9.360	1.440	883	507
II. 2016r.	9.456	1.416	1.320	732
III. 2016r.	9.273	1.501	1.684	836
IV. 2016r.	8.942	1.229	1.560	739
V. 2016r.	8.563	1.009	1.388	578
VI. 2016r.	8.375	1.104	1.292	587
VII. 2016r.	8.272	1.159	1.262	570
VIII. 2016r.	8.220	1.139	1.191	505
IX. 2016r.	8.175	1.374	1.419	809
X. 2016r.	8.103	1.322	1.394	719
XI. 2016r.	8.072	1.108	1.139	643
XII. 2016r.	8.012	1.041	1.101	617
31.12.2016r.	8.012	14.842	15.633	7.842
Różnica 31.12.2015r. - 31.12.2016r. = - 791. tj. - 9,0%				

**Tabela nr 4. LICZBA BEZROBOTNYCH W BYDGOSZCZY WG PŁCI
(XII.2015r. - XII.2016r.)**

Miesiąc	PUP ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Bydgoszcz	
				Mężczyźni	Kobiety
XII. 2015r.	12.304	5.647	6.657	4.131	4.672
I. 2016r.	13.055	6.089	6.966	4.476	4.884
II. 2016r.	13.214	6.169	7.045	4.524	4.932
III. 2016r.	12.850	5.966	6.884	4.407	4.866
IV. 2016r.	12.399	5.699	6.700	4.235	4.707
V. 2016r.	11.764	5.338	6.426	4.000	4.563
VI. 2016r.	11.491	5.139	6.352	3.863	4.512
VII. 2016r.	11.360	5.017	6.343	3.766	4.506
VIII. 2016r.	11.301	4.924	6.377	3.686	4.534
IX. 2016r.	11.251	4.903	6.348	3.656	4.519
X. 2016r.	11.165	4.855	6.310	3.598	4.505
XI. 2016r.	11.181	4.911	6.270	3.598	4.474
XII. 2016r.	11.164	4.971	6.193	3.630	4.382

**Tabela nr 5. BEZROBOTNI W BYDGOSZCZY Z PRAWEM DO ZASIŁKU
W OKRESIE XII.2015r. - XII.2016r.**

Miesiąc	Bezrobotni w PUP ogółem	Z prawem do zasiłku	Bydgoszcz		
			Ogółem	Z prawem do zasiłku	Bez prawa do zasiłku
XII. 2015r.	12.304	2.063	8.803	1.506	7.297
I. 2016r.	13.055	2.181	9.360	1.574	7.786
II. 2016r.	13.214	2.232	9.456	1.583	7.873
III. 2016r.	12.850	2.135	9.273	1.543	7.730
IV. 2016r.	12.399	2.035	8.942	1.468	7.474
V. 2016r.	11.764	1.899	8.563	1.395	7.168
VI. 2016r.	11.491	1.897	8.375	1.404	6.971
VII. 2016r.	11.360	1.857	8.272	1.381	6.891
VIII. 2016r.	11.301	1.815	8.220	1.332	6.888
IX. 2016r.	11.251	1.778	8.175	1.321	6.854
X. 2016r.	11.165	1.767	8.103	1.296	6.807
XI. 2016r.	11.181	1.798	8.072	1.326	6.746
XII. 2016r.	11.164	1.835	8.012	1.338	6.674

Tabela nr 6. BEZROBOTNI WG WIEKU

Bezrobotni wg wieku z Bydgoszczy – stan w dniu 31.XII.2016r.		
Wiek w latach	Liczba osób	Udział w %
18 do 24	584	7,3
25 do 34	2.143	26,7
35 do 44	1.941	24,3
45 do 54	1.509	18,8
55 do 59	1.097	13,7
60 i powyżej	738	9,2

Tabela nr 7. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2016r.		
Staż pracy w latach	Liczba osób	Udział w %
bez stażu	529	6,6
do 1 roku	1.343	16,8
1-5	1.691	21,2
5-10	1.295	16,2
11-20	1.461	18,1
21-30	1.172	14,6
31 i więcej	521	6,5

Tabela nr 8. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2016r.		
Wykształcenie	Liczba osób	Udział w %
Wyższe	1.458	18,2
Policealne i średnie zawodowe	1.538	19,2
Średnie ogólnokształcące	805	10,0
Zasadnicze zawodowe	1.968	24,6
Gimnazjalne i poniżej	2.243	28,0

Tabela nr 9. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
(BEZ PRZERWY)

Bezrobotni z Bydgoszczy - stan w dniu 31.12.2016r.		
Czas pozostawania bez pracy w m-cach	Liczba osób	Udział w %
do 1	755	9,4
1 - 3	1.582	19,7
3 - 6	1.441	18,0
6 - 12	1.422	17,8
12 - 24	1.342	16,8
pow. 24	1.470	18,3

Podsumowując:

1. **W 2016 roku sytuacja na bydgoskim rynku pracy uległa poprawie: nastąpił minimalny wzrost liczby podmiotów gospodarczych (o 0,1%), nieznaczny spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy (o 9%) - oraz **spadek liczby bezrobotnych o 9,0%**.
2. **Stopa bezrobocia**, charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, w Bydgoszczy **wyniosła w końcu 2016 roku 4,8% i była niższa o 0,6 pkt proc., niż w końcu poprzedniego roku** (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik stopy bezrobocia uległ spadkowi o 1,4 pkt proc. i w końcu grudnia 2016 roku wyniósł 8,3%).
3. **W końcu grudnia 2016 roku w Bydgoszczy zarejestrowanych pozostawało 8.012 bezrobotnych**. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmalała - **o 791 osób (-9,0%)**.
4. W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy pracodawcy zgłosili **21.166 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 13,9% wszystkich ofert zgłoszonych do bydgoskiego urzędu pracy. Oferty na staże i prace społecznie użyteczne, czyli „niezatrudnieniowe” formy aktywizacji, stanowiły w 2016 roku 6,5% wszystkich ofert pozyskanych przez urząd pracy w Bydgoszczy (w roku 2014 było to 11,9%).
5. Najważniejsze zjawiska zachodzące na bydgoskim rynku pracy w 2016 roku to:
 - **większy odpływ niż napływ do bezrobocia:** w Bydgoszczy zarejestrowało się 14.842 nowych bezrobotnych (o ponad 13% mniej niż w roku poprzednim). W tym samym czasie z rejestru wyłączono 15.633 bezrobotnych (o 23,4% mniej niż w roku poprzednim),
 - **spadek liczby podjęć pracy bezrobotnych:** pracę podjęło 7.842 bezrobotnych (o 13,1% mniej niż w roku poprzednim),
 - **nieznaczny wzrost planowanych zwolnień grupowych z przyczyn dotyczących zakładów pracy: 14 pracodawców zgłosiło do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy zamiar zwolnienia łącznie 748 osób** (w roku poprzednim było to odpowiednio: 6 zgłoszeń dotyczących 130 osób),
 - **wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano:** spadek liczby osób do 30 roku życia - o 12,4%, (w tym spadek liczby osób do 25 roku życia - o 18,7%); spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych - o 12,2%; spadek liczby osób powyżej 50 roku życia - o 14,1%; nieznaczny wzrost liczby kobiet nie podejmujących zatrudnienia po urodzeniu dziecka - o 1,6%; spadek liczby osób bez kwalifikacji zawodowych -

o 7,8%; spadek liczby osób bez doświadczenia zawodowego - o 10,6%; spadek liczby osób bez wykształcenia średniego - o 11,2%; spadek liczby niepełnosprawnych - o 18,0%;

- **wzrost liczby osób, które powróciły z zagranicy** i zwróciły się do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy z wnioskiem o zasiłek dla bezrobotnych: 714 osób, tj. **o 44,5% więcej niż w roku poprzednim.**

6. **Środki finansowe PUP przeznaczone na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim w roku 2016 wyniosły 26.517.700,00 zł i zmalały w odniesieniu do roku poprzedniego o 35,8%.**

7. W roku 2016 **środki finansowe pozyskane dodatkowo przez PUP Bydgoszcz na programy przeciwdziałania bezrobociu ze środków krajowych oraz Unii Europejskiej wyniosły 13.393.538,00 zł i były mniejsze niż w roku poprzednim o ponad 48%.**

8. W 2016 roku **w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z EFS uczestniczyło 1.715 osób.**

9. W roku 2016 **w aktywnych formach realizowanych przez PUP Bydgoszcz uczestniczyło 2.932 mieszkańców Bydgoszczy, tj. o ponad 25% mniej niż w roku poprzednim.**

Załącznik Nr 2 Aktywizacja zawodowa bezrobotnych
mieszkańców Bydgoszczy

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		Staż	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Zatrudnienie wspierane	Refundacja kosztów 30 minus	Szkolenia		Zwrot kosztów dojazdu do pracy	Zwrot kosztów zakwate- rowania	Refundacja opieki nad dzieckiem	Bon na zasiedlenie	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	OGÓŁEM
									grupowe	indywidualne						
2015/ 2016r.	Fundusz Pracy	64		9	132	22	25			4	8	2	23	1	10	300
	PO WER	336														336
	RPO	79														79
z 2016r.	Fundusz Pracy	171	87	279	125	51	23	389	252	37	13	1	36	3	2	1.469
	PO WER	326	72						37	1						436
	RPO	164	83						76*	1						324*
	PFRON								2	1						3
RAZEM	Fundusz Pracy	235	87	288	257	73	48	389	252	41	21	3	59	4	12	1.769
	PO WER	662	72						37	1						772
	RPO	243	83						76*	1						403*
	PFRON								2	1						3
OGÓŁEM		1.140	242	288	257	73	48	389	367*	44	21	3	59	4	12	2.947*

* w tym 15 osób uczestniczyło w szkoleniu z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;

Załącznik Nr 3 Środki przeznaczone na aktywizację zawodową
bezrobotnych mieszkańców Bydgoszczy

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		KWOTA WYDATKÓW (w zł)			
		umowy 2015/2016	umowy 2016r.	Razem	
Fundusz Pracy	Staż	331.008,84	858.400,06	1.189.408,90	
	Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	26.306,92	46.505,74	72.812,66	
	Prace interwencyjne	584.312,45	482.338,88	1.066.651,33	
	Roboty publiczne	124.056,28	363.871,16	487.927,44	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.686.096,44	1.686.096,44	
	Doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy	175.512,38	2.978.345,33	3.153.857,71	
	Szkolenia	grupowe	8.305,29	670.474,90	678.780,19
		indywidualne	37.351,31	103.282,14	140.633,45
	Zatrudnienie wspierane	128.362,32	67.700,54	196.062,86	
	Refundacja kosztów 30 minus		3.017.498,71	3.017.498,71	
	Zwrot kosztów dojazdu do pracy	3.226,40	2.809,33	6.035,73	
	Zwrot kosztów zakwaterowania	6.066,78	1.883,41	7.950,19	
	Bon na zasiedlenie	7.000,00	21.000,00	28.000,00	
	Refundacja składek ZUS - spółdzielnia socjalna	42.935,54	1.135,29	44.070,83	
Ogółem			11.775.786,44		
PO WER	Staż	1.220.563,24	2.049.405,16	3.269.968,40	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.385.674,42	1.385.674,42	
	Szkolenia	grupowe	1.913,75	108.558,36	110.472,11
		indywidualne	683,36	1.652,24	2.335,60
Ogółem			4.768.450,53		
RPO	Staż	266.730,79	1.061.957,55	1.328.688,34	
	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej		1.577.785,85	1.577.785,85	
	Szkolenia	grupowe	6.781,52	166.065,53	172.847,05
		indywidualne	68,33	4.142,83	4.211,16
Ogółem			3.083.532,40		
PFRON	Szkolenia indywidualne		1.900,00	1.900,00	
	Staż		1.620,00	1.620,00	
	Ogółem			3.520,00	
OGÓŁEM (w zł)		2.971.185,50	16.660.103,87	19.631.289,37	
(w %)		15,13	84,87	100,00	

ŚRODKI FINANSOWE PUP W BYDGOSZCZY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2015 ROKU (FUNDUSZ PRACY I EFS)

Limit wydatków Funduszu Pracy w 2016r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

wg algorytmu: **13.393.538,00 zł,**

Dodatkowo na realizację programów przeciwdziałania bezrobociu pozyskano:

13.114.162,00 zł,
w tym:

- Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)” Działanie 8.1 RPO WK-P 20014-2020 **- 699.513,36 zł**
- Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)” Działanie 8.1 RPO WK-P 20014-2020 **- 4.115.350,64 zł**
- Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „ Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (I)”, Poddziałanie 1.1.2 PO WER **- 1.526.509,77 zł**
- Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych „ Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bydgoszczy i powiecie bydgoskim (II)”, Poddziałanie 1.1.2 PO WER **- 5.173.788,23 zł**
- Projekt „Zmiany na plus” - z rezerwy MPiPS **- 699.000,00 zł**
- Projekt „Zmiany na plus 2” - z rezerwy MPiPS **- 400.000,00 zł**
- Projekt „Zasilenie w kadry 3” - z rezerwy MPiPS **- 500.000,00 zł**

ŁĄCZNIE NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH PROGRAMÓW PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2016 ROKU - 26.507.700,00 zł (w stosunku do 2015 roku spadek o 14.804.600,00 zł - tj. spadek o 35,8%)

Dodatkowo w ramach Umowy Partnerskiej z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym:

- Projekt „Mobilni na rynku pracy - program aktywizacji zawodowej osób młodych z województwa kujawsko-pomorskiego” - realizowany w latach 2016-2017 na rzecz zwiększenia stopnia integracji z rynkiem pracy oraz integracji społecznej i edukacyjnej osób w wieku od 18 do 35 roku życia zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego należących do tzw. grupy NEET (niepracujący, nieuczestniczący w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym, nie szkolący się), w ramach EFS Działania 4.2 PO WER

Wartość projektu: 1.509.734,85 zł.

Dodatkowo w ramach Umowy Partnerskiej z Fundacją dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy:

- Projekt „Administr@tor sieci - pewna praca, lepszy start! Program mobilności ponadnarodowej” - realizowany w latach 2016-2017, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działanie 4.2 PO WER. Projekt był nastawiony na zdobycie lub wzmocnienie kompetencji zawodowych w branży IT osób z grupy NEET w wieku od 18 do 35 roku życia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego

Wartość projektu: 1.522.518,00 zł.

III. PLAN DZIAŁAŃ NA ROK 2017

W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU, PROMOCJI ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

- I. Dostosowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy do zadań wynikających z nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (np. nowych zasad zatrudniania cudzoziemców).**

- II. Partnerstwo instytucji rynku pracy, jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych w inicjowaniu i realizacji projektów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy, m. in.:**
 1. Poradnictwo Pracy "Wspólna Sprawa" (PUP).
 2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).
 3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.
 4. Program Aktywizacja i Integracja (PAI).
 5. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS).

- III. Promocja przedsiębiorczości.**
 1. Cykliczne spotkania dla osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej.
 2. Konsultacje indywidualne dla wszystkich osób zainteresowanych samozatrudnieniem, w tym doradztwo dla osób bezrobotnych przy wypełnianiu wniosków o udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.
 3. Lekcje przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych w szkołach.
 4. Udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.
 5. „Miejski Konkurs Przedsiębiorczości dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych” - objęcie patronatem oraz pomoc przy organizacji finału konkursu.
 6. „Tydzień Przedsiębiorczości” - promocja oraz pomoc przy realizacji zadań ujętych w przedsięwzięciu przez organizatorów.
 7. Promocja i rozwój ekonomii społecznej, w tym spółdzielczości socjalnej.

IV. Poprawa instytucjonalnej obsługi pracodawców oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

1. Aktualizacja (według potrzeb) i rozpowszechnianie informatorów:
 - „INFORMACJA dla osób rejestrujących się, dla zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy”,
2. Obsługa zwolnień grupowych - w zakładach pracy, w porozumieniu z pracodawcami - wg potrzeb.
3. Obsługa osób bezrobotnych będących w ewidencji PUP poprzez ustalenie profilu pomocy oraz działania aktywizacyjne zgodne z katalogiem formy pomocy.
4. Spotkania dla osób bezrobotnych nt. deficytów z zakresu poszukiwania pracy.
5. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej poprzez stosowanie instrumentów rynku pracy na rzecz priorytetowych grup osób bezrobotnych:
 - a) bezrobotni do 30 roku życia, osoby z grupy tzw. NEET,
 - b) bezrobotni absolwenci szkół,
 - c) osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
 - d) bezrobotni niepełnosprawni.

V. Rozwój usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

1. Realizacja standardów usług rynku pracy zgodnie z procedurami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 22 maja 2014r., poz. 667 z późn. zm.).
2. Współpraca z pracodawcami - pozyskiwanie ofert pracy, wizyty w zakładach, organizacja giełd pracy.
3. Promocja usług urzędu na rzecz pracodawców.
4. Upowszechnianie ofert pracy z wykorzystaniem portali internetowych.
5. Rozszerzenie zakresu współpracy z bydgoskimi uczelniami, celem zwiększenia liczby osób bezrobotnych uczących się języków obcych w ramach Poradnictwa Pracy "Wspólna Sprawa".
6. Bieżące monitorowanie subsydiowanych umów zawieranych z przedsiębiorcami.
8. Realizacja Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), który powstał w związku z potrzebami reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wśród priorytetów programu PO WER znalazły się działania skierowane do bezrobotnych osób młodych w wieku 15-29 lat, w szczególności tych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu - tzw. młodzież NEET. Działania te mają wpłynąć na ich aktywizację zawodową oraz poprawić sytuację na rynku pracy.
Główne zadania programu dotyczące zatrudnienia osób młodych:
 - zwiększenie trwałego zatrudnienia osób młodych w trudnej sytuacji na rynku pracy;

- zwiększenie trwałego zatrudnienia osób młodych bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu, tzw. kategoria NEET;
- zwiększenie trwałego zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- poprawa umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego osób młodych;
- wzrost poziomu przedsiębiorczości osób młodych.

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych jest skierowana do regionów, w których poziom bezrobocia osób w wieku 15-24 lata przekracza 25 proc. Na podstawie powyższego kryterium do wsparcia kwalifikuje się 10 województw. Na realizację Inicjatywy strona polska otrzyma 252,5 mln euro ze specjalnej linii budżetowej YEI i 252,5 mln euro ze środków EFS, a więc łącznie 505 mln euro. Jednak w celu udzielenia efektywnego wsparcia osobom młodym zamieszkałym nie tylko w 10 kwalifikujących się do YEI województwach, ale we wszystkich regionach Polski, alokacja na ten cel została powiększona o dodatkowe środki EFS.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2017r. pozyskał kwotę 6.158.594,00 zł w ramach PO WER.

9. Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Oś priorytetowa 8. Aktywni na rynku pracy

Łącznie alokacja: 183.554.649 euro

Priorytet inwestycyjny:

- dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników;
- Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw;
- równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę;
- przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian;
- aktywne i zdrowe starzenie się.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy w 2017r. pozyskał kwotę 5.069.491 zł w ramach RPO.

VI. Badania i monitoring lokalnego rynku pracy.

1. Przeprowadzenie badań i raportów z badań:

- a) „BENCHMARKING Powiatowych Urzędów Pracy” - analiza porównawcza działań urzędów pracy:
 - w Miastach Unii Metropolii Polskich,
 - w powiatach województwa kujawsko - pomorskiego,celem ustalenia stanu obecnego oraz określenia potrzebnych zmian - analiza materiałów zastanych,
- b) „Badanie postaw i oczekiwań osób zwalnianych grupowo”,
- c) „Barometr zawodów” - propozycja zapotrzebowania na zawody na terenie Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego,
- d) „Badanie na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” zgodne z nową metodologią - badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw oraz badanie satysfakcji klientów urzędów pracy.

VII. Do dnia 31.03.2017r. Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy, na realizację zadań związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych z Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego, pozyskał kwotę 20.473.600,00 zł. (w tym środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na programy aktywizacji zawodowej w ramach PO WER - 6.158.594,00 zł oraz w ramach RPO - 5.069.491,00 zł).